

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ПРАВИЛНОСТИ И СВРСИСХОДНОСТИ ПОСЛОВАЊА
Правилност и ефикасност поступака набавки
у Музеју примењене уметности, Београд

Број: 400-1088/2024-03/20
Београд, 29. новембар 2024. године

СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА ЈАВНИХ НАБАВКИ И НАБАВКИ МОГЛО БИ БИТИ ЕФИКАСНИЈЕ, УКОЛИКО БИ МУЗЕЈ ПРИМЕЊЕНЕ УМЕТНОСТИ, БЕОГРАД, ИНТЕРНИМ АКТОМ БЛИЖЕ УРЕДИО СВЕ АКТИВНОСТИ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ КОД ПЛАНИРАЊА И СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПАКА ЈАВНИХ НАБАВКИ И НАБАВКИ И ПРАЋЕЊА ИЗВРШЕЊА ЗАКЉУЧЕНИХ УГОВОРА И ОБЕЗБЕДИО ДОСЛЕДНУ ПРИМЕНУ ИНТЕРНОГ АКТА У ПОСТУПЦИМА НАБАВКИ

Музејска делатност је јавна делатност заштите музејске грађе и нематеријалног културног наслеђа од општег интереса за Републику Србију. У циљу обављања редовне и програмске делатности, Музеј у годишњем Програму рада и финансијском плану дефинише различите активности које захтевају прибављање разноврсних врста добара, услуга и радова. У поступцима набавки, музеји су дужни да примењују прописе који уређују јавне набавке. Имајући у виду ограниченост јавних средстава у реализацији планираних годишњих активности, музеји би требало да успоставе одговарајуће механизме у систему набавки који обезбеђују коришћење тих средстава на транспарентан, економичан и ефикасан начин. С друге стране, јавне набавке/набавке су по самој природи изложене значајним и разноврсним ризицима и захтевају адекватно планирање, правилно спровођење и извршење сходно закљученим уговорима.

Извор: <https://mpu.rs/o-muzeju/>

Музеј је интерним актом делимично уредио поступак планирања и спровођења јавних набавки, као и начин праћења извршења уговора о јавној набавци, али без прецизирања начина документовања свих спроведених активности. Такође, Музеј интерним актом није уредио планирање набавки на које се ЗЈН не примењује, као ни начин документовања спроведених активности.

У поступку ревизије утврдили смо да у процесу планирања набавки нису адекватно и у потпуности спроведене и документоване све активности код исказивања потреба, истраживања тржишта и утврђивања процене вредности набавке, што је могло имати утицај на ефикасност и економичност спроведених набавки. У 2022. и 2023. години извршене су набавке добара и услуга у укупном износу од најмање 12,2 милиона динара без спроведеног поступка ЈН, а да нису постојали разлози за изузеће.

На одређивање техничких спецификација појединих предмета набавке (услуге штампе) утицај су имали привредни субјекти који су учествовали у спроведеним поступцима ЈН, а критеријуми за избор привредног субјекта у појединим поступцима одређивани су тако да су могли ограничити конкуренцију, што је могло имати утицај на ефикасност поступка набавке.

Систем праћења извршења уговора о набавкама није успостављен на довољно ефикасан начин, што је за последицу имало да се уговори не извршавају у складу са уговореним условима и набавке предмета набавке који нису уговорени.

У већини поступака набавки спроведених без примене ЗЈН, Музеј није обезбедио конкуренцију.

Приликом прибављања предмета набавке, Музеј је у појединим поступцима доделио уговоре без спровођења поступка, чиме није обезбедио jednak положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин.

На Порталу јавних набавки објављен је Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, како је прописано Законом.

Препоруке

Државна ревизорска институција је Музеју примењене уметности, Београд дала 11 препорука, између осталог:

- 1) Да интерним актом детаљније уреди поступак планирања и спровођења ЈН и набавки без примене ЗЈН и праћење извршења закључених уговора;
- 2) Да, сходно успостављеној организационој структури прецизира одговорност сваког учесника у области ЈН и набавки без примене ЗЈН, као и обавезу документовања свих спроведених активности у свакој фази поступака јавних набавки и набавки;
- 3) Да добра, услуге и радове прибавља у складу са прописима о јавним набавкама;
- 4) Да сачињава техничке спецификације предмета набавке и одређује критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта у складу са резултатима истраживања и анализе тржишта;
- 5) Да прецизира и документује све активности и одговорности запослених код праћења извршења уговора о ЈН и набавкама и предузме мере унапређења система праћења извршења ових уговора;
- 6) Да приликом спровођења набавки без примене ЗЈН обезбеди примену начела Закона.

Садржај:

I Резиме извештаја	5
1. Резиме и препоруке	5
Захтев за достављање одазивног извештаја	8
II Увод	10
1. Проблем	10
2. Циљ ревизије	11
3. Ревизорска питања	11
4. Обим и ограничења ревизије	11
5. Методологија у поступку рада	12
III Опис предмета ревизије	13
1. Законодавни и институционални оквир	13
2. Опште информације о субјекту ревизије	17
3. Организација послова јавних набавки	20
4. Опште информације о спроведеним јавним набавкама и набавкама у 2022. и 2023. години	23
IV Закључци	28
ЗАКЉУЧАК 1: Музеј није на адекватан начин ближе уредио планирање и спровођење јавних набавки, као ни праћење извршења закључених уговора, због чега у планирању јавних набавки нису спроведене и документоване све активности и радње, у спровођењу поступака јавних набавки утврђено је да су на одређивање техничких спецификација услуга штампе утицај имали привредни субјекти, да је Музеј одређивао критеријуме за избор привредног субјекта који су могли ограничити конкуренцију, праћење извршења уговора о јавним набавкама није успостављено на адекватан начин, што је од утицаја на ефикасност поступка јавних набавки, а прибављао је и предмете набавки без спроведеног поступка јавне набавке.	29
Налаз 1.1. Музеј је интерним актом уредио јавне набавке, осим у делу планирања и праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама јер није прецизирао начин документовања спроведених активности и радњи у свим фазама поступка набавке.	32
Налаз 1.2. У фази планирања набавки, Музеј за већину поступака (осим за Рачунарску опрему) није на адекватан начин исказивао потребе за набавкама, није документовао (у 2022. години), односно делимично је документовао (у 2023. години) истраживање тржишта и није документовао начин утврђивања процењене вредности набавке.	36
Налаз 1.3. Музеј је у поступцима јавних набавки спроведеним у 2022. и 2023. години сачињавао техничке спецификације услуга штампе на чије су одређивање утицај имали привредни субјекти и одређивао је критеријуме за избор привредног субјекта који су могли ограничити конкуренцију, што је даље могло утицати на ефикасност поступка набавки.	45
Налаз 1.4. Музеј није успоставио ефикасан систем праћења извршења уговора о јавним набавкама.	54
Налаз 1.5. Музеј је без спроведеног одговарајућег поступка јавне набавке у 2022. и 2023. години извршио расходе и издатке за набавку електричне енергије, откупа за музејску збирку, набавку услуга: штампе, хотелског смештаја и превоза, организације путовања, транспорта и осигурања у укупном износу од најмање 12.228.471 динара.	60
ЗАКЉУЧАК 2. Музеј интерним актом није ближе уредио начин планирања набавки на које се Закон не примењује, није обезбедио конкуренцију приликом прибављања предмета набавке у већини спроведених поступка набавки, док у појединим поступцима није обезбедио ни једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин, што је од утицаја на постизање веће ефикасности и економичности набавки, док је извештаје о набавкама објавио на Порталу јавних набавки како је прописано.	66
Налаз 2.1. Музеј интерним актом није уредио планирање набавки на које се Закон не примењује нити је уредио начин документовања спроведених активности приликом планирања набавки.	67
Налаз 2.2. Иако је био у обавези да обезбеди примену начела ЗЈН приликом спровођења поступка набавки на које се Закон не примењује, Музеј у већини спроведених поступка није обезбедио конкуренцију, а у 2022. и 2023. години, приликом прибављања предмета набавке у износу од најмање 12.599.000 динара, није обезбедио ни једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин.	69
Налаз 2.3. Музеј је на Порталу јавних набавки објавио Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, који садрже податке о набавкама изузетим од примене Закона о јавним набавкама, како је прописано чланом 181 ЗЈН.	83
V Прилози	84
1. Прилог 1 – Методологија у поступку рада	84
2. Прилог 2 – Ревидирани поступци ЈН	85
3. Прилог 3 – Ревидирани поступци без примене ЗЈН	86

Скраћенице и термини

У прегледу су дате скраћенице које су коришћене у Извештају:

Пун назив	Коришћена скраћеница
Државна ревизорска институција	ДРИ
Музеј примењене уметности, Београд	Музеј
Јавне набавке	ЈН
Закон о јавним набавкама	ЗЈН
План јавних набавки	ПЈН
Правилник о организацији и систематизацији послова у Музеју примењене уметности – установи културе од националног значаја, бр. 06-382 од 30. децембра 2015. године	Акт о систематизацији
Правилник о допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у Музеју примењене уметности – установи културе од националног значаја, број: 06-36/2016 од 28. јануара 2016. године	
Правилник о ближем уређивању начина планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начина планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, број: 06-373/4 од 4. децембра 2020. године	Правилник о ЈН (2020)
Правилник о набавкама Музеја примењене уметности, бр. 06-394/6 од 5. октобра 2021. године	Правилник о ЈН (2021)
Правилник о набавкама Музеја примењене уметности, бр. 06-3/2 од 25. јула 2023. године	Правилник о ЈН (2023)

I Резиме извештаја

1. Резиме и препоруке

Државна ревизорска институција спровела је ревизију правилности и сврсисходности пословања код Музеја примењене уметности, Београд, на тему „Правилност и ефикасност поступака набавки у установама културе на републичком нивоу“.

Јавне набавке и набавке без примене ЗЈН представљају значајну компоненту у пословању јавног сектора јер омогућавају набавку добара, услуга и радова по најповољнијим условима. Од корисника јавних средстава се очекује да организују и спроводе активности планирања и спровођења јавних набавки, праћење извршења уговора о ЈН, као и контролу набавки, поштујући прописе који уређују област ЈН. Закон о јавним набавкама прописује прагове до којих се закон не примењује, при чему су наручиоци у обавези да примењују начела овог закона на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

ДРИ је у претходним годинама утврђивала неправилности у свим фазама поступка ЈН код корисника јавних средстава, па и код установа културе. Такође, утврђене неправилности се односе и на извршене расходе и издатке без претходно спроведеног поступка јавне набавке, необезбеђену конкуренцију у поступцима, неправилности у спровођењу поступка, нетранспарентност поступка, као и неефикасно праћење извршења уговора о набавкама.

У 2022. и 2023. години, након спроведених поступака јавних набавки, Музеј примењене уметности, Београд је закључио укупно седам уговора о јавним набавкама, укупне вредности од 28,9 милиона динара са ПДВ-ом. Просечан број пристиглих понуда у 2022. години износио је 3,67, а у 2023. години 1,75 понуда по набавци. Реализација закључених уговора о ЈН у 2022. години износила је 99% укупно уговорене вредности јавних набавки, а у 2023. години 104% укупно уговорене вредности¹.

Такође, према достављеним подацима, Музеј је у 2022. години спровео 52 поступка набавки на које се Закон не примењује, укупне вредности 13,5 милиона динара, а у 2023. години 41 поступак набавки, укупне вредности 17,7 милиона динара.

Након спроведене ревизије правилности и ефикасности поступака набавки, утврдили смо следеће:

Спровођење поступака јавних набавки и набавки могло би бити ефикасније, уколико би Музеј примењене уметности, Београд, интерним актом ближе уредио све активности и одговорности запослених код планирања и спровођења поступака јавних набавки и набавки и праћења извршења закључених уговора и обезбедио доследну примену интерног акта у поступцима набавки.

Наведено заснивамо на налазима и закључцима који су изложени у наставку текста.

ЗАКЉУЧАК 1:

Музеј није на адекватан начин ближе уредио планирање и спровођење јавних набавки, као ни праћење извршења закључених уговора, због чега у планирању јавних набавки нису спроведене и документоване све активности и радње, у спровођењу поступака јавних набавки утврђено је да су на одређивање техничких спецификација услуга штампе утицај имали привредни субјекти, да је Музеј одређивао критеријуме за избор привредног субјекта који су могли ограничити конкуренцију, праћење извршења уговора о јавним набавкама није

¹ Прекорачење закљученог уговора детаљније је описано у Налазу 1.4.

успостављено на адекватан начин, што је од утицаја на ефикасност поступка јавних набавки, а прибављао је и предмете набавки без спроведеног поступка јавне набавке.

➤ **Налаз 1.1:**

Музеј је интерним актом уредио јавне набавке, осим у делу планирања и праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама јер није прецизирао начин документовања спроведених активности и радњи у свим фазама поступка набавке.

➤ **Налаз 1.2:**

У фази планирања набавки, Музеј за већину поступака (осим за Рачунарску опрему) није на адекватан начин исказивао потребе за набавкама, није документовао (у 2022. години), односно делимично је документовао (у 2023. години) истраживање тржишта и није документовао начин утврђивања процењене вредности набавке.

➤ **Налаз 1.3:**

Музеј је у поступцима јавних набавки спроведеним у 2022. и 2023. години сачињавао техничке спецификације услуга штампе на чије су одређивање утицај имали привредни субјекти и одређивао је критеријуме за избор привредног субјекта који су могли ограничити конкуренцију, што је даље могло утицати на ефикасност поступка набавки.

➤ **Налаз 1.4:**

Музеј није успоставио ефикасан систем праћења извршења уговора о јавним набавкама.

➤ **Налаз 1.5:**

Музеј је без спроведеног одговарајућег поступка јавне набавке у 2022. и 2023. години извршио расходе и издатке за набавку електричне енергије, откупа за музејску збирку, набавку услуга: штампе, хотелског смештаја и превоза, организације путовања, транспорта и осигурања у укупном износу од најмање 12.228.471 динара.

ЗАКЉУЧАК 2:

Музеј интерним актом није ближе уредио начин планирања набавки на које се Закон не примењује, није обезбедио конкуренцију приликом прибављања предмета набавке у већини спроведених поступка набавки, док у појединим поступцима није обезбедио ни једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин, што је од утицаја на постизање веће ефикасности и економичности набавки, док је извештаје о набавкама објавио на Порталу јавних набавки како је прописано.

➤ **Налаз 2.1:**

Музеј интерним актом није уредио планирање набавки на које се Закон не примењује нити је уредио начин документовања спроведених активности приликом планирања набавки.

➤ **Налаз 2.2:**

Иако је био у обавези да обезбеди примену начела ЗЈН приликом спровођења поступка набавки на које се Закон не примењује, Музеј у већини спроведених поступка није обезбедио конкуренцију, а у 2022. и 2023. години, приликом прибављања предмета набавке у износу од најмање 12.599.000 динара, није обезбедио ни једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин.

➤ **Налаз 2.3:**

Музеј је на Порталу јавних набавки објавио Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, који садрже податке о набавкама изузетим од примене Закона о јавним набавкама, како је прописано чланом 181 ЗЈН.

Државна ревизорска институција, након спроведене ревизије правилности и ефикасности поступака набавки, даје следеће препоруке Музеју примењене уметности, Београд:

1) Да, сходно својој организационој структури, интерним актом детаљније уреди начин планирања и спровођења поступака јавних набавки и набавки без примене ЗЈН, као и начин праћења извршења закључених уговора и утврди одговорност и овлашћења запослених у обављању послова јавних набавки и набавки на које се Закон не примењује (Налаз 1.1., Налаз 1.2., Налаз 1.3., Налаз 1.4. и Налаз 2.1.) – Приоритет 1²;

2) Да донесе инструкције за планирање набавки којима ће прецизно утврдити начин исказивања потреба за набавком и начин њиховог документовања (Налаз 1.1. и Налаз 2.1.) Приоритет 2³;

3) Да у поступку планирања набавке спроводи целовито истраживање тржишта у циљу прикупљања свих неопходних информација о предметима набавке и условима за набавку, како би на адекватан начин дефинисао предмет набавке и обезбедио учешће већег броја понуђача у поступцима ЈН (Налаз 1.2. и Налаз 2.2.) - Приоритет 2;

4) Да документује начин утврђивања процењене вредности приликом сачињавања плана јавних набавки и пре покретања поступка јавних набавки (Налаз 1.2.) - Приоритет 2;

5) Да сачињава техничке спецификације предмета набавке у складу са прописима и на основу резултата истраживања и анализе тржишта и у сарадњи предлагача набавке са лицем/лицима одређеним за њено спровођење (Налаз 1.3.) - Приоритет 2;

6) Да одређује критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта у складу са прописима и на основу резултата истраживања и анализе тржишта и сагледава њихову оправданост у конкретним поступцима ЈН (Налаз 1.3.) - Приоритет 2;

7) Да, у циљу ефикаснијег праћења уговора о ЈН, утврди начин документовања праћења извршења уговора о ЈН (Налаз 1.4.) - Приоритет 2;

8) Да измене уговора о јавним набавкама врши у складу са прописима и условима одређеним у документацији о набавци (Налаз 1.4.) - Приоритет 2;

9) Да добра, услуге и радове прибавља у складу са прописима о јавним набавкама (Налаз 1.5. и Налаз 2.2.) - Приоритет 2;

10) Да приликом спровођења поступака без примене ЗЈН обезбеди примену начела прописаних Законом, на начин који је примерен околностима конкретне набавке (Налаз 2.2.) – Приоритет 2;

² Несврсисходности које је могуће отклонити у року од 90 дана

³ Несврсисходности које је могуће отклонити у року до годину дана

11) Да приликом набавке добара, услуга и радова у поступцима набавке на које се Закон не примењује обезбеди доказе који потврђују да је предметна набавка извршена (Налаз 2.2.) - Приоритет 2.

Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјект ревизије је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности/несврсисходности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности/несврсисходности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности/несврсисходности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности/несврсисходности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије је обавезан да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности/несврсисходности односно свих закључака и налаза датих у Извештају о ревизији правилности и сврсисходности пословања, као и да поступи по датим препорукама осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије. За мере исправљања субјект ревизије је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1. За налазе, односно несврсисходности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана, субјект ревизије је у обавези да достави доказе о отклањању неправилности/несврсисходности односно предузимању мера исправљања;

2. За налазе, односно несврсисходности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Музеј примењене уметности, Београд, обавезан је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности/несврсисходности или смањења ризика од појављивања неправилности/несврсисходности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији, одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању откривене неправилности/несврсисходности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности/несврсисходности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности/несврсисходности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
29. новембар 2024. године

II Увод

Државна ревизорска институција спровела је ревизију правилности и сврсисходности пословања Музеја примењене уметности, Београд (у даљем тексту: субјект ревизије) на тему „Правилност и ефикасност поступака набавки у установама културе на републичком нивоу“ у периоду од марта до новембра 2024. године.

Ревизија правилности и сврсисходности пословања спроведена је у складу са Законом о Државној ревизорској институцији⁴, Пословником Државне ревизорске институције⁵ и Програмом ревизије Државне ревизорске институције за 2024. годину.

Ревизија је обављена на начин и према поступцима утврђеним оквиром ревизорских стандарда Међународне организације врховних ревизорских институција (INTOSAI), Кодексом професионалне етике државних ревизора и принципима Међународних стандарда врховних ревизорских институција (ISSAI).

1. Проблем

Јавне набавке представљају значајну компоненту у пословању јавног сектора јер омогућавају набавку робе, услуга и радова по најповољнијим условима, а захтевају значајно издвајање средстава на нивоу државе, при чему њихово учешће у бруто домаћем производу (БДП) бележи пораст из године у годину. Према подацима Светске банке, активности јавних набавки представљају у просеку од 13% до 20% БДП, док је учешће ЈН у БДП Републике Србије у 2022. години износило 9,34%, односно 10,5% у 2023. години⁶.

ДРИ је у претходном периоду спровела три ревизије сврсисходности пословања и четири комбиноване ревизије правилности и сврсисходности пословања у области јавних набавки код установа ученичког стандарда, јединица локалне самоуправе, установа средњег образовања и здравствених установа. Кроз ове извештаје, ДРИ је указивала на системске проблеме и слабости у систему јавних набавки код одређене истоврсне групације корисника јавних средстава, који се односе на необезбеђену конкуренцију у поступцима и недовољну ефикасност у планирању, спровођењу поступка и праћењу извршења уговора. Такође, утврђено је да се поједине активности у фази планирања и извршења уговора не спроводе и не документују, што ствара ризик да наручиоци неће остварити набавке по најповољнијим условима, или да ће вршити набавке без примене прописаних процедура.

У периоду од 2015. до 2019. године, ДРИ је спровела ревизију код **дванаест установа културе**⁷ и том приликом утврдила укупно 116 неправилности у јавним набавкама, као што су: извршени расходи и издаци без претходно спроведеног поступка јавне набавке, необезбеђена конкуренција у поступцима, неправилности у спровођењу поступка, нетранспарентност поступка, неефикасно праћење извршења уговора о набавкама, што је за последицу имало неправилности у извршењу закључених уговора, неблаговремено спровођење поступака јавних набавки, плаћања супротно уговореним условима, као и избор добављача супротно прописима о јавним набавкама.

Све наведено може указивати на ризик да установе културе нису на довољно ефикасан начин спроводиле поступке јавних набавки и поступке набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН, односно да нису набављале добра, услуге и радове по најповољнијим условима и у складу са начелима доброг финансијског управљања, што је и определило Државну ревизорску институцију да ревизију правилности и сврсисходности пословања у области

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 101/2005, 54/2007, 36/2010 и 44/2018-др. закон

⁵ „Службени гласник РС“, број 9/2009

⁶ Годишњи извештаји о ЈН у Републици Србији за период 1.1.2022 – 31.12.2022. године и за период 1.1.2023 – 31.12.2023. године, Канцеларије за јавне набавке

⁷ девет ревизија финансијских извештаја и правилности пословања и три ревизије правилности пословања

набавки спроведе код одређеног броја установа културе, односно музеја који су основани на републичком нивоу.

2. Циљ ревизије

Циљ ревизије био је испитивање правилности и ефикасности поступака набавки, односно да ли су предузете активности субјекта ревизије у фази планирања, спровођења и реализације набавки обезбедиле благовремену набавку добара/услуга/радова по најповољнијим условима и у складу са стварно исказаним потребама.

У овој ревизији смо поред правилности испитали и ефикасност поступака набавки, односно да ли се ефикаснијим планирањем и спровођењем поступака набавки може обезбедити повољнија набавка добара/услуга/радова, као и да ли је реализација уговора/наруџбеница била у складу са исказаним потребама.

Ефикасно успостављен систем набавки доприноси јачању одговорности у трошењу јавних средстава. Наиме, прописима из области јавних набавки и интерним актима одређују се правила по којима би требало да се спроводе поступци јавних набавки и поступци набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН, а све у циљу прибављања предмета набавке од најповољнијег понуђача. С друге стране, набавке су по самој природи изложене значајним и разноврсним ризицима, као што су корупција, преваре, нетранспарентност, неекономичност и неефективност. Због свега наведеног, поред концепта правилности поступака набавки сагледали смо и принцип ефикасности поступака набавки код установа културе.

У Фокусу ревизије било је испитивање ефикасности успостављених система набавке добара, услуга и радова код субјекта ревизије, односно поштовања прописа и начела из области јавних набавки; затим, испитивање постојања стварне потребе за одређеном набавком, као и свих спроведених активности у поступцима набавке – како би се утврдило да ли су омогућиле задовољавајућу набавку за уложени новац.

3. Ревизорска питања

Да бисмо остварили циљ ревизије, испитивали смо следећа ревизорска питања:

- 1) Да ли су јавне набавке планиране, спроведене и реализоване у складу са прописима и начелом ефикасности?
- 2) Да ли су набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН спроведене применом начела ЗЈН и у складу са интерним актом субјекта ревизије?

4. Обим и ограничења ревизије

Предмет ове ревизије је испитивање правилности и ефикасности поступка набавки, које су музеји основани на републичком нивоу спроводили у периоду од 1. јануара 2022. године до 31. децембра 2023. године. Како бисмо адекватно одговорили на постављена ревизијска питања, од субјекта ревизије смо прикупили податке о јавним набавкама и набавкама на које се не примењују одредбе ЗЈН, за посматрани период. Такође, прикупили смо потребну документацију и информације из претходног периода ради сагледавања активности планирања и спровођења набавки које су реализоване током 2022/2023. године, као и податке из 2024. године ради потпунијег сагледавања извршења закључених уговора/наруџбеница.

Предмет ревизорског испитивања биле су активности субјекта ревизије у делу:

- ✓ организације послова набавки (организациона и кадровска структура, уређење поступака набавки);

- ✓ планирања набавки које укључује исказивање потреба за набавком, истраживање тржишта предмета набавке, обликовање предмета набавке и утврђивање процењене вредности набавке;
- ✓ спровођења поступка јавних набавки и набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН, и то у делу сачињавања техничких спецификација предмета набавке, одређивања критеријума за квалитативни избор привредног субјекта и поштовања начела ЗЈН и интерног акта субјекта ревизије;
- ✓ реализације закључених уговора о јавним набавкама/наруџбеница, као што су праћење извршења уговора о набавкама, поштовање уговорних услова набавке, измене уговора о набавкама и извештавање о реализованим набавкама;
- ✓ извршених набавки без спроведених поступака јавних набавки, а да нису постојали разлози за изузеће прописани ЗЈН.

У ревизији нисмо испитивали:

- да ли финансијски извештаји субјекта ревизије истинито и објективно приказују његово финансијско стање, резултате пословања и новчане токове, у складу са прихваћеним рачуноводственим начелима и стандардима;
- финансијске трансакције и одлуке субјекта ревизије у вези са примањима и приходима и расходима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима и за планиране сврхе, изузев расхода и издатака који су извршени уз примену одредаба ЗЈН.

Ограничења за спровођење ове ревизије су:

1. Екстерна ограничења/фактори утицаја на ревизију: тајни и прећутни договори међу понуђачима, подела тржишта, нелојално удруживање, изненадне промене цена на појединим тржиштима и други фактори који су одраз постојеће тржишне структуре и других привредних кретања и који су ван контроле наручиоца;
2. Интерна ограничења/фактори утицаја на ревизију: ризик да подаци прикупљени од субјекта ревизије нису увек потпуни и тачни, недостатак писаних трагова у фази планирања набавки, различито уређење обављања послова службеника за јавне набавке (ангажовање трећих лица, запослена лица у субјекту ревизије и друго).

5. Методологија у поступку рада

Да бисмо одговорили на ревизорска питања, анализирали смо законодавни и институционални оквир и интерна акта субјекта ревизије у вези са организацијом послова набавки у делу планирања набавки, спровођења и извршења поступака јавних набавки и набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН.

Такође, сагледали смо писане политике, процедуре, активности и друга интерна акта субјекта ревизије којима су уређене јавне набавке и набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН, као и прикупљену документацију о спроведеним поступцима јавних набавки и набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН. Такође, анализирали смо организацију послова набавки код субјекта ревизије, као и овлашћења и одговорности запослених у поступцима јавних набавки и других набавки.

Обавили смо интервјуе са представницима субјекта ревизије, како бисмо утврдили ризике, узроке и евентуалне последице у поступцима набавки, посебно у случајевима када су изостављене активности субјекта ревизије у планирању набавки.

Избор субјекта ревизије извршен је на основу развијене методологије и утврђених критеријума, као што су: остварени промет на рачунима музеја у 2022. години (изузети су расходи за запослене), вредност закључених уговора о јавним набавкама у 2022. и 2023.

години, број закључених уговора о јавним набавкама у 2022. и 2023. години и спроведена ревизија у претходном периоду.

Детаљнији опис методологије у поступку рада је дат у Прилогу 1 Извештаја.

Примењујући наведене критеријуме, изабрали смо девет музеја на републичком нивоу, а један од њих је и Музеј примењене уметности, Београд.

III Опис предмета ревизије

Предмет ревизије су јавне набавке и набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН, спроведене у 2022. и 2023. години.

1. Законодавни и институционални оквир

Законом о јавним набавкама⁸ уређују се правила поступака јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом, ради закључења уговора о јавној набавци добара, услуга или радова, оквирног споразума, као и спровођења конкурса за дизајн. Такође, Законом су дефинисане набавке које су изузете од примене закона, као и начин њиховог спровођења. У поступцима јавних набавки, корисници јавних средстава, који наступају као наручиоци, дужни су да примењују одредбе Закона о јавним набавкама код набавке добара, услуга и радова.

Јавна набавка је набавка добара, услуга и радова на основу уговора о јавној набавци који наручилац закључује са одабраним привредним субјектом, након спроведеног поступка јавне набавке. Циљ поступка јавне набавке је да добра, услуге и радови који се набављају буду одговарајућег квалитета и потребних количина и да буду набављени по најповољнијој цени. Такође, спровођење јавне набавке има за циљ да омогући наручиоцу несметано одвијање процеса рада и обављање делатности. Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке обавља активности и послове у свим фазама поступка јавних набавки у складу са начелима јавних набавки и са пажњом доброг домаћина.

Закон о јавним набавкама је прописао прагове набавки до којих се закон не примењује⁹. Тако се на пример, одредбе овог закона не примењују на набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара, као ни на набавку друштвених и других посебних услуга из члана 75 ЗЈН чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара, када набавку спроводи јавни наручилац.

Систем набавки код наручиоца обухвата: планирање набавки, спровођење поступка ради закључења уговора о набавци, извршење и праћење извршења закљученог уговора о набавци, евидентирање и извештавање о спроведеним поступцима и закљученим уговорима и контролу свих горенаведених активности. Такође, како би се ограничена јавна средства рационално користила, корисници јавних средстава би требало да успоставе одговарајуће механизме у систему јавних набавки и других набавки који обезбеђују коришћење тих средстава на транспарентан, економичан и ефикасан начин.

Сходно одредбама Закона о јавним набавкама¹⁰, наручилац је дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавних набавки и праћење извршења уговора о јавним набавкама (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга. Имајући у виду различите организационе структуре и надлежности корисника јавних средстава, обавеза сваког наручиоца

⁸ „Службени гласник РС“ број 91/2019

⁹ члан 27 Закона о јавним набавкама

¹⁰ члан 49 став 2

је да донесе посебан акт којим ће ближе уредити обављање послова јавних набавки и осталих набавки унутар своје установе, у свим фазама поступка набавки, од фазе планирања, спровођења поступка набавки до праћења извршења закључених уговора/наруцбеница.

У поступцима јавних набавки и осталих набавки требало би да буду остварени циљеви поступка набавки које приказујемо у наставку.

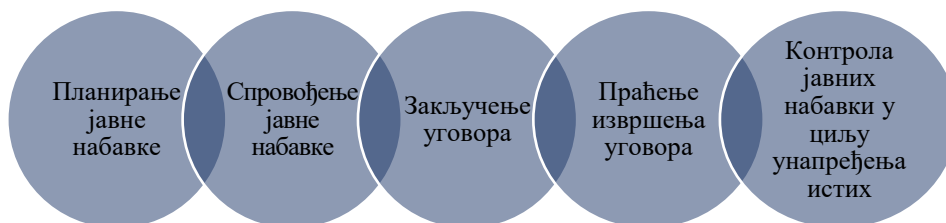
Слика број 1. Циљеви поступака јавних набавки и осталих набавки

Циљеви поступака јавних набавки и осталих набавки	1) Целисходност и оправданост јавне набавке – прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета и потребних количина, за задовољавање стварних потреба наручиоца на ефикасан, економичан и ефективан начин.
	2) Економично и ефикасно трошење јавних средстава – принцип „вредност за новац”, односно прибављање добара, услуга или радова одговарајућег квалитета по најповољнијој цени.
	3) Ефективност (успешност) – степен до кога су постигнути постављени циљеви, као и однос између планираних и остварених ефеката одређене јавне набавке.
	4) Транспарентно трошење јавних средстава.
	5) Обезбеђивање конкуренције и једнак положај свих понуђача у поступку јавне набавке.
	6) Заштита животне средине и обезбеђивање енергетске ефикасности.
	7) Благовремено и ефикасно спровођење поступка јавне набавке за потребе несметаног одвијања процеса рада наручиоца и благовременог задовољавања потреба осталих корисника.

Јавне набавке можемо посматрати у ужем и ширем смислу. Тако **јавну набавку у ужем смислу** чини сам поступак јавне набавке као скуп радњи и аката које предузима и доноси наручилац у циљу избора најповољније понуде са чијим понуђачем ће закључити уговор, док **јавну набавку у ширем смислу**, поред самог поступка јавне набавке, чини и оно што претходи спровођењу тог поступка, а то је истраживање тржишта и планирање, као и оно што следи након спроведеног поступка јавне набавке, а то је извршење закљученог уговора о јавној набавци.

На следећем дијаграму приказујемо фазе поступка јавних набавки.

Слика број 2. Фазе поступка ЈН

Наведене фазе поступка ЈН могу се применити и на остале набавке које наручилац спроводи у свом пословању.

Установе културе

Законом о култури¹¹ утврђује се општи интерес у култури, начин остваривања општег интереса у култури и обављање културних делатности, права, обавезе и одговорности Републике Србије, аутономних покрајина и општина, градова и града Београда у култури, као и услови за деловање свих субјеката у култури. Појединачне области културе регулисаће се посебним законима. Република Србија стара се о остваривању општег интереса у култури и о спровођењу културне политике као скупа циљева и мера подстицања културног развоја.

Културну делатношћу, у смислу овог закона, сматрају се послови нарочито у следећим областима: 1) књижевност (стваралаштво, преводилаштво); 2) музика (стваралаштво, продукција, интерпретација); 3) ликовне, примењене, визуелне уметности, дизајн, уметничка фотографија и архитектура; 4) позоришна уметност (стваралаштво, продукција и интерпретација); 5) уметничка игра – класичан балет, народна игра, савремена игра (стваралаштво, продукција и интерпретација); 6) филмска уметност и остало аудио-визуелно стваралаштво; 7) дигитално стваралаштво и мултимедији; 8) остала извођења културних програма и културних садржаја (мјузикл, циркус, пантомима, улична уметност и сл.); 9) делатност заштите у области непокретних културних добара; **10) делатност заштите у области покретних културних добара; 11) делатност заштите у области нематеријалног културног наслеђа;** 12) библиотечко-информационе делатности; 13) научноистраживачке и едукативне делатности у култури; 14) менаџмент у култури и 15) употреба информационе и комуникационе технологије у културној делатности.

Културну делатност могу обављати домаћа и страна физичка и правна лица, односно установе културе, удружења у култури, уметници, сарадници/стручњаци у култури, као и други субјекти у култури¹².

Установа културе је правно лице основано ради обављања културне делатности, којом се обезбеђује остваривање права грађана, односно задовољавање потреба грађана, као и остваривање другог законом утврђеног интереса у области културе. Ове установе могу основати Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, друго правно или физичко лице, под условима прописаним законом¹³, и то у области заштите културних добара, наслеђа и области савременог стваралаштва. Установа стиче својство правног лица уписом у Регистар усанова културе, кога води Агенција за привредне регистре.

Обавеза усанова културе је да својим радом допринесу очувању, истраживању, проучавању, представљању, прикупљању и подстицању домаћег културног и уметничког наслеђа, као и домаћег културног и уметничког савременог стваралаштва. Ове установе финансирају се или суфинансирају из буџета оснивача и других извора, у висини коју одређује оснивач на основу годишњег програма рада и предлога финансијског плана усанове¹⁴. Министарство, орган аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове културе утврђује који ће се културни програми, делови програма, текући расходи и издаци ових усанова финансирати или суфинансирати средствима буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе¹⁵.

На следећој слици дат је преглед усанова културе према извору финансирања, према јавно доступним подацима¹⁶:

¹¹ „Службени гласник РС“, бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016-испр., 6/2020, 47/2021, 78/2021 и 76/2023

¹² члан 21 Закона о култури

¹³ члан 23 став 1 Закона о култури

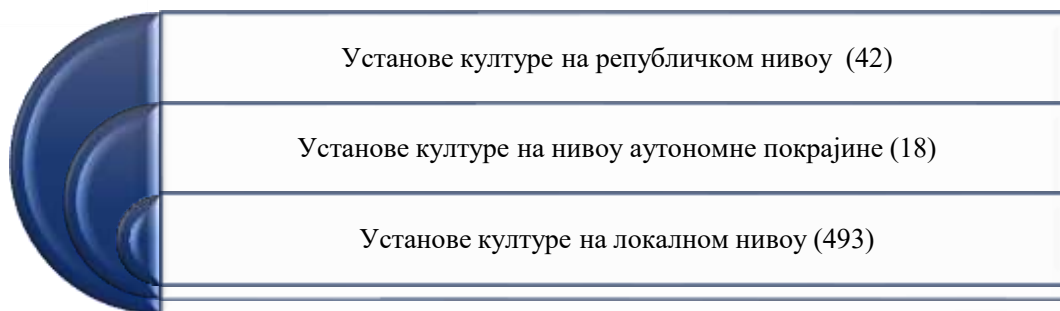
¹⁴ члан 74 став 1 и 2 Закона о култури

¹⁵ члан 75 став 1 Закона о култури

¹⁶ Списак корисника јавних средстава и Регистар усанова културе Агенције за привредне регистре

Графикон број 1. Приказ установа културе у Републици Србији према извору финансирања

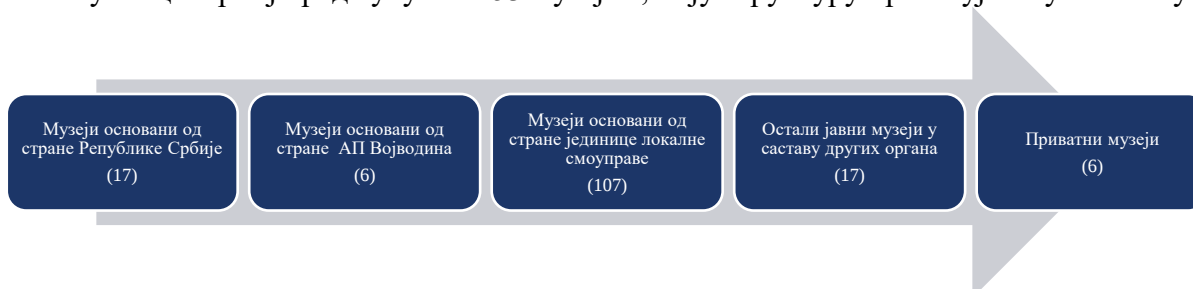
Република Србија је основала укупно 42 установе културе¹⁷, од којих је 14 са подручја АП Косова и Метохије, и то у области музејске делатности, заштите и одржавања непокретних културних добара, културно-историјских локација, зграда и сличних туристичких споменика, истраживања и развоја у друштвеним и хуманистичким наукама, осталог образовања и извођачке уметности. Ове установе су индиректни корисници буџета ресорног министарства за област културе.

Законом о музејској делатности¹⁸ уређују се услови и начин обављања музејске делатности, њена структура и организација, уређење и делокруг рада музеја, начин заштите, коришћења и обраде музејске грађе и вођење музејске документације и друга питања од значаја за обављање музејске делатности.

Музејска делатност је јавна делатност заштите музејске грађе и нематеријалног културног наслеђа од општег интереса за Републику Србију која подразумева стручни и научни рад на истраживању, прикупљању, евидентирању, сабирању, документационој обради, очувању, конзервацији, рестаурацији, чувању, излагању, тумачењу, презентацији и дигитализацији цивилизацијских и културних материјалних, нематеријалних и природних добара у физичком и дигиталном облику у циљу проучавања, едукације, уживања и развоја друштва. Музејску делатност обављају музеји и галерије.

Музеј је установа која обавља музејску делатност у складу са законом и може бити основан у свим облицима својине. Према оснивачу, музеји могу бити јавни и приватни. Јавни музеј може основати Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе. Музеј се може основати и почети с радом ако: 1) поседује музејску грађу или музејску збирку; 2) испуњава посебне услове у погледу просторија, техничке опреме, стручног кадра и начина и услова чувања и излагања музејске грађе; 3) има израђен план рада и развоја и 4) су обезбеђена средства за континуирано обављање делатности. Музеји се уписују у Евиденцију музеја коју води министарство задужено за ресор културе.

У Републици Србији раде укупно 153 музеја¹⁹, чију структуру приказујемо у наставку.

¹⁷ Списак корисника јавних средстава на дан 13.10.2023. Министарство финансија (ознака 11801 – Установе културе)

¹⁸ „Службени гласник РС“ бр. 35/2021 и 96/2021

¹⁹ Евиденција музеја добијена од Министарства културе

Народни музеј Србије је централна установа заштите музејске грађе, док матични музеји спроводе матичну музејску делатност према врсти музејске грађе и оспособљености у вршењу музејске делатности, стручној оспособљености запослених, као и расположивом музејском документацијом и опремом за рад, у складу са законом и исти су одређени чланом 44 Закона о музејској делатности.

Музејску грађу чине музејски предмети, предмети или групе предмета који самостално или заједнички имају посебна својства од значаја за упознавање друштвеног, историјског, уметничког, културног, научног и техничког развоја, природе и њеног развоја, без обзира да ли се налазе у музејима организовани у одговарајуће збирке или изван њих. Музејска грађа је заштићена законом без обзира на то у чијем је власништву или поседу и у зависности од свог значаја разврстава се у категорије: културно добро, културно добро од великог значаја и културно добро од изузетног значаја. Музеј прибавља музејску грађу откупом, разменом, теренским истраживањем, поклоном, легатом, завештањем, одливањем са оригинала, израдом копија и на други начин у складу са законом. Музејска грађа, као и простори у којима се чува, могу се осигурати од свих ризика у складу са одлуком оснивача.

У музејима се чувају покретна културна добра (музејски предмети) и регистровани елементи нематеријалног културног наслеђа као добра од општег интереса за Републику Србију и уживају посебну заштиту утврђену законом. Покретна културна добра се уписују у Инвентарну књигу и систематизују у музејску збирку, док нематеријално културно наслеђе означава праксе, приказе, изразе, вештине, као и инструменте, предмете, артефакте и културне просторе који су с њима повезани, које заједнице, групе и, у појединим случајевима, појединци, препознају као део свог културног наслеђа.

Основни циљ музеја је да обезбеди стручну и техничку заштиту музејске грађе, која подразумева превентивну конзервацију, конзервацију и рестаурацију, документацију и дигитализацију²⁰. Музеј је дужан да музејске предмете учини доступним јавности кроз различите видове презентовања.

Како бисмо имали уједначен приступ у ревидирању система јавних набавки и набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН, одабрали смо исту категорију субјеката ревизије, односно музеје основане од стране Републике Србије (17 установа). Средства за обављање музејске делатности ових установа обезбеђује оснивач у буџету Републике Србије (Раздео 29 – министарство надлежно за културу, Глава 29.1 – Установе културе, Функција 820 – Услуге културе). Додатна средства се остварују из сопствених прихода: продајом производа и услуга, пружањем стручних услуга, донаторством, спонзорством, поклонима, оснивањем фондација и на други начин у складу са законом.

Надзор над радом музеја врши ресорно министарство за културу.

2. Опште информације о субјекту ревизије

Оснивање установе. Музеј примењене уметности, Београд (у даљем тексту: Музеј) основан је 6. новембра 1950. године, када је Влада Народне Републике Србије донела Уредбу о оснивању Музеја примењене уметности у Београду, В.С. бр. 479. Музеј је уписан у Регистар установа културе. Оснивач Музеја је Република Србија.

Седиште Музеја је у Београду, улица Вука Караџића број 18. Матични број Музеја је 07031505, порески идентификациони број је 100059779. Извршавање расхода и издатака Музеј врши кроз систем за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање. Подрачун који се води код Управе за трезор је 840-31473845-42 (уплата пазара). Девизини подрачуни Музеја су: 840-51794-43, 840-2339830-43 и 840-2339831-40.

²⁰ члан 15 Закона о музејској делатности

*Историјат*²¹. Музеј је основан 1950. године, са задатком да доприноси развоју примењене уметности и уметничког занатства и да у том циљу прикупља, чува, проучава и излаже предмете који приказују развитак примењене уметности и уметничког занатства од најстаријих времена до данас, а нарочито достигнућа средњовековне уметности.

За формирање прве збирке, Музеј је откупио изванредно вредну колекцију од преко 3.000 разноврсних уметнички обрађених предмета, сакупљених од стране сликара и графичара током тридесет година, а који су се истицали по својој историјској и уметничкој вредности, посебно златарски производи, старе рукописне и штампане књиге, предмети резбарени у дрвету, ројини и седефу, дрворезне и сликане иконе и друго.

Дугачак је историјски распон настајања уметничких предмета који се налазе у збиркама Музеја. Најстарији датирају из 4. века п. н. е. и припадају нумизматичкој збирци (новац старе Грчке) у Одсеку за метал и накит, док збирке у Одсеку за савремену примењену уметност садрже најсавременију уметничку продукцију. У целини, музејске збирке прате развој примењене уметности у распону од близу 2.500 година. Музеј поседује око 45.000 предмета примењене уметности, међу којима се налазе и дела од изузетног уметничког и културног значаја.

Заштитни знак Музеја је ауторско решење из 1969. године, које је редизајнирано 1985. године, а састоји се од почетних, великих, подебљаних ћириличних слова Музеја, састављених у једно слово. Зграда Музеја је проглашена за споменик културе²².

Делатност. Делатност субјекта ревизије прописана је одредбама Закона о музејској делатности²³ и уређена статутом.

Чланом 35 Закона о музејској делатности прописано је да се организација рада и координација рада музеја у Републици Србији обавља кроз послове Музејског савета Републике Србије и мрежу музеја коју чине централна установа, матични музеји, територијално надлежни музеји и други музеји из Евиденције музеја.

Према врсти музејске грађе и особености у вршењу музејске делатности у Републици Србији, Музеј представља матични музеј за примењену уметност²⁴. Област културне делатности Музеја су примењене уметности²⁵. Претежна делатност субјекта ревизије је делатност музеја, галерија и збирки (шифра делатности 91.02).

Статутом Музеја примењене уметности, број: 06-36 од 25. јануара 2017. године (укључујући Статут о изменама и допунама Статута Музеја примењене уметности, број: 06-59/2 од 2. фебруара 2022. године) и Бр. 06-90/3 од 14. фебруара 2022. године (у даљем тексту: Статут), уређено је да је Музеј непрофитна установа културе која обавља послове заштите, презентације и афирмације уметничко-историјских дела од значаја за примењену уметност – уметнички обликоване предмете који имају употребну и декоративну намену, на основу акта о оснивању, а у складу са законом, подзаконским актима и Статутом²⁶. Музеј прикупља, чува, обрађује, систематизује, истражује, презентује и документује покретна културна добра из области примењене уметности од значаја за Републику Србију²⁷.

Унутрашња организација установе. Организација рада и управљање музејом уређује се актом о оснивању, статутом и другим општим актима, у складу са законом²⁸. Органи музеја су: директор, управни одбор и надзорни одбор²⁹. У јавном музеју се образује стручни савет, који разматра питања из програмске, односно стручне делатности и директору даје мишљења и

²¹ извор: члан 3 Статута Музеја примењене уметности, бр. 06-90/3 од 14. фебруара 2022. године и <https://mpu.rs/o-muzeju/>

²² извор: члан 4 Статута Музеја примењене уметности, бр. 06-90/3 од 14. фебруара 2022. године

²³ „Службени гласник РС“, бр. 35/2021 и 96/2021

²⁴ члан 44 Закона о музејској делатности

²⁵ податак из Регистра установа културе

²⁶ члан 2

²⁷ члан 19

²⁸ члан 48 Закона о музејској делатности

²⁹ члан 49 став 1 Закона о музејској делатности

препоруке у вези са стручним радом музеја, а уређује се статутом³⁰. Послове у оквиру музејске делатности могу обављати лица с одговарајућим образовањем и положеним стручним испитом (музејски стручњаци)³¹.

Радом Музеја руководи директор кога, на основу предлога Министарства културе по спроведеном јавном конкурс, именује Влада на период од четири године³². За свој рад директор одговара Влади и управном одбору. Одговорно лице за период на који се односи ревизија је именовано Решењем Владе о именовању вршиоца дужности директора Музеја примењене уметности, 24 број: 119-8777/2021 од 30. септембра 2021. године, односно Решењем Владе о именовању директора Музеја примењене уметности, 24 број: 119-1784/2023 од 9. марта 2023. године.

Управни одбор има пет чланова, а именује их Влада на период од четири године, при чему могу бити именовани највише два пута. Председника управног одбора именује Влада из реда чланова. Члан управног одбора из реда запослених, који мора да буде из реда носилаца основне, односно програмске делатности, именује се на предлог репрезентативног синдиката, односно на предлог већине запослених³³.

Надзорни одбор има три члана. Председника и чланове именује Влада, на период од четири године, а могу бити именовани највише два пута. Члан надзорног одбора из реда запослених именује се на предлог репрезентативног синдиката, односно на предлог већине запослених³⁴.

Стручни савет има пет чланова, који се именују из реда угледних стручњака из основне делатности Музеја, на период од четири године, а могу бити поново именовани³⁵.

Чланом 57 Статута је уређено да директору у спровођењу послова утврђених програмом и планом рада, као и у пословима из његове надлежности, помаже Колегијум. Колегијум, уређено је даље, чине: директор, помоћници директора, секретар и руководиоци основних организационих јединица.

У периоду ревизије у примени је био Правилник о организацији и систематизацији послова у Музеју примењене уметности – установи културе од националног значаја, бр. 06-382 од 30. децембра 2015. године (укључујући Правилник о допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у Музеју примењене уметности – установи културе од националног значаја, број: 06-36/2016 од 28. јануара 2016. године).

Наведеним актом уређено је да организациону структуру Музеја чине:

1) Одељење уметничких збирки: 1а) Збирка керамике, стакла и порцелана са колекцијама; 1б) Збирка метала и накита са колекцијама; 1в) Збирка намештаја са колекцијама; 1г) Збирка текстила и костима са колекцијама; 1д) Збирка фотографије, примењене графике и уметничке обраде књига са колекцијама; 1ђ) Збирка савремене примењене уметности дизајна са колекцијама; 1е) Збирка архитектуре, урбанизма и архитектонског дизајна са колекцијама;

2) Одељење специјализованих послова: 2а) Одсек за образовање и комуникације; 2б) Одсек за централну документацију; 2в) Одсек за конзервацију и рестаурацију; 2г) Одсек за библиотеку;

3) Секретаријат: 3а) Служба за опште, правне и помоћно-техничке послове; 3б) Служба за финансијско-књиговодствене послове.

Музеј је на дан 31. децембар 2022. године имао 29 запослених лица, од којих 27 на неодређено време. На дан 31. децембар 2023. године Музеј је имао 31 запослено лице, од којих 24 на неодређено време.

³⁰ члан 50 Закона о музејској делатности

³¹ члан 51 Закона о музејској делатности

³² члан 27-30 Статута

³³ члан 41-43 Статута

³⁴ члан 48-50 Статута

³⁵ члан 55 Статута

Начин финансирања рада установе. Музеј је индиректни корисник буџетских средстава који је у надлежности министарства надлежног за културу (Министарства културе и информисања, односно Министарства културе³⁶), Раздео 29, Глава 29.1 – Установе културе, Програм 1202 Унапређење система заштите културног наслеђа.

Статутом је уређено да се средства за обављање делатности и остваривање програма и пројеката обезбеђују: из буџета Републике Србије, из прихода остварених обављањем делатности, од накнада за услуге трећим лицима, продајом производа – публикација, сувенира, копија, репродукција, дописница и сл., из прихода остварених пословном сарадњом и изнајмљивањем опреме, донаторством, спонзорством, поклонима, легатима, завештањима, уступањем ауторских и других права и на друге начине, у складу са законом.

3. Организација послова јавних набавки

Музеј је у 2022. и 2023. години ангажовао службеника за јавне набавке, закључивањем уговора о саветодавним услугама из области набавки. Предмет свих закључених уговора су стручне саветодавне услуге из области набавки, које обухватају: преглед аката у поступку јавне набавке (и набавки на које се ЗЈН не примењује), помоћ у вези са применом предлога конкурсне документације, креирање и објављивање документације на Порталу ЈН, стручну помоћ комисији за ЈН, стручна оцена понуда, припрема предлога решења или одговора по поднетим захтевима за заштиту права, стручна помоћ приликом закључивања уговора, писане и усмене консултације, праћење релевантних прописа, редовне и по потреби ванредне консултације путем састанка, електронске поште и телефона. Уговорена су плаћања на месечном нивоу (50.000 динара нето у 2022. години, односно 60.000 динара нето у 2023. години). Расходи су извршени у износу од најмање 1.692.708 динара (859.375 динара бруто у 2022. години и 833.333 динара бруто у 2023. години).

Организација послова набавки у установи. У периоду на који се односи ревизија, у примени је био правилник о организацији и систематизацији послова из 2015. године (укључујући акт о допунама из 2016. године). Овим актом није ближе уређено која лица су одговорна за обављање послова у вези са јавним набавкама и набавкама без примене одредаба ЗЈН.

Музеј је образложио³⁷ да „нема посебну службу за спровођење поступка набавки“, већ да је ангажовано лице, службеник за јавне набавке, са којим има закључен уговор, а што је „наслеђено из претходне управе Музеја.“ Са овим лицем је у септембру 2023. године прекинута сарадња због недовољног износа средстава, при чему је иста обновљена у јануару 2024. године. У међувремену, наведено је даље у истом образложењу, послове набавки је обављао тадашњи секретар установе, који је упућен на семинар посвећен јавним набавкама, али није био у могућности да исти похађа, већ је уместо њега упућен тадашњи финансијско-рачуноводствени сарадник.

У 2024. години, Музеј је донео нови акт о систематизацији. Чланом 12 Правилника о организацији и систематизацији послова у Музеју примењене уметности бр. 06-102 од 20. марта 2024. године уређено је да техничке спецификације за јавне и друге набавке припремају и са саветником за јавне и друге набавке координирају: кустос (тачка 3); виши кустос (тачка 4); музејски саветник (тачка 5); документариста (тачка 8); едукатор (тачка 9); службеник за односе са јавношћу и маркетинг (тачка 10); координатор за међумузејску и међународну сарадњу (тачка 11); ликовни уредник (тачка 12); техничар у музејској делатности (тачка 13); техничар одржавања информационих система и технологија (тачка 14); виши библиотекар (тачка 15);

³⁶ Закон о изменама и допунама Закона о министарствима, „Службени гласник РС“, број: 116/2022

³⁷ у акту бр. 02-148 од 25. априла 2024. године

координатор музејске издавачке делатности (тачка 16); сарадник за изложбени и графички дизајн (тачка 17); секретар републичке установе – руководилац Одељења заједничких служби (тачка 18); руководилац финансијско-рачуноводствених послова (тачка 19); референт за финансијско-рачуноводствене послове (тачка 20); продавац (тачка 22).

Актом о систематизацији из 2024. године није предвиђено радно место саветник за јавне и друге набавке, тако да није јасно у организационом смислу са ким запослени у чијем је опису посла да припремају техничке спецификације за јавне и друге набавке треба да координирају.

У периоду на који се ревизија односи, субјект ревизије је примењивао одредбе Правилника о набавкама Музеја примењене уметности, бр. 06-394/6 од 5. октобра 2021. године³⁸, којим је уређена обавеза запослених и других лица која имају потребу за набавком да до 30. маја текуће године доставе свој план набавке за следећу годину.

Како је наведени акт донет у октобру 2021. године, Музеј је у вези са планирањем јавних набавки за 2022. годину требало да примењује одредбе Правилника о ближем уређивању начина планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начина планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, број: 06-373/4 од 4. децембра 2020. године³⁹. Увидом у достављену документацију утврђено је да Музеј није поступао по одредбама овог интерног акта у вези са планирањем. Музеј је образложио⁴⁰ да је на набавке спроведене у 2022. години примењивао Правилник о ЈН (2021).

Правилником о ЈН (2021) Музеј је уредио: поступак планирања набавки, начин спровођења поступка набавки, набавки друштвених и других посебних услуга и набавки на које се ЗЈН не примењује, праћење извршења закључених уговора о набавкама. Правилником о набавкама Музеја примењене уметности, Бр. 06-312 од 25. јула 2023. године⁴¹ измењене су поједине одредбе Правилника о ЈН (2021).

Планирање набавки, уређено је правилницима о ЈН из 2021. и 2023. године, јесте процес који почиње достављањем захтева за набавку Тиму за планирање, кога обавезно чине начелници одељења и шеф рачуноводства, при чему директор може одредити још неко лице због природе набавке. Захтев достављају запослени и друга лица која имају потребу за набавком, до 30. маја текуће године, за наредну годину⁴². Решењима бр. 06-1/1-2 од 4. јануара 2022. године и бр. 06-1/2-2 од 5. јануара 2023. године образовани су трочлани тимови за набавке Музеја за 2022, односно за 2023. годину, са наводима о активностима Тима у вези са планирањем.

Критеријуми које примењује Тим за планирање свих набавки уређени Правилницима о ЈН из 2021. и 2023. године су⁴³: благовременост пристигле понуде; да ли је предмет набавке у функцији обављања послова Музеја; да ли су узети у обзир сви трошкови животног циклуса предмета набавке (трошак набавке, трошкови употребе и одржавања, као и трошкови одлагања након употребе); да предложене техничке спецификације и утврђене количине и квалитет одређеног предмета набавке одговарају стварним потребама Музеја; да је процењена вредност набавке одговарајућа и реална; да трошкови одржавања и коришћења постојеће опреме у односу на трошкове нове опреме, исплативост инвестиције, исплативост ремонта постојеће опреме и сл.

Правилником о ЈН (2020) уређени су критеријуми за планирање јавних набавки⁴⁴: да ли је предмет ЈН у функцији обављања делатности Музеја и у складу са планираним циљевима; да

³⁸ Правилник о ЈН (2021)

³⁹ Правилник о ЈН (2020)

⁴⁰ у акту Бр. 06-237/5 од 12. јула 2024. године, кога који није потписан од стране службеника који је акт сачинио

⁴¹ Правилник о ЈН (2023)

⁴² рок за достављање захтева за набавку није предвиђен Правилником о ЈН (2023)

⁴³ члан 9 Правилника о ЈН (2021), односно члан 7 Правилника о ЈН (2023)

⁴⁴ члан 5

ли техничке спецификације и количине одговарају стварним потребама Музеја; да ли је процењена вредност конкретне ЈН одговарајућа с обзиром на циљеве ЈН, имајући у виду техничке спецификације, неопходне количине и стање на тржишту (цена и остали услови ЈН); да ли ЈН има за последицу стварање додатних трошкова за Музеј; да ли постоје друга могућа решења за задовољавање потреба Музеја; стање на залихама, односно праћење и анализа показатеља у вези са месечном, кварталном, годишњом потрошњом добара и сл: праћење и поређење трошкова одржавања и коришћења постојеће опреме у односу на трошкове нове опреме, исплативост инвестиције, исплативост ремонта постојеће опреме и сл; трошкови животног циклуса предмета ЈН (трошак набавке, трошкови употребе и одржавања, као и трошкови одлагања након употребе); ризици и трошкови у случају неспровођења поступка набавке, као и трошкови алтернативних решења; прикупљање и анализа постојећих информација и база података о добављачима и закљученим уговорима.

Као што је описано, број и захтеви критеријума за планирање набавки уређени правилницима о ЈН из 2021 и 2023. године мањег су обима у односу на критеријуме захтеване Правилником о ЈН (2020).

На захтев да појасни разлог смањења захтеваних критеријума за планирање набавки, Музеј није одговорио.

План јавних набавки објављује се на Порталу јавних набавки и на интернет страници Музеја⁴⁵.

Поступци набавки друштвених и других посебних услуга, уређено је даље⁴⁶, спроводе се тако да се: обезбеди примена начела ЗЈН на начин који је примерен околностима конкретне набавке; обезбеде циљеви прописани овим интерним актом; спречи постојање сукоба интереса; уговори цена која није већа од упоредиве тржишне цене за предмет набавке захтеваног квалитета. У поступку набавке може се објавити обавештење за добровољну претходну транспарентност у складу са Законом⁴⁷.

Начин праћења извршења закључених уговора уређен Правилником о ЈН детаљније је описан код Налаза 1.4.

Правилником о ЈН (2021)⁴⁸, поред елемената које садржи план набавки на које се Закон не примењује, уређено је и да се поступак набавки на које се ЗЈН не примењује спроводи на начин предвиђен за планирање јавних набавки.

Члановима 48 и 49 Правилника о ЈН (2023) уређена су правила спровођења поступка набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН, док садржина плана није прецизирана.

Ниједан од наведених аката не садржи одредбу у вези са роковима и доносиоцем плана набавки на које се Закон не примењује.

Музеј је на Порталу ЈН објавио извештаје о набавкама за 2022. и 2023. годину.

⁴⁵ члан 22 Правилника о ЈН (2020), члан 25 Правилника о ЈН (2021), члан 21 Правилника о ЈН (2023)

⁴⁶ члан 52 Правилника о ЈН (2021), односно члан 51 Правилника о ЈН (2023)

⁴⁷ члан 53 Правилника о ЈН (2021), односно члан 52 Правилника о ЈН (2023)

⁴⁸ члан 49 и 50

4. Опште информације о спроведеним јавним набавкама и набавкама у 2022. и 2023. години

Јавне набавке

Музеј је донео План јавних набавки за 2022. годину и План јавних набавки за 2023. годину, који су усвојени одлукама в. д. директора (за 2022. годину), односно председника Управног одбора, а којима су планиране јавне набавке добара и услуга. Чланом 24 Правилника о набавкама Музеја примењене уметности, Бр. 06-394/6 од 5. октобра 2021. године уређено је да план ЈН усваја управни одбор, по претходној сагласности надзорног одбора, а да га потписује директор. Доношењем одлуке о усвајању ПЈН за 2022. годину, Музеј није поступио у складу са донетим интерним актом.

У 2022. години спроведена су три, а у 2023. години четири поступка јавних набавки. У наставку дајемо кратак преглед информација о јавним набавкама које је спровео Музеј у посматраном периоду.

Табела број 1. Општи подаци о ЈН у 2022. и 2023. години

у динарима

Редни број	Опис	2022. година		2023. година	
1.	План ЈН	без измена		1 измена	
2.	Планирани поступци ЈН	3		4	
3.	Спроведени поступци ЈН	3	100%	4	100%
4.	Процењена вредност ЈН (без ПДВ-а)	19.137.000		7.026.634	
5.	Укупан број пристиглих понуда	11		7	
6.	Просечан број пристиглих понуда	3,67		1,75	
7.	Укупно уговорена вредност ЈН (без ПДВ-а)	18.627.385	97%	5.889.923	84%
8.	Разлика процењене вредности ЈН и уговорене вредности ЈН	509.615	3%	1.136.711	16%
9.	Укупно уговорена вредност ЈН (са ПДВ-ом)	22.193.238		6.680.788	
10.	Укупно реализована вредност закључених уговора (са ПДВ-ом)	21.877.621	99%	6.941.904	104%

У 2022. години спроведен је један поновљени поступак (набавка услуга штампе). Претходни поступак је обустављен по достављеном обавештењу изабраног понуђача да одустаје од закључења уговора, а уз две достављене понуде које су одбијене као неприхватљиве: једна због понуђене цене која прелази износ процењене вредности, а друга због изјаве понуђача да не испуњава један од критеријума за избор привредног субјекта.

Планом јавних набавки за 2022. годину Музеј је предвидео три поступка ЈН, који су и спроведени. У 2023. години донета је једна допуна ПЈН – у Верзији 2 Плана јавних набавки додата је набавка добара – рачунарске опреме, процењене вредности од 1.745.834 динара (редни број 0004).

У 2022. и 2023. години спроведени су сви поступци ЈН који су планирани. Додела уговора вршена је у отвореним поступцима у обе године.

Процењена вредност ЈН у 2022. години је износила 19,14 милиона динара, а у 2023. години 7,03 милиона динара. Након спроведених поступака ЈН уговорена је набавка предмета набавке у вредности од 22,19 милиона динара са ПДВ-ом у 2022. години, односно 6,68 милиона динара са ПДВ-ом у 2023. години.

Значајно смањење процењене вредности и вредности закључених уговора у 2023. години у односу на 2022. годину настало је због планираног поступка ЈН добара – техничких система за противпровалну/противпрепадну заштиту и видео обезбеђење у 2022. години, процењене вредности од 15 милиона динара. За разлику од 2023. године, набавка добара – електричне енергије у 2022. години није предвиђена Планом јавних набавки.

У 2022. години у поступцима ЈН вршена је набавка добара (технички системи за противпровалну/противпрепадну заштиту и видео обезбеђење) и услуга (штампа и услуге организација путовања).

У 2023. години у поступцима ЈН вршена је набавка добара (електрична енергија и рачунарска опрема) и услуга (штампа и услуге транспорта).

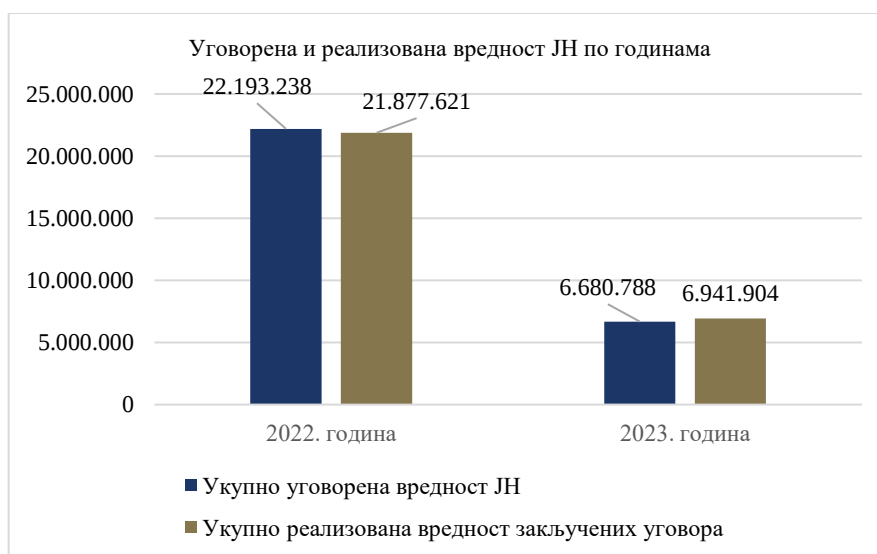
Просечан број пристиглих понуда у 2022. години је износио 3,67, а у 2023. години 1,75.

У поновљеном поступку ЈН за услуге штампе у 2022. години примљена је једна понуда, за разлику од првобитног, обустављеног поступка, у коме су примљене три понуде. У поступку ЈН услуга организације путовања у 2022. години примљено је шест понуда, док је у поступку ЈН техничких система за противпровалну/противпрепадну заштиту и видео обезбеђење примљена једна понуда.

У поступку ЈН услуга штампе у 2023. години пристигле су четири понуде, док је у свим осталим поступцима спроведеним у 2023. години примљена по једна понуда. Због наведеног, Музеј у 2023. години није обезбедио конкуренцију у поступцима јавних набавки јер је у три од четири спроведена поступка прибављена само једна понуда.

Уговорену и реализовану вредност јавних набавки приказујемо на следећем графикону.

Графикон број 2. Преглед уговорене и реализоване вредности јавних набавки

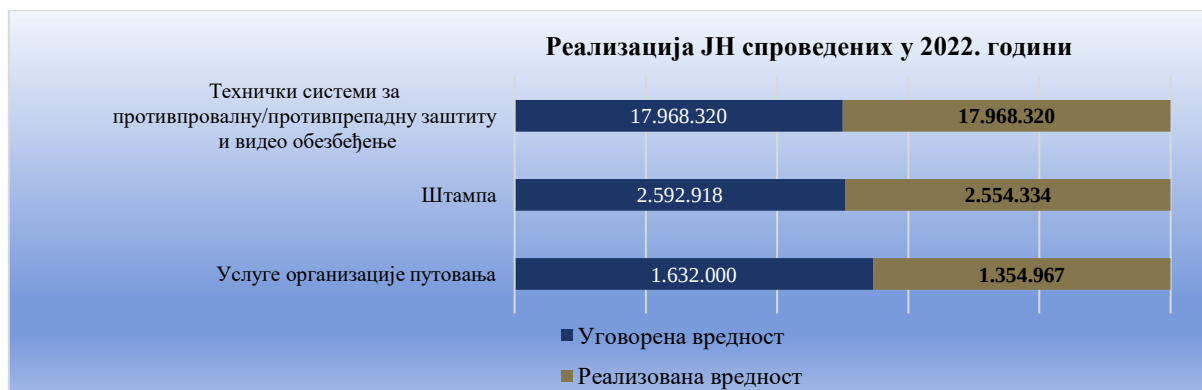

Музеј је у 2022. години реализовао 99% уговорене вредности јавних набавки, а у 2023. години 104% уговорене вредности. Веће извршење уговора у 2023. години односи се на услуге Штампе, што је детаљније описано у Налазу 1.4. овог извештаја. Извршење по уговору за електричну енергију у 2023. години дато је у износу са рачуна који обухвата трошкове испоручене електричне енергије и све остале трошкове исказане на рачуну. Прекорачења укупно уговорених количина није било.

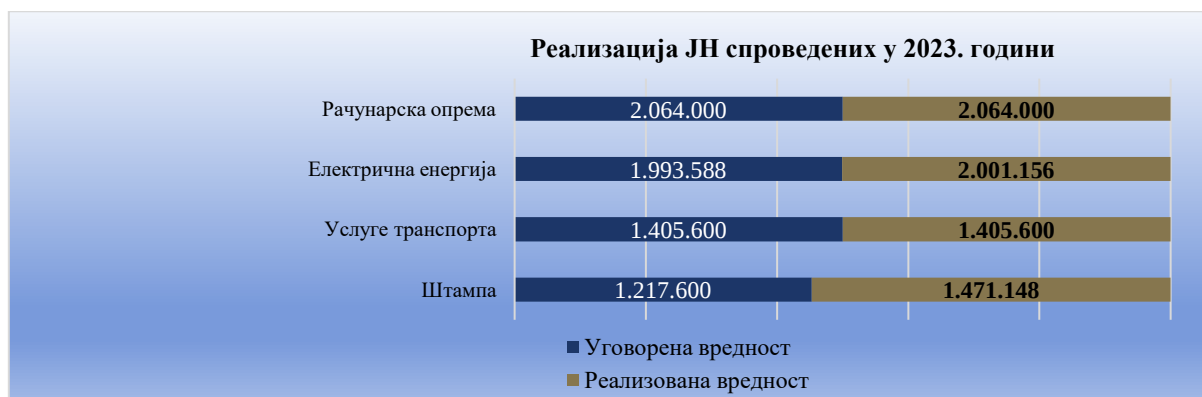
У наставку дајемо приказ реализације уговорене вредности у 2022. и 2023. години по предметима набавке.

Графикон број 3. Реализација ЈН спроведених у 2022. години

Графикон број 4. Реализација ЈН спроведених у 2023. години

Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује

Преглед набавки предвиђених плановима набавки на које се Закон не примењује за 2022. и 2023. годину дат је у Табели број 2.

Табела број 2. План набавки на које се Закон не примењује у 2022. и 2023. години

у динарима

Редни број	Предмет набавке	2022. година	2023. година
1.	Тонери за штампаче	35.020	0
2.	Фискална каса	65.913	0
3.	Једна велика коцка за grand prix и пет мањих коцки од клирита за награде 44. Салона архитектуре	32.570	0
4.	Једна велика коцка за grand prix од клирита за награду 44. Салона архитектуре	4.920	0
5.	Две коцке од клирита за награду 44. Салона архитектуре	11.060	0
6.	Коктел	222.750	240.000
7.	Картон пена	90.000	58.000
8.	Фарба	10.000	0
9.	Табле и фолије	81.525	0
10.	Коктел	100.000	145.100
11.	Претплата на иностране часописе	250.000	0
12.	Набавка потрошног материјала	200.000	0
13.	Набавка мајица и качкета	250.000	0
14.	Материјал за превентивну заштиту	122.500	0
15.	Материјал за поставку изложбе	0	135.200
16.	Рамови за изложбу	0	125.000
17.	Roll up	0	9.900
18.	Рекламни материјал за изложбу	0	39.000
19.	Електронска опрема: Опрема за потребе озвучења у Музеју примењене уметности, миктрофони, каблови, сталци за микрофоне	0	65.748
20.	Набавка 18 коцки 8x8x8 cm и један комад 9x9x9cm од транспарентног клирита	0	109.320
21.	Добра за презентацију Музеја примењене уметности	0	56.000
22.	Репрезентација – поклони за отварање изложбе Бијенале дизајна у Лондону	0	207.000
23.	Клик рамови	0	125.000

Редни број	Предмет набавке	2022. година	2023. година
24.	Набавка материјала за радионице Одсека за едукацију	0	5.825
25.	Материјал за посебне намене редовних потреба Музеја	0	322.500
26.	Набавка потрошног материјала за конзервацију	0	166.580
СВЕГА ДОБРА		1.476.258	1.810.173
27.	Фотографисање	500.000	291.667
28.	Сервисирање ласерских штампача	34.300	0
29.	Дигитални маркетинг – оглашавање и рекламирање на социјалним мрежама, истраживање циљних група, аналитика, снимање видео материјала, продукција (као и унапређење сајта-2022.)	990.000	990.000
30.	Гравирање једне велике коцке за grand prix и пет мањих коцки од клирита за награде 44. Салона архитектуре	25.000	0
31.	Превод, лектура и коректура	990.000	898.510
32.	Гравирање једне велике коцке за grand prix од клирита за награду 44. Салона архитектуре	3.500	0
33.	Гравирање две коцке од клирита за награду 44. Салона архитектуре	7.000	0
34.	Дезинсекција и стерилизација	72.600	0
35.	Дигитализација 1/4 фонда негатива и слајдова из фототеке Одсека за документацију и дигитализацију плаката из Збирке савремене примењене уметности	775.286	451.046
36.	Осигурање имовине и колективно осигурање запослених од последица несрећног случаја	715.285	998.000
37.	Транспорт предмета за Милано	567.691	0
38.	Ангажовање књиговодствено-рачуноводствене агенције	313.500	50.000
39.	Производња поставке за изложбу Нит уметности	341.666	0
40.	Одржавање клима уређаја	150.000	0
41.	Уклањање графита са фасаде МПУ	20.000	0
42.	Дизајн и архитектонска поставка	35.000	0
43.	Конзервација и рестаурација фотографија и негатива на филму (2022.)/штампане књиге (2023.)	90.000	51.028
44.	Конзервација и рестаурација фотографија	0	84.000
45.	Израда елемената за поставку изложбе – постаменти и држачи	170.000	0
46.	Израда ауторског решења поставке изложбе „Слојеви“	50.000	0
47.	Конзервација и рестаурација нацрта за плакате	119.200	0
48.	Транспорт предмета/културних добара за потребе реализације изложби по програму МПУ „Слојеви“, „На стакленом путу“; Уметност у репрезентацији Србије 1850-1950.	115.000	0
49.	Осигурање предмета за изложбу „На стакленом путу“	104.438	0
50.	Ангажовање књиговодствено-рачуноводствене агенције	320.000	0
51.	Организација изложбе „На стакленом путу“	1.001.000	0
52.	Сценски дизајн за реализацију изложбе „На стакленом путу“	497.000	0
53.	Транспорт предмета	23.600	0
54.	Фолија за продавницу МПУ	13.500	0
55.	Опремање фото студија МПУ	154.000	0
56.	Ангажовање књиговодствено-рачуноводствене агенције	80.000	0
57.	Осигурање имовине и колективно осигурање запослених од последица несрећног случаја	270.000	0
58.	Транспорт радова (уметничких) Беч – Београд – Беч	0	208.000
59.	Услуга противпожарне заштите Музеја примењене уметности	0	800.000
60.	Услуга заштите лица за безбедност и здравље на раду	0	150.000
61.	Осигурање техничке опреме у транспорту у власништву фондације „Нови Сад – Европска престоница културе“	0	69.000
62.	Осигурање техничке опреме у транспорту у власништву фондације „Нови Сад – Европска престоница културе“	0	555.000
63.	Ангажовање лица преко омладинске задруге	0	83.333
64.	Изнајмљивање палетара	0	17.000
65.	Набавка услуге креирања виртуелне туре изложбе	0	45.000
66.	Уживо снимање отварања 45. Салона архитектуре	0	648.900
67.	Услуга информисања и медијског праћења материјала који се односе на догађаје и активности Музеја у 2023. години	0	180.000
68.	Прање прозора – стаклених површина, споља и изнутра у приземљу Музеја примењене уметности	0	108.000
69.	Услуга организовања изложби	0	1.910.000
70.	Конзерваторско-рестаураторски третман – збирка Савремена примењена уметност и дизајн	0	73.000
71.	Дигитализација 3Д објеката фотографисањем, са обрадом фотографија за потребе Одељења уметничких збирки МПУ (израда продукт фотографија)	0	989.930
72.	Снимање, монтирање и продукција видеа за потребе Одељења збирки МПУ	0	705.770
73.	Пружање услуге физичког техничког обезбеђења и противпожарне заштите	0	2.566.000
74.	Услуге хотелског смештаја и превоза (хотелски смештај+превоз)	0	2.270.000
СВЕГА УСЛУГЕ		8.548.566	15.193.184
75.	Хобловање, санација оштећења, гитовање и лакирање	595.000	0
76.	Молерски радови-ликовна обрада постаментата за излагање	100.000	0
77.	Поправка мермерних подних површина у улазном холу и на галерији на другом спрату МПУ	375.600	0
78.	Молерски радови	198.800	0
79.	Молерски радови	200.000	0
80.	Текуће одржавање и поправке зграде Музеја примењене уметности	0	2.040.000
СВЕГА РАДОВИ		1.469.400	2.040.000
УКУПНО		11.494.225	19.043.357

У Прилогу 2 и Прилогу 3 Извештаја приказани су поступци јавних набавки, односно набавки без примене ЗЈН које смо узорковали и ревидирали.

Откривене неправилности и несврсисходности у поступцима јавних набавки / набавки без примене ЗЈН засноване су на одредбама Закона о јавним набавкама, подзаконским и интерним актима из области јавних набавки, као критеријумима који су важили у периоду на који се ревизија односи и описане су у оквиру Закључка 1, односно Закључка 2 овог извештаја.

IV Закључци

На основу анализе података и документације достављених од стране субјекта ревизије, као и обављених интервјуа, донели смо следеће закључке:

1. Музеј није на адекватан начин ближе уредио планирање и спровођење јавних набавки, као ни праћење извршења закључених уговора, због чега у планирању јавних набавки нису спроведене и документоване све активности и радње, у спровођењу поступака јавних набавки утврђено је да су на одређивање техничких спецификација услуга штампе утицај имали привредни субјекти, да је Музеј одређивао критеријуме за избор привредног субјекта који су могли ограничити конкуренцију, праћење извршења уговора о јавним набавкама није успостављено на адекватан начин, што је од утицаја на ефикасност поступка јавних набавки, а прибављао је и предмете набавки без спроведеног поступка јавне набавке.

2. Музеј интерним актом није ближе уредио начин планирања набавки на које се Закон не примењује, није обезбедио конкуренцију приликом прибављања предмета набавке у већини спроведених поступака набавки, док у појединим поступцима није обезбедио ни једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин, што је од утицаја на постизање веће ефикасности и економичности набавки, док је извештаје о набавкама објавио на Порталу јавних набавки како је прописано.

У наставку Извештаја наводимо закључке са одговарајућим налазима, које илуструјемо примерима.

ЗАКЉУЧАК 1: Музеј није на адекватан начин ближе уредио планирање и спровођење јавних набавки, као ни праћење извршења закључених уговора, због чега у планирању јавних набавки нису спроведене и документоване све активности и радње, у спровођењу поступака јавних набавки утврђено је да су на одређивање техничких спецификација услуга штампе утицај имали привредни субјекти, да је Музеј одређивао критеријуме за избор привредног субјекта који су могли ограничити конкуренцију, праћење извршења уговора о јавним набавкама није успостављено на адекватан начин, што је од утицаја на ефикасност поступка јавних набавки, а прибављао је и предмете набавки без спроведеног поступка јавне набавке.

Циљ је био да утврдимо да ли је субјект ревизије планирао и спроводио поступке јавних набавки у складу са прописима и начелом ефикасности, као и да ли су набавке извршене у складу са уговореним условима.

На основу постављеног циља, истражили смо да ли је субјект ревизије:

- ✓ интерним актом ближе уредио планирање јавних набавки, спровођење поступака набавки и праћење извршења уговора о јавним набавкама, и да ли исто примењује у поступцима јавних набавки,
- ✓ одредио учеснике у планирању јавних набавки, да ли је адекватно спровео планирање јавних набавки, посебно у делу исказивања потреба за набавком, анализе тржишта и утврђивања процењене вредности набавке, како би набавка била економична и ефикасна,
- ✓ спровео поступке јавних набавки у складу са прописима и начелом ефикасности, нарочито у делу сачињавања техничких спецификација предмета набавки и одређивања критеријума за избор привредног субјекта, а у циљу обезбеђивања најбољег односа цене и квалитета предмета набавке,
- ✓ пратио извршење уговора о јавним набавкама, односно да ли су набавке извршене у складу са уговореним условима и понудом понуђача, као и под којим условима су вршене измене закључених уговора о јавним набавкама,
- ✓ извршавао расходе и издатке, без спроведених поступака јавних набавки, а да за то нису постојали разлози за изузеће.

На основу анализе документације субјекта ревизије, достављених изјашњења, одржаних интервјуа и прикупљених аналитичких доказа, донели смо закључак који темељимо на следећим налазима.

Налаз 1.1. Наручилац је дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања и спровођења поступака ЈН и праћење извршења уговора о ЈН. Иако је у поступку планирања јавних набавки за 2022. годину требало да примењује одредбе Правилника о ЈН (2020), Музеј овај акт није примењивао, већ је делимично примењивао одредбе Правилника о ЈН (2021), којим поступак планирања ЈН није ближе уређен, зато што се описане активности односе на поступак непосредно пре покретања ЈН. Правилницима о ЈН из 2021. и 2023. године није уређен начин исказивања потреба за предметима набавки приликом израде Плана јавних набавки. Контролне активности које потврђују да су у питању стварне потребе, приликом израде ПЈН такође нису прецизиране. Један од критеријума за планирање ЈН уређен Правилником о ЈН (2023) је да процењена вредност ЈН треба да буде одговарајућа и реална, али начин њеног утврђивања и документовања није прецизиран, као ни постојање обавезе истраживања тржишта и начин документовања приликом исказивања потреба а пре сачињавања ПЈН. Истраживање тржишта и процена вредности набавки делимично су уређени у делу који се односи на вредност пре покретања поступка ЈН, али не и на израду ПЈН. Због наведеног, може доћи до субјективног приступа и различито исказаних потреба, као и

неадекватног документовања у погледу техничких спецификација, количина, јединичних цена, и сл. Поступак спровођења ЈН уређен је Правилником о ЈН, али без прецизирања обавезе да све активности које се спроводе морају бити документоване. Правилником о ЈН уређено је да лице које спроводи поступак (а које није предвиђено истим актом) потписује изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса. Имајући у виду да Музеј није уредио све активности и радње код планирања и спровођења поступака и праћења извршења закључених уговора, наведено је могло утицати на ефикасност спроведених поступака ЈН. Интерна акта Музеја нису усклађена, зато што радна места шефа рачуноводства и начелника одељења предвиђена Правилником о ЈН (2023) као чланова Тима за планирање, нису предвиђена и Актом о систематизацији из 2024. године.

Налаз 1.2. Имајући у виду да Музеј интерним актом није ближе уредио начин исказивања потреба, прикупљање потреба за набавкама и спроведено истраживање тржишта пре израде ПЈН није документовано, због чега се не могу потврдити ни утврђене процењене вредности. Иако је био у обавези да утврђује стварне потребе, Музеј за већину поступака (осим за набавку Рачунарске опреме) није доставио документацију која потврђује да је вршено исказивање стварних потреба приликом израде ПЈН за 2022. и 2023. годину, односно није доставио документацију која потврђује да је ПЈН заснован на претходно одређеним техничким спецификацијама и потребним количинама сваког предмета набавке појединачно, одређеним по спроведеним анализама. Иако је пре израде ПЈН сачинио записнике о истраживању тржишта који садрже податке о називима привредних субјеката, вредности понуда (у 2022. години: услуге штампе, односно у 2023. години: рачунарска опрема), исто за набавке у 2022. години није документовано, док је у 2023. години Музеј почео да документује спроведено истраживање тржишта (набавка Рачунарске опреме). Истраживање тржишта у 2022. години није документовано ни у вези са утврђивањем процењене вредности пре покретања поступка, иако је Музеј такође сачињавао записнике о истраживању тржишта, док је у 2023. години од четири поступка документовано у три, а делимично документовано у једном поступку. Иако наведена у записницима о истраживању тржишта, процењена вредност планираних ЈН у 2022. години није документована, односно не може се утврдити које јединичне цене су примењене на које техничке спецификације и количине. Музеј је у 2023. години почео да документује процењену вредност приликом сачињавања ПЈН, иако не за све планиране ЈН (услуге транспорта). Због свега наведеног не може се потврдити да су процењене вредности биле валидне у време покретања поступка. Све наведено је за последицу имало прекорачење извршења закљученог уговора, набавку услуга које нису уговорене, набавке без спроведеног поступка ЈН које су представљале целину са спроведеним поступцима у обе године (услуге штампе, превоза, организације путовања, транспорта).

Налаз 1.3. Музеј је у 2022. и 2023. години сачињавао захтеве за покретање поступка ЈН, који садрже већину података предвиђених Правилником о ЈН. Динамика спровођења поступака предвиђена ПЈН испоштована је у обе године, а рокови одређени у документацији о набавци у складу су са роковима прописаним ЗЈН. Музеј на Портал јавних набавки није послао обавештење о измени уговора закљученог у поступку ЈН у 2022. години (Услуге организације путовања у 2022. години), а вредност закљученог анекса није садржана ни у Извештају о набавкама за 2022. годину (објављеном на Порталу јавних набавки). Техничке спецификације садржане су у донетим захтевима за покретање поступка ЈН, како је и предвиђено интерним актом. Међутим, у поступку ревизије, на основу достављених имејлова је утврђено да су на одређивање техничких спецификација у појединим поступцима набавки утицај имали привредни субјекти (који су затим и учествовали у спроведеним поступцима), и то: у поновљеном поступку набавке услуга штампе у 2022. години и у поступку набавке услуга штампе у 2023. години. Додатно, Музеј није захтевао (а што је законска могућност) од понуђача у поступку да докаже да испуњава захтевану спецификацију, што је могло довести до одустанка заинтересованих привредних субјеката у поступку са једне стране и неиспуњење

захтеваних услова од стране изабраног понуђача са друге стране. Све описано ствара ризик набавке предмета набавке по неповољнијим условима због одсуства конкуренције. Захтеви за покретање поступка ЈН не садрже податке о оквирним датумима закључења уговора, док поједини захтеви не садрже податке о критеријумима за избор привредног субјекта касније одређене у документацији о набавци (Технички системи за противпровалну/противпрепадну заштиту и видео обезбеђење, Услуге организације путовања, Електрична енергија). Узрок наведеном је непоштовање донетог интерног акта. Критеријуми одређени у делу спроведених поступака (Штампа 2022. године) могли су ограничити конкуренцију у спроведеним поступцима, имајући у виду да је у наведеним поступцима набавке примљена по једна понуда. Све наведено може имати утицај на ефикасност поступка ЈН.

Налаз 1.4. ЗЈН је прописано да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, а наручилац је обавезан да контролише извршење уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом. Музеј је Правилником о ЈН уредио да се у закљученим уговорима прецизира одговорно лице задужено за праћење реализације уговора. У поступку ревизије утврђено је да Музеј није испоштовао одредбе Правилника о ЈН јер је за праћење извршења уговора именовао одговорна лица доношењем појединачних одлука за сваки уговор. Такође је утврђено да наведене одлуке садрже податке из уговора иако су донете пре закључивања истих. Подаци о количинском и вредносном праћењу закључених уговора нису сачињавани, поређење уговорених и набављених количина, као ни уговорених и фактурисаних јединичних цена није документовано, што је за последицу имало набављене количине изнад уговорених (услуге штампе у 2022. години), набављене услуге које нису уговорене (услуге штампе у 2022. и 2023. години), плаћање аванса у већем проценту од уговореног (услуге штампе у 2022. години, услуге транспорта у 2023. години). Достављање уговорених средстава обезбеђења Музеј није у потпуности документовао (за добро извршење посла: услуге штампе у 2022. години; за испуњење уговорних обавеза: услуге транспорта у 2023. години и за отклањање недостатака у гарантном року: рачунарска опрема у 2023. години). Музеј за уговоре закључене у 2022. и 2023. години није доставио извештаје лица задужених за праћење извршења, односно реализације уговора. Узрок свега описаног може бити изостанак контролних активности. Иако је интерним актом прецизирао да у случају потребе за изменом или раскидом уговора о ЈН, лице задужено за праћење реализације уговора о томе обавештава директора који затим доноси коначну одлуку у вези са тим, Музеј је закључио анекс уговора (услуге организације путовања у 2022. години) за кога се и сам у поступку ревизије изјаснио да исто није било потребно и да по анексу није било извршења због којих је и закључен. Наведене неправилности указују на то да Музеј није на довољно ефикасан начин успоставио систем праћења извршења уговора, што је довело до тога да се уговори о јавној набавци не извршавају у складу са условима у документацији и изабраном понудом. Музеј није на адекватан начин конторлисао извршење уговора о јавним набавкама нити је измену уговора о ЈН извршио у складу са прописима о ЈН (Услуге организације путовања у 2022. години), што је довело до утврђених неправилности у реализацији наведених набавки.

Налаз 1.5. Иако је био у обавези да предмете набавки прибавља на начин прописан Законом о јавним набавкама, Музеј је у 2022. и 2023. години извршио набавке добара и услуга у укупном износу од 12.228.471 динара без спроведеног поступка ЈН а да нису постојали разлози за изузеће од примене Закона, као и без спроведеног одговарајућег поступка ЈН поделом набавки на више поступака. Узрок оваквог поступања могло би бити неадекватно планирање јавних набавки и набавки без примене одредаба ЗЈН, као и непостојања контролних активности запослених које би правовремено указале на потенцијалне неправилности. Наведено поступање ствара ризик да је Музеј прибављо предмете набавке по неповољнијим условима и цени, имајући у виду да није спровео адекватан поступак ЈН.

Налаз 1.1. Музеј је интерним актом уредио јавне набавке, осим у делу планирања и праћења извршења закључених уговора о јавним набавкама јер није прецизирао начин документовања спроведених активности и радњи у свим фазама поступка набавке.

Наручилац⁴⁹ је дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавних набавки и праћење извршења уговора о јавним набавкама (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, набавки друштвених и других посебних услуга, као и да га објави на својој интернет страници.

Како је напред описано, Музеј је у 2022. и 2023. години делимично примењивао одредбе Правилника о ЈН (2021) и Правилника о ЈН (2023).

Имајући у виду да је Правилник о ЈН (2021) донет у октобру 2021. године, а да је њиме уређено да се потребе за набавком исказују до 30. маја текуће за наредну годину, у вези са планирањем јавних набавки за 2022. годину Музеј је требало да примењује одредбе претходног интерног акта, односно Правилника о ЈН (2020). Музеј се изјаснио⁵⁰ да је на набавке спроведене у 2022. години примењиван Правилник о ЈН (2021), а не Правилник о ЈН (2020).

Пре ступања на снагу Правилника о ЈН (2023), Музеј је покренуо све планиране поступке ЈН предвиђене Планом ЈН за 2023. годину.

(1) Планирање поступка ЈН

Правилником о ЈН планирање набавки уређено је као процес који почиње достављањем Захтева/Захтева за набавку Тиму за планирање⁵¹, при чему планирање обухвата активности Тима: анализа реализације планова у претходној буџетској години; планирање активности за наредну годину и попис ресурса потребних за реализацију планираних активности; истраживање тржишта и процену вредности набавки; анализу расположивих средстава за набавке и израду плана набавки.

Члановима 11-28 Правилника о ЈН (2021), односно члановима 9-24 Правилника о ЈН (2023), у делу II Планирање набавки, уређено је:

- да је подносилац захтева дужан да у захтеву за покретање поступка ЈН одреди предмет набавке, процењену вредност, техничке спецификације, квалитет, количину и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, техничке прописе и стандарде који се примењују, рок извршења, место извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и слично, одржавање, гарантни рок и сл, а може одредити и специфичне критеријуме за квалитативни избор, али у сваком случају на начин да не користи дискриминаторске критеријуме за квалитативни избор и техничке спецификације – члан 11, односно члан 9;
- садржина, односно подаци који се уносе у Захтев – члан 12, односно члан 10;
- по пријему Захтева, Тим за планирање набавки израђује прелиминарне спецификације које су основа за истраживање тржишта и процену вредности набавки – члан 14 Правилника о ЈН (2021), а што није предвиђено Правилником о ЈН (2023);
- истраживање тржишта сваког појединачног предмета набавке врши Тим за планирање набавки који исказује потребе – члан 15 став 1 Правилника о ЈН (2021), односно члан 12 став 1 Правилника о ЈН (2023);
- на заведене и попуњене Захтеве, након спровођења поступка истраживања тржишта, начелници одељења стављају своје парафе и достављају Захтев шефу рачуноводства;

⁴⁹ члан 49 став 2 и 3 ЗЈН

⁵⁰ у акту Бр. 06-237/5 од 12. јула 2024. године, који није потписан од стране службеника који је акт сачинио

⁵¹ члан 8 Правилника о ЈН (2021); члан 6 Правилника о ЈН (2023)

- служба рачуноводства врши проверу слободних, односно расположивих средстава, а затим шеф рачуноводства парафира Захтев уколико постоје расположива средства према финансијском плану, након чега се упућује директору Музеја – члан 16 ст. 2, 3, 4 и 5 Правилника о ЈН (2021), односно члан 13 ст. 2, 3, 4 и 5 Правилника о ЈН (2023);
- директор врши проверу оправданости предложених предмета набавки и процењених вредности и разматра усклађеност предмета набавки са стварним потребама Музеја – члан 16 став 6 Правилника о ЈН (2021), односно члан 13 став 6 Правилника о ЈН (2023);
 - након одобрења директора, Тим доставља Захтев за набавку лицу ангажованом да изврши класификацију набавке према врсти и да састави Позив за подношење понуда, након чега ће Тим Позив упутити на најмање три имејл адресе или ће, у случају ЈН, позив објавити на Порталу јавних набавки – члан 16 став 7 Правилника о ЈН (2021), односно лице ангажовано да спроводи набавке по сачињавању позива исти упућује на најмање три адресе (члан 13 став 7 Правилника о ЈН (2023));
 - хитне набавке, садржина позива за достављање понуда, отварање понуда садржина записника о отварању понуда, одговорност за унете податке, одговорност за спровођење поступка јавне набавке уређени су чл. 17-23 Правилника о ЈН (2021), односно чл. 14-19 Правилника о ЈН (2023);
 - доношење, објављивање и измене и допуне ПЈН, као и комуникација у вези с пословима ЈН и евидентирање и чување документације уређени су члановима 24-28 Правилника о ЈН (2021), односно члановима 20-24 Правилника о ЈН (2023).

Поједини чланови Правилника о ЈН (2021) уређују да се комуникација обавља путем Портала јавних набавки. Чланом 25 Правилника о ЈН (2023) уређено је да након спроведеног истраживања тржишта и одобрења Захтева од стране шефа рачуноводства, директор доноси одлуку о спровођењу поступка ЈН којом, између осталог, именује комисију за ЈН.

Наведене активности односе се на спровођење поступка ЈН, а не на планирање, иако су описане у делу II Планирање набавки, а што је потврђено и увидом у документацију сачињену у спроведеним поступцима јавних набавки.

Начин и обавеза документовања података који се односе на исказивање потреба за набавком приликом израде ПЈН, односно пре покретања поступка ЈН нису прецизирани.

Један од критеријума за планирање ЈН наведен у **Правилнику о ЈН (2020)** је да ли је процењена вредност конкретне јавне набавке одговарајућа с обзиром на циљеве јавне набавке, имајући у виду техничке спецификације, неопходне количине и стање на тржишту (цена и остали услови јавне набавке)⁵². Правилником о ЈН (2021) овај критеријум је промењен⁵³ тако да гласи да процењена вредност набавке треба да буде одговарајућа и реална.

На питање на који начин се утврђује, а на који начин документује да је процењена вредност набавке одговарајућа и реална, односно како се у поступку планирања примењује наведени критеријум, Музеј није одговорио.

Истраживање тржишта сваког појединачног предмета набавке врши Тим за планирање набавки који исказују потребе и то⁵⁴: путем истраживања на интернету, испитивања искустава других наручилаца и на други погодан начин, имајући у виду сваки појединачни предмет набавке. Обавеза да ове активности буду извршене пре сачињавања Плана ЈН и начин њиховог документовања нису прецизирани. Иако су садржане у делу II Планирање набавки, спровођење ових активности је предвиђено по исказаној потреби за покретањем поступка ЈН, односно по

⁵² члан 5

⁵³ члан 9

⁵⁴ члан 15 Правилника о ЈН (2021), односно члан 12 Правилника о ЈН (2023)

иницираном појединачном поступку јавне набавке, те се суштински односе на истраживање тржишта у поступку ЈН, а не приликом израде ПЈН.

Музеј интерним актом није уредио поступак утврђивања и исказивања потреба, а нарочито у погледу количина и описа техничких спецификација предмета набавке – учеснике, рокове и документацију коју је потребно прикупити и сачинити у вези са исказаним потребама приликом израде ПЈН. Није уређен начин на који процес планирања започиње, акт, форма, период у коме се доноси, нити обавезни елементи, као ни ко цео поступак покреће. Надаље, иако је уређено да представници Тима за планирање набавки припремају – допуњују достављени захтев, интерним актом није уређен ни начин документовања ове активности. Истраживање тржишта у делу планирања ЈН такође није прецизирано, а нарочито начин документовања да је ова активност спроведена. Због свега наведеног, Музеј интерним актом није уредио исказивање потреба, истраживање тржишта и начин утврђивања процењене вредности, као ни начин њеног документовања приликом израде ПЈН.

Као један од критеријума које примењује Тим, како је уређено правилницима о ЈН, јесте да предложене техничке спецификације и утврђене количине и квалитет одређеног предмета набавке одговарају стварним потребама Музеја⁵⁵. Начин утврђивања, провере и обавеза документовања исказаних стварних потреба нису прецизирани интерним актом⁵⁶.

Како интерним актом није предвидео начин документовања свих радњи и активности које се спроводе у фази планирања набавки, постоји ризик да Музеј неће ни извршити све неопходне активности у овој фази набавке, што може бити од утицаја на ефикасност поступка набавке. Откривене неправилности у вези са наведеним описане су у Налазу 1.2. овог извештаја.

(2) Спровођење поступка ЈН

Спровођење поступка ЈН уређено је члановима 16-23 и 27-42 Правилника о ЈН (2021), односно члановима 9-19 и 23-41 Правилника о ЈН (2023), а детаљније је описано у Налазу 1.3. овог извештаја.

Истраживање тржишта сваког појединачног предмета набавке врши Тим за планирање набавки, који исказују потребе и то: путем истраживања на интернету, испитивања искустава других наручилаца и на други погодан начин, имајући у виду сваки појединачни предмет набавке⁵⁷. Обавеза документовања ове активности није прецизирана.

Иако је Правилником о ЈН уређено да лице које спроводи поступак потписује изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса, истим интерним актом није предвиђено ово лице, већ да поступак спроводи Тим за јавне набавке, односно комисија. У поступку ревизије је утврђено да су у свим поступцима ЈН у 2022. и 2023. години именовани чланови комисије.

Конкурсна документација мора да буде сачињена на начин да омогући припрему и подношење понуде, односно пријаве, а шаље се на објављивање истовремено са слањем на објављивање огласа о ЈН, осим у случају да не може бити објављена у складу са одредбама ЗЈН, када се у јавном позиву или позиву за подношење пријава или понуда наводи да ће бити послата средствима која нису електронска, односно наводи се начин на који може да се преузме⁵⁸.

Критеријуми за доношење одлуке о избору понуђача, увид у документацију, поступање у случају подношења захтева за заштиту права, начин поступања у току закључивања уговора,

⁵⁵ члан 9 Правилника о ЈН (2021), односно члан 7 Правилника о ЈН (2023)

⁵⁶ Правилник о ЈН (2021) и Правилник о ЈН (2023)

⁵⁷ члан 15 став 1 Правилника о ЈН (2021), односно члан 12 Правилника о ЈН (2023)

⁵⁸ чл. 33 и 35 Правилника о ЈН (2021), односно члан 29 и 31 Правилника о ЈН (2023)

обавештења о додели уговора, обустави поступка или поништењу поступка уређени су члановима 38-41 истог интерног акта.

За законитост спровођења поступка ЈН, сачињавање предлога и доношење одлука, решења и других аката у поступку ЈН одговорни су: подносилац захтева за набавку, Тим за ЈН и комисија за ЈН, лице задужено за постављање огласа и документације на Портал и давање обавештења (о додели уговора, обустави поступка или поништењу поступка, за добровољну претходну транспарентност); свако лице које предузима радње у поступку ЈН у складу са прописима и Правилником о ЈН одговара за предузете радње⁵⁹. Из Правилника о ЈН (2023) изостављен је део у вези са овим чланом који уређује одговорност лица задуженог за давање обавештења (о додели уговора, обустави поступка или поништењу поступка, за добровољну претходну транспарентност), као и да свако лице које предузима радње у поступку ЈН у складу са прописима и Правилником о ЈН одговара за предузете радње.

У поступку ревизије, код узоркованих поступака јавних набавки, утврдили смо да субјект ревизије не примењује интерни акт којим је ближе уредио област ЈН, нарочито у делу одређивања критеријума за избор привредног субјекта, као и парафирања захтева у свакој фази његовог сачињавања (кретање захтева од његовог иницирања до одобрења од стране директора), што је описано у Налазу 1.3. овог извештаја.

(3) Праћење извршења уговора о ЈН

Из Правилника о ЈН (2023) изостављен је став којим је уређено да потписивање рачуна пре плаћања врши директор, на основу извештаја лица задуженог за праћење извршења, односно реализацију уговора. На питање да образложи разлог изостављања ове одредбе, Музеј је одговорио⁶⁰ да није упознат „са разлогом изостављања имајући у виду да по систематизацији и опису посла правне акте израђује секретар, што је и био случај са поменутим правилником али ћу иницирати израду новог Правилника са допуном у најскорије време.“

Музеј је уредио обавезу лица задуженог за праћење реализације уговора да води потребне евиденције и извештава писмено директора о реализацији, застојима, неправилностима и свим другим информацијама значајним за реализацију уговора за чије је праћење извршења одговоран, али интерним актом није прописао начин документовања и рокове за извршавање ових активности.

Надаље, иако је уређено да се плаћање врши на основу рачуна уз кога се доставља пропратна документација, а имајући у виду да је из Правилника о ЈН (2023) изостављен извештај лица задуженог за праћење извршења, односно реализације уговора, интерним актом није уређено ко, на основу које документације и на који начин потврђује да је плаћање оправдано.

Према наведеном, иако је на претходно описани начин делимично уредио праћење извршења уговора, Музеј интерним актом није уредио начин документовања ових активности.

У поступку ревизије утврдили смо да субјект ревизије не примењује интерни акт којим је ближе уредио област ЈН, нарочито у делу одређивања лица задуженог за праћење реализације закључених уговора, као и праћења извршења закључених уговора.

Због свега наведеног, Музеј је имао пропусте у праћењу извршења закључених уговора, што је детаљније описано код Налаза 1.4.

Музеј је на својој интернет страници објавио донете правилнике којима је уредио наведену област.

Правилником о ЈН из 2021. и 2023. године уређено је да Тим за планирање обавезно чине начелници одељења и шеф рачуноводства.

⁵⁹ члан 42 Правилника о ЈН (2021)

⁶⁰ у имељу од 29. јула 2024. године

Правилником о организацији и систематизацији послова у Музеју примењене уметности – установи културе од националног значаја, Бр. 06-382 од 30. децембра 2015. године (укључујући Правилник о допунама Правилника из 2016. године) није систематизовано радно место шефа рачуноводства. У 2024. години⁶¹ систематизовано је радно место руководиоца финансијско-рачуноводствених послова, а уређено је и да организационим јединицама (одељењима) руководе руководиоци.

Због наведеног, није јасно ко је у организационом смислу члан Тима за планирање назначен као шеф рачуноводства, а оба акта нису усклађена ни у погледу назива осталих чланова Тима.

Налаз 1.2. У фази планирања набавки, Музеј за већину поступака (осим за Рачунарску опрему) није на адекватан начин исказивао потребе за набавкама, није документовао (у 2022. години), односно делимично је документовао (у 2023. години) истраживање тржишта и није документовао начин утврђивања процењене вредности набавке.

Законом о јавним набавкама је прописана обавеза наручиоца да приликом планирања набавки и сачињавања плана набавки јасно утврди стварне потребе и изврши истраживање и испитивање тржишта ради прикупљања свих потребних информација за утврђивање процењене вредности и да документује све радње приликом планирања, спровођења и извршења јавних набавки.

У наставку Извештаја детаљније описујемо планирање јавних набавки које обухвата исказивање потреба, истраживање тржишта, утврђивање процењене вредности, као и сачињавање плана ЈН.

(1) Исказивање потреба за набавком

Исказивање потреба за набавком је кључна фаза у поступку планирања набавке којој треба посветити посебну пажњу.

Наручилац је дужан да набавља добра, услуге или радове одговарајућег квалитета имајући у виду сврху, намену и вредност јавне набавке, односно економично трошење јавних средстава⁶².

Чланом 5 Правилника о ЈН (2021) уређена је обавеза запослених и других лица која имају потребу за набавком да до 30. маја текуће године доставе свој план набавке за следећу годину. Чланом 6 Правилника о ЈН (2023) уређено је да Захтев може поднети свако заинтересовано лице Музеја, а рок за достављање Захтева новим интерним актом није предвиђен. Начин и обавеза документовања исказаних потреба нису прецизирани интерним актима, зато што се, као што је описано, наведени захтев односи на спровођење, а не на планирање поступка. Како је описано, Музеј је у вези са планирањем ЈН за 2022. и 2023. годину примењивао Правилник о ЈН (2021).

Иако је Правилником о ЈН (2021) уређено планирање набавки као процес који почиње достављањем захтева за набавку Тиму за планирање, Музеј, у вези са изградом планова ЈН за 2022. и 2023. годину, ове захтеве није сачињавао пре израде ПЈН, већ пре покретања поступка ЈН, а датуми сачињених захтева су после датума ПЈН. Ово може бити последица непотпуног уређења поступка исказивања потреба за набавком, имајући у виду да начин документовања исказаних потреба није уређен интерним актом.

Музеј се изјаснио⁶³ да доставља све скениране захтеве у вези са изградом планова ЈН за 2022. и 2023. годину и техничке спецификације за сваку набавку. У наставку акта појашњено је

⁶¹ Правилник о организацији и систематизацији послова у Музеју примењене уметности, Бр. 06-102 од 20. марта 2024. године

⁶² члан 6 ЗЈН „Службени гласник РС“, број: 91/2019

„Све набавке (појединачно) су предвиђене Финансијским планом и ближе описане у обрасцима предатим и одобреним од Министарства културе и информисања Републике Србије... Формулар за предлоге програма и пројеката установа културе за 2022. годину“. У наставку је додато: „Сваки запослени који има потребу за набавком је на овај начин унео – доставио потребе у план. Следећи корак је одобравање од стране Министарства културе и информисања Републике Србије. Када се добије сагласност, онда се наставља са процесом достављања тиму за планирање.“

Наведено објашњење се не може прихватити, зато што исказивање потреба за набавком подразумева одређивање техничких спецификација и количина по извршеној анализи и документовању да су у питању стварне потребе.

Захтеви су сачињавани непосредно пре покретања поступка ЈН, односно са датумом доношења после датума Плана ЈН, док захтеви у вези са изградом планова ЈН за 2022. и 2023. годину нису достављени. Наведено потврђује да се захтеви уређени Правилником о ЈН односе на поступак непосредно пре покретања, а не на планирање набавки.

Музеј је поступак исказивања потреба Правилником о ЈН делимично уредио, без прецизирања начина и обавезе документовања исказаних потреба, као и одсуства контролних активности приликом утврђивања стварних потреба. Наведено може бити разлог непоступања у складу са донетим интерним актом приликом израде ПЈН.

У поступку ревизије Музеј није доставио документацију у вези са исказивањем потреба од стране запослених пре израде ПЈН. Није достављена документација која потврђује потребне количине и спецификације предмета набавки, лица или организационе јединице које су их иницијално одредиле, као ни образложења и сачињене анализе у вези са њима.

На питање како се утврђују стварне потребе, Музеј није одговорио.

У зависности од потреба, представници Тима за планирање набавки припремају – допуњују захтев за набавку према обрасцу у складу са природом и врстом набавке, односно у складу са захтевом⁶⁴. Ни ове активности Музеј није документовао у вези са изградом ПЈН. Музеј се изјаснио⁶⁵ да је Тим за планирање припремао захтеве за набавку у складу са чланом 12 Правилника о ЈН (2021), којим је уређена садржина захтева. У наставку је додато да „Како је Правилник објављен на сајту Музеја, а одржавани су бројни састанци и даље се одржавају у вези са процедуром спровођења набавки, сви запослени су упознати са процедуром спровођења. Уредно су свим запосленима достављани сви обрасци (захтеви, записници о истраживању тржишта, записници – извештаји о примопредаји добара, радова, услуга) у циљу неометаног спровођења и функционисања. Самим тим није било потребе за допуњавањем захтева.“

Како је раније описано, захтев чија је садржина прецизирана, иако прецизиран у делу II Планирање набавки интерног акта, односи се на образац којим се иницира покретање поступка набавке.

Музеј није имао измена ни допуна Плана јавних набавки за 2022. годину. План јавних набавки за 2023. годину допуњен је додавањем поступка набавке добара – Рачунарске опреме процењене вредности од 1.745.834 динара (Верзија плана 2).

У вези са исказивањем потреба за **Рачунарском опремом (2023. године)** Музеј је доставио табеларни преглед који садржи податке: име и презиме запосленог или намену за коју је опрема потребна, опис и количину опреме, податке о јединичној цени и вредности. Јединичне цене нису документоване.

⁶³ у акту Бр. 06-237/5 од 12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио

⁶⁴ члан 10 Правилника о ЈН (2021)

⁶⁵ у акту Бр. 06-237/5 од 12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио

Музеј је образложио⁶⁶ да је прва фаза прикупљање информација о потребама за несметано функционисање Музеја, потребама запослених, као и потребама у вези са изложбама, предавањима и слично, а што је вршено приликом израде предлога финансијског плана, у мају, јуну и јулу 2022. године. На основу прикупљених података, образложено је у наставку, сачињава се збирни табеларни преглед потребне опреме са оквирним ценама, до којих се долази увидом у веб-сајтове различитих добављача. На основу тако одређене процењене вредности, за финансирање рачунарске опреме тражена су средства у износу од 3.140.000 динара (са ПДВ-ом). По одобравању укупних средства у мањем износу од првобитно тражених (2.095.000 динара), у договору са запосленима, извршене су корекције.

Техничка спецификација набавке **електричне енергије** за 2023. годину сачињена је на основу потрошње у KWh остварене у 2022. години.

Потребе за набавком добара и услуга Музеј исказује у складу са постављеним циљевима пословања који су прецизирани документима под називом: Програм рада и финансијски план.

Како у поступку ревизије Музеј за већину јавних набавки није доставио документацију која потврђује исказане потребе (у погледу количина и техничких спецификација), не може се потврдити да су исте у складу са стварним потребама Музеја у 2022. и 2023. години. У наведеном периоду прекорачена је вредност закљученог уговора, набављане су и услуге које нису уговорене, као и предмети набавке без спроведеног поступка а да су могли бити обједињени са спроведеним поступком.

Наведено указује на чињеницу да Музеј није адекватно исказао потребе за набавкама приликом сачињавања ПЈН.

(2) Испитивање и истраживање тржишта

Истраживање тржишта је процес који се спроводи у фази планирања поступка набавке ради прикупљања информација о одређеним добрима и услугама који су заступљени на тржишту и броју и структури потенцијалних понуђача⁶⁷. Наручилац може да спроведе истраживање тржишта ради припреме поступка јавне набавке и информисања привредних субјеката о својим плановима и захтевима у вези са набавком. Наручилац је дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања јавне набавке, па би стога и спроведено истраживање тржишта предмета набавке требало документовати у писаној форми.

Наручилац мора да спроведе истраживање тржишта како би објективно утврдио процењену вредност предмета јавне набавке⁶⁸. Такође, пре спровођења поступка јавне набавке наручилац може да спроведе истраживање тржишта ради припреме поступка јавне набавке и информисања привредних субјеката о својим плановима и захтевима у вези са набавком⁶⁹.

Музеј је у посматраном периоду интерним актом делимично уредио испитивање и истраживање тржишта, у делу II Планирање набавки, али без прецизирања обавезе истраживања тржишта и начина документовања приликом исказивања потреба а пре сачињавања Плана јавних набавки.

Правилницима о ЈН⁷⁰ уређено је да се у писаној или електронској форми евидентирају и документују све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

⁶⁶ Опис планирања „Јавне набавке-Рачунарска опрема за 2023. годину“, Бр. 06-234 од 11. јула 2024. године

⁶⁷ Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Обезбеђивање конкуренције у поступку централизоване јавне набавке

⁶⁸ члан 29 ЗЈН

⁶⁹ члан 89 ЗЈН

⁷⁰ члан 28 став 1 Правилника о ЈН (2021), односно члан 24 став 1 Правилника о ЈН (2023)

Иако је Правилником о ЈН (2021) уређено да планирање обухвата активности Тима⁷¹: анализа реализације планова у претходној буџетској години; планирање активности за наредну годину и попис ресурса потребних за реализацију планираних активности; истраживање тржишта и процена вредности набавки; анализа расположивих средстава за набавке и израда плана набавки, Музеј није доставио документацију која потврђује да су ове активности извршене.

Музеј се изјаснио⁷² да је Тим спровео наведене активности, као и да пре израде плана ЈН, „а и касније, у фази пре спровођења набавке – предузето је низ активности и то: кроз телефонске разговоре, слањем позива (путем мејлова) за достављање понуда, праћењем ценовника и услуга са сајта понуђача, разговором са колегама из других институција који су спроводили набавке – какво је њихово искуство, анализа претходно закључених уговора-за набавке које се годинама понављају (електрична енергија, штампа, путовање), добијене су информације о стању на тржишту предмета набавки са становишта цена, квалитета, количина, гаранција... О свим предузетим радњама сачињени су записници о истраживању тржишта и приложени остали докази (добијене понуде, послати мејлови за достављањем понуда, ценовници са сајтова, копије уговора из претходних година. У Записницима о истраживању тржишта је наведено када је контактирано – телефонским путем, ког дана и са којим понуђачем, као и добијене информације у погледу цене, рока ...“.

У вези са истраживањем тржишта **пре израде ПЈН за 2022. годину** достављени су записници, сачињени 5. јануара 2022. године, у којима су наведени називи привредних субјеката контактираних телефонским путем и услови:

- за услуге организације путовања: да су у понуди сличне цене и рокови обезбеђивања резервација авио карата и других путних карата, хотелског смештаја на службеним путовањима у земљи и иностранству;
- за услуге штампе: наведене су вредности понуда добијених телефонским путем и описани су захтевани услови плаћања, као и рокови испоруке, одштампани су и ценовници прибављени посетом интернет страница других привредних субјеката.

Међутим, истраживање тржишта у погледу захтеваних техничких спецификација (дестинације, могућност прибављања услуга у вези са конкретним дестинацијама, временски оквири, захтеване услуге штампе), контактираних привредних субјеката и примењених јединичних цена, односно достављених понуда које су наведене у записницима, није документовано.

План јавних набавки за 2022. годину усвојен је Одлуком в. д. директора, Бр. 06-12 од 10. јануара 2022. године.

Истраживање тржишта **пре израде ПЈН за 2023. годину** делимично је документовано, како је приказано у Табели број 3.

⁷¹ члан 8

⁷² у акту Бр. 06-237/5 од 12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио

Табела број 3. Истраживање тржишта приликом израде ПЈН за 2023. годину

Редни број	Записник о истраживању тржишта			Документовано истраживање тржишта
	Назив и број	Датум	Опис истраживања тржишта	
1.	Записник о истраживању тржишта за јавну набавку Штамп, без броја	18.01.2023.	контактирањем добављача телефонским путем, контактирањем колега из других музеја	Прилог: 1 понуда заведена у Музеју 3.1.2023. године
2.	Записник о истраживању тржишта Електрична енергија, без броја	17.01.2023.	контактиран добављач ЈП ЕПС телефонским путем	НЕ имејлови упућени после датума ПЈН
3.	Записник о истраживању тржишта јавна набавка Услуге транспорта, без броја	17.01.2023.	контактирањем добављача телефонским путем, контактирањем колега из других музеја	НЕ Наведене су 4 имејл адресе, али није достављена документација која потврђује да су имејлови упућени пре овог датума; нису достављене понуде
4.	Записник о истраживању тржишта Рачунарска опрема, без броја	13.06.2023.	контактирањем добављача телефонским путем, захтев за достављањем понуда, увид у сајтове и ценовнике	ДА Достављене су четири понуде датума пре датума Записника и пре Верзије 2 ПЈН, у којој је додата ова набавка

План јавних набавки за 2023. годину усвојен је Одлуком Управног одбора, Бр. 06-27/10 од 30. јануара 2023. године. Кориговани план јавних набавки за 2023. годину усвојен је Одлуком Управног одбора, Бр. 06-289/10 од 7. јула 2023. године.

Истраживање тржишта после сачињавања ПЈН а пре покретања поступака ЈН спроведених у 2022. и 2023. години приказано је у Табели број 4.

Табела број 4. Истраживање тржишта пре покретања поступка ЈН

Редни број	Записник о истраживању тржишта			Документовано истраживање тржишта	Захтев за покретање поступка јавне набавке		Напомена
	Назив и број	Датум	Опис истраживања тржишта		Број	Датум	
1.	Записник о истраживању тржишта Технички системи за противпровалну/противпрепадну заштиту и видео обезбеђење, без броја	05.01.2022.	наведене вредности три понуде	НЕ наведене су вредности понуда, али нису достављене	06-6	10.01.2022.	Записник пре израде ПЈН-одмах покренута ЈН
2.	Записник о истраживању тржишта Услуге организације путовања, без броја	04.02.2022.	контактирањем добављача телефонским путем, нису наведене дестинације	НЕ	06-78/1-2	09.02.2022.	констатовано да све контактиране агенције (наведено 5 у Записнику) имају сличне цене и рокове обезбеђивања резервација, иако нису назначене дестинације
3.	Записник о истраживању тржишта Штамп, без броја	04.02.2022.	контактирањем добављача телефонским путем, претраживањем интернет страница	НЕ	06-86	10.02.2022.	Наведене вредности 3 понуде у Записнику (контактирани телефонским путем), није документовано Поред одштампаних ценовника, достављене и две понуде датума после записника о истраживању тржишта (10.2.2022. и 11.2.2022.) за четири услуге/артикла (рекламни пано, постер: плакати, фолије: самолепљива фолија и доплата: доплата за фолије), које чине део (не и целокупну) спецификације дате у Захтеву за покретање поступка
	Записник о истраживању тржишта Штамп, без броја	10.05.2022.	контактирањем добављача телефонским путем, претраживањем интернет страница	НЕ	06-274	20.05.2022.	Поновљени поступак Наведене вредности 3 понуде у Записнику (контактирани телефонским путем), није документовано (две понуде из фебруара јесу понуде два од три наведена добављача, али вредности приложених понуда се не могу довести у везу са вредностима наведеним у Записнику) Одштампани ценовници

Редни број	Записник о истраживању тржишта			Документовано истраживање тржишта	Захтев за покретање поступка јавне набавке		Напомена
	Назив и број	Датум	Опис истраживања тржишта		Број	Датум	
4.	Записник о истраживању тржишта Електрична енергија, без броја	14.02.2023.	контактирањем ЕПС телефонским путем, упућен позив за достављање понуда (све три имејл адресе ЕПС-а)	ДА	06-58	10.02.2023.	Имејлови упућени 9.2.2023. са спецификацијом/ планираном потрошњом по месецима Понуђене ЈЦ по MWh у прилогу одговора (имејл) од 9.2.2023. Датум записника је после датума захтева за покретање поступка
5.	Записник о истраживању тржишта за јавну набавку Штампа, без броја	06.02.2023.	контактирањем добављача телефонским путем, контактирањем колега из других музеја, позиви за достављање понуда упућени имејлом	ДА	06-48	06.02.2023.	имејлови послати са позивом за достављање понуда 23.1.2023. Достављене понуде од 31.1.2023. и 3.2.2023.
6.	Записник о истраживању тржишта јавна набавка Услуге транспорта, без броја	31.03.2023.	контактирањем добављача телефонским путем, контактирањем колега из других музеја, позиви за достављање понуда упућени имејлом	ДЕЛИМИЧНО	06-151/1-2	03.04.2023.	имејлови 22. и 23.3.2023. упућени у вези са услугама транспорта на Бијелане архитектуре у Венецији (мај-децембар 2023) и Бијелане дизајна у Лондону (мај-јул 2023) Достављена понуда од 30.03.2023. За Прашко квадријенале у Прагу (јун 2023) није достављена документација
7.	Записник о истраживању тржишта Рачунарска опрема, без броја	13.06.2023.	контактирањем добављача телефонским путем, захтев за достављањем понуда, увид у сајтове и ценовнике	ДА	06-310	24.07.2023.	Записник пре израде ПЈН-убрзо покренута ЈН достављене су четири понуде

Како је приказано у Табели број 3 и Табели број 4, за разлику од 2022. године, када спроведено истраживање тржишта приликом израде ПЈН ни за једну набавку није документовано, Музеј је у 2023. години почео да документује ове активности, иако не за све планиране ЈН. Такође, за набавке у 2023. години документовано је истраживање тржишта непосредно пре покретања ЈН.

Иако је Правилником о ЈН (2021) уређено да истраживање тржишта врши Тим за планирање набавки⁷³, односно да након спровођења поступка истраживања тржишта начелници одељења стављају своје парафе и достављају захтев шефу рачуноводства⁷⁴, у већини поступака записнике о истраживању тржишта су потписивала друга лица: секретар (услуга организације путовања, односно услуга транспорта, услуга штампе у обе године), односно други запослени (Рачунарска опрема).

Један од два начелника одељења (а не оба како је уређено интерним актом) је потписивао захтеве за покретање поступка јавне набавке у обе године. Због наведеног, Музеј није поступао по донетом интерном акту.

(3) Утврђивање процењене вредности набавке

Процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка⁷⁵.

Процењену вредност набавке би требало одредити кроз истраживање тржишта и прикупљањем података о јединичним ценама које одговарају траженом квалитету и које се примењују на планирану количину предмета набавке. Прикупљени подаци користе се за калкулацију – утврђивање процењене вредности набавке. Вредност укупне набавке се рачуна

⁷³ члан 8 став 3 тачка 3), члан 15 став 1 Правилника о ЈН (2021)

⁷⁴ члан 16 став 2 Правилника о ЈН (2021)

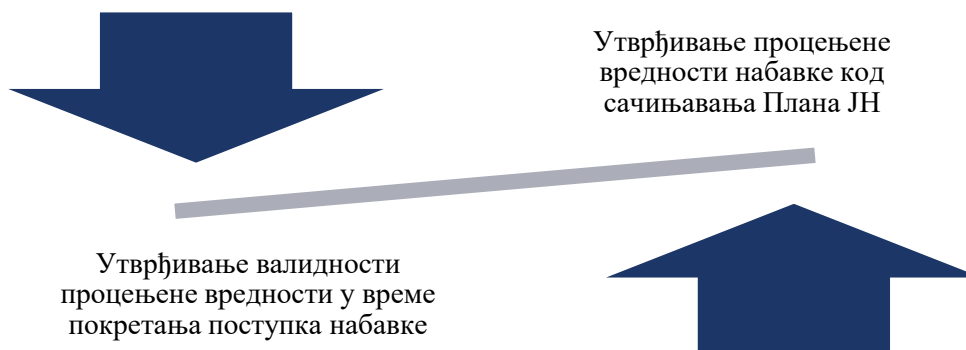
⁷⁵ члан 29 ЗЈН

на основу прибављених цена и количина које се набављају. Такође, при утврђивању процењене вредности набавке треба узети у обзир очекивану инфлацију (за све набавке), промену курса динара у односу на евро или другу валуту када се набављају добра/услуге/радови из иностранства⁷⁶.

Процењена вредност набавке се према одредбама Закона о јавним набавкама утврђује два пута, како је приказано на следећој слици:

Слика број 3. Утврђивање процењене вредности набавке

1) Утврђивање ПВ приликом сачињавања ПЈН

Као што је описано, Музеј је у вези са сачињавањем ПЈН сачињавао записнике о истраживању тржишта, у којима је наведена процењена вредност сваке ЈН.

У вези са истраживањем тржишта пре израде ПЈН за 2022. годину достављени су записници о истраживању тржишта без броја, од 5. јануара 2022. године за:

- **Услуге организације путовања** – процењена вредност ове јавне набавке наведена у Записнику износила је 1.250.000 динара, али није документована, односно нису дати ценовници, понуде, нити на други начин приказане јединичне цене примењене на утврђивање процењене вредности. Такође, дестинације нису наведене (зависно од дестинација, и процењене вредности се могу значајно разлоиковати, зато што се предметна услуга није односила само на услуге организације, односно посредовања, већ је обухватала и услуге смештаја и превоза);
- **Технички системи за противпровалну/противпрепадну заштиту и видео обезбеђење** – иако су у Записнику о истраживању тржишта наведене вредности три понуде, исте нису документоване;
- **Штампа** – наведене су вредности понуда добијене телефонским путем али ови износи нису документовани, ценовници у прилогу Записника су општег карактера, не може се потврдити које су јединичне цене примењене на које појединачне услуге.

Иако је Музеј у 2022. години сачињавао записнике о истраживању тржишта, процењена вредност планираних набавки није документована, односно не може се утврдити које јединичне цене су примењене за набавку конкретних предмета набавке (на које техничке спецификације и количине се односе).

Приликом израде ПЈН за 2023. годину, процењене вредности су одређене како је приказано:

⁷⁶ Пример добре праксе, инструкције и додатна појашњења утврђивања процењене вредности набавке и истраживање тржишта једног КЈС

- **Електрична енергија** – процењена вредност ове ЈН (1.883.200 динара) је одређена узимајући у обзир износ извршених расхода за електричну енергију који се односе на период јануар-децембар 2022. године (1.931.641 динара);
- **Штампа** – понуда у прилогу сачињеног записника садржи прецизиране захтеване услуге (техничку спецификацију), количине (тираже) и вредност за захтевани тираж без ПДВ-а и са ПДВ-ом; вредност достављене понуде је за 44.350 динара већа од процењене вредности касније садржане у ПЈН;
- **Услуге транспорта** – иако су у Записнику о истраживању тржишта наведене релације, потребне карактеристике транспортних средстава и оквирни период пружања услуге, процењена вредност од 1.405.600 динара није документована, односно не може се потврдити структура процењене вредности зависно од релације;
- **Рачунарска опрема** – у прилогу Записника о истраживању тржишта налазе се понуде које садрже техничке карактеристике предмета набавке и примењене јединичне цене, а процењена вредност ове ЈН је у износу најповољније достављене понуде (1.745.834 динара).

Музеј се изјаснио⁷⁷ да се планирање јавних набавки врши „у односу на одобрени буџет од стране Министарства културе“, као и да након састанка Савета и Колегијума, запослени шаљу предвиђени план програма са процењеном вредношћу, а која се утврђује поређењем са претходним и насталим променама, док се у случају нових „пројеката“ врши упоређивање цена и истраживање тржишта (претраживањем интернет страница или телефонским путем), „а та документација се не скупља.“ Затим, образложено је даље, на састанку Колегијума, кога чине директор, руководиоци одељења и финансијско-рачуноводствени руководилац, разматрају се предлози запослених и сачињава Предлог плана рада и буџета за наредну годину и достављање Управном одбору на разматрање и усвајање. Усвојени акт се затим доставља Министарству културе. „У најчешћим случајевима одговор од Министарства културе стигне у децембру или у јануару наредне године.“ Затим, образложено је даље у истом акту, по пријему дописа из Министарства културе о одобреном буџету, спроводи се прилагођавање Плана рада одобреном буџету, кога такође разматра и усваја управни одбор, а након чега се поново доставља Министарству културе на „коначну сагласност и потписивање Уговора о финансирању.“ Након достављеног дописа о одобреном буџету и распоређивања буџета, истакнуто је у наставку дописа, неке активности морају да буду избачене „како би било средстава за реализацију оних који имају приоритет. Тек тада креће процес планирања јавних набавки и даља процедура.“

У истом допису даље је назначено да саме јавне набавке почињу тако што запослени шаљу ангажованом саветнику за ЈН захтеве и имејлове са истраженим тржиштем, на основу којих онда попуњавају захтев за покретање набавке, а ангажовани службеник за ЈН проверава достављене податке и „преузима даљу процедуру.“ Пре покретања набавки, назначено је у наставку дописа, врши се провера стања у буџету.

Због свега описаног, за већину планираних јавних набавки се не може утврдити на који начин су одређене процењене вредности, осим имајући у виду опредељена средства. Планиране количине и јединичне цене у већини планираних поступака нису документоване.

Иако је за све планиране јавне набавке у посматраном периоду Музеј доставио записнике о истраживању тржишта, исти у већини поступака нису документовани (у 2022. години ни за једну набавку), а поред наведеног није достављена друга документација на основу које се може утврдити да је за предметне набавке прикупљено довољно информација о потенцијалним понуђачима на тржишту, ценама, доступности предмета набавке на тржишту у погледу

⁷⁷ допис под називом: Процес планирања јавних набавки, Бр. 06-182 од 4. јуна 2024. године

тражених карактеристика/спецификација, као и о томе да ли се потреба за датим предметом набавке може задовољити на други начин.

Како за све набавке спроведене у 2022. и за набавку услуга транспорта у 2023. години нису достављена документа о истраживању тржишта која потврђују процењене вредности набавки, не може се са сигурношћу тврдити да ли је исто и обављено у потпуности и на прописани начин.

2) Одређивање процењене вредности предмета јавне набавке пре покретања поступка

Записнике о истраживању тржишта Музеј је сачињавао и пре доношења захтева за покретање поступка јавне набавке, али у већини поступака начин одређивања процењене вредности није документован.

Музеј је, непосредно пре покретања поступка ЈН у 2022. години, сачинио и записнике о истраживању тржишта:

- Услуге организације путовања – Записник не садржи процењену вредност, дестинације, нити јединичне цене,
- услуге Штамп – иако су у Записнику наведене вредности понуда три добављача, исте нису документоване.

У 2023. години у прилогу записника о истраживању тржишта налази се документација у вези са спроведеним истраживањем тржишта. Међутим, процењена вредност није документована:

- Услуге штампе – две достављене понуде садрже вредности које су изнад процењене вредности, а захтев за покретање поступка је на износ иницијално процењене вредности,
- Услуге транспорта – процењена вредност из ПЈН и захтева за покретање поступка ЈН одговара вредности понуде достављене пре покретања поступка, али у понуди није укључена једна релација (Прашко квадријенале у Прагу); датум понуде после датума ПЈН. У имељу јединог привредног субјекта који је одговорио, дате су цене за две од три релације, појединачно; приликом истраживања тржишта достављени су имејлови упити који се односе на две релације, не и за трећу (Прашко квадријенале у Прагу).

У вези са Услугама транспорта, Музеју је постављено питање на који начин су привредни субјекти у вези са предметним услугама обавештени о релацијама и спецификацији услуга (имејлови од 22. марта 2023. године) и да ли су наведени привредни субјекти доставили одговоре.

Музеј се изјаснио⁷⁸ да се истраживање тржишта обављало слањем позива за подношење понуда електронским и телефонским путем. Сви контактирани субјекти, наведено је у наставку, обавештени су о специфичности ове набавке, роби која се превози и релацијама и периоду извршења услуге. „Неки су одговорили на мејлове и доставили понуде (у прилогу). Што се тиче треће дестинације – Прашко квадријенале – сви су контактирани телефонским путем.“ У документацији се налази једна понуда. Због свега наведеног, не може се потврдити да су све описане активности и спроведене, имајући у виду да нису документоване.

⁷⁸ у акту Бр. 06-237/5 од 12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио, као и у имељу од 29. јула 2024. године достављеном од Музеја

Поступци јавне набавке **Технички системи за противпровалну/противпрепадну заштиту у видео обезбеђење (2022. године) и Рачунарска опрема (2023. године)** покренути су у кратком року после доношења ПЈН.

Како је описано, за већину поступка не може се потврдити да су подаци о процењеној вредности били валидни у време њиховог покретања. Документација о испитивању и истраживању тржишта јесте сачињавана (записници о истраживању тржишта пре израде ПЈН и пре покретања поступака) и садржи потписе лица која су истраживање извршила, али процењене вредности у већини случајева нису документоване, зато што понуде нису приложене уз ове записнике, или се достављене понуде не могу довести у везу са процењеном вредношћу.

Вредност закљученог Уговора Штампa, број: 06-274/10 од 13. јуна 2022. (заведено код добављача 21. јуна) износила је 2.293.785 динара без ПДВ-а, односно 2.592.918 динара са ПДВ-ом, што чини 79,45% процењене вредности. Уговор Штампa, број: 06-48/6 од 22. марта 2023. године закључен је на износ од 1.103.000 динара без ПДВ-а, односно 1.217.600 динара са ПДВ-ом (55,37% процењене вредности).

Због свега наведеног се не може утврдити на који начин су одређене процењене вредности јавних набавки у појединим поступцима, осим имајући у виду опредељена средства. Планиране количине у поступцима ЈН предвиђеним за 2022. годину нису документоване. Прекорачење извршења закљученог уговора и извршења без спроведених поступака ЈН описани у Налазима 1.4. и 1.5. указују да процењена вредност набавке није била валидна у време покретања поступака.

(4) План ЈН

Законом о јавним набавкама прописан је начин доношења Плана јавних набавки као и његове измене и допуне. Наручилац је дужан да донесе годишњи план јавних набавки који треба да садржи прописане елементе⁷⁹.

Музеј је донео и на Порталу јавних набавки објавио План јавних набавки за 2022. годину од 10. јануара 2022. године и План јавних набавки за 2023. годину од 23. јануара 2023. године. У 2023. години објављена је и Верзија плана 2, усвојена 7. јула. Објављени планови јавних набавки и допуна плана у 2023. години садрже елементе прописане ЗЈН.

Налаз 1.3. Музеј је у поступцима јавних набавки спроведеним у 2022. и 2023. години сачињавао техничке спецификације услуга штампе на чије су одређивање утицај имали привредни субјекти и одређивао је критеријуме за избор привредног субјекта који су могли ограничити конкуренцију, што је даље могло утицати на ефикасност поступака набавки.

Законом о јавним набавкама, прописани су, између осталог, поступци јавних набавки, технике и инструменти у поступцима јавних набавки, покретање поступка јавне набавке, сачињавање конкурсне документације, одређивање техничких спецификација, објављивање огласа о јавној набавци, као и одређивање критеријума за квалитативни избор привредног субјекта.

У наставку Извештаја детаљније описујемо спровођење поступка јавних набавки које обухвата покретање поступка ЈН, одређивање техничких спецификација предмета набавке и одређивање критеријума за избор привредног субјекта.

⁷⁹ члан 88 ЗЈН

(1) Покретање поступка јавне набавке

Наручилац је дужан да обезбеди да се поступак јавне набавке спроводи и уговор додели у роковима и на начин прописан овим законом, са што мање трошкова везаних за поступак и извршење јавне набавке⁸⁰.

Правилником о ЈН⁸¹ уређено је да се потреба за покретањем поступка набавке исказује подношењем захтева заинтересованог лица из Музеја насловљеног „Тиму за набавке“, који се евидентира у Заводну књигу Музеја. Истим чланом даље је уређена обавеза подносиоца захтева да у захтеву одреди предмет набавке, процењену вредност, техничке спецификације, квалитет, количину и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, техничке прописе и стандарде који се примењују, рок извршења, место извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и слично, одржавање, гарантни рок и сл, а може одредити и специфичне критеријуме за квалитативни избор, али у сваком случају на начин да не користи дискриминаторске критеријуме за квалитативни избор и техничке спецификације.

У образац захтева за набавке подносилац уноси податке о: предмету набавке – кратак и јасан опис предмета набавке за коју је потребно спровести поступак, уколико је потребно – предлог да се набавка подели у више целина (партија), процењену вредност набавке без ПДВ-а, рок испуњења обавезе извршиоца, оквирни датум закључења уговора – месец у коме се планира закључење уговора⁸².

На заведене и попуњене захтеве, након спровођења поступка истраживања тржишта, начелници одељења стављају своје парафе и достављају захтев шефу рачуноводства, а по извршеној провери расположивих средстава од стране службе рачуноводства, шеф рачуноводства ставља свој параф у случају постојања расположивих средстава. Овако одобрен захтев доставља се директору⁸³. Захтев одобрен од стране рачуноводства упућује се директору, који врши проверу оправданости предложених предмета набавки и процењених вредности и разматра усклађеност предмета набавки са стварним потребама Музеја⁸⁴. Захтев потписују: подносилац захтева, архивар, Тим за набавке и директор⁸⁵.

Истим интерним актом уређено је⁸⁶ да након спроведеног поступка истраживања тржишта и одобрења захтева од стране шефа рачуноводства, директор доноси одлуку о спровођењу поступка ЈН којом, између осталог, именује комисију за ЈН. У донетим одлукама о спровођењу поступка јавне набавке, именовани су чланови комисије за ЈН (председник, заменик председника, чланови и заменици чланова), који су по отварању примљених понуда потписали изјаву да у предметној набавци нису у сукобу интереса.

У поступку ревизије утврђено је да је Музеј за све јавне набавке спроведене у 2022. и 2023. години сачињавао захтеве за покретање поступка јавне набавке који садрже већину података предвиђених Правилником о ЈН (2021), укључујући и техничке спецификације за већину набавки (осим дестинација за услуге организације путовања у 2022. години). Оквирни датуми закључења уговора нису прецизирани у захтевима, у појединим захтевима нису прецизирани ни критеријуми за избор привредног субјекта који су касније одређени у документацији о набавци (Технички системи за противпровалну/противпрепадну заштиту и

⁸⁰ члан 6 став 2 ЗЈН

⁸¹ члан 11 став 1 Правилника о ЈН (2021), односно члан 9 став 1 Правилника о ЈН (2023)

⁸² члан 12 Правилника о ЈН (2021), односно члан 12 Правилника о ЈН (2023)

⁸³ члан 16 Правилника о ЈН (2021), односно члан 13 Правилника о ЈН (2023)

⁸⁴ члан 16 Правилника о ЈН (2021), односно члан 13 Правилника о ЈН (2023)

⁸⁵ члан 22 Правилника о ЈН (2021), односно члан 19 Правилника о ЈН (2023)

⁸⁶ члан 29 Правилника о ЈН (2021), односно члан 25. Правилника о ЈН (2023)

видео обезбеђење, Услуге организације путовања, Електрична енергија), иако је то предвиђено Правилником о ЈН.

Планови ЈН за 2022. и 2023. годину садрже оквирно време покретања поступка, односно назначени први квартал за све набавке осим Рачунарске опреме (трећи квартал). Музеј је поступке ЈН покретао у складу са Планом ЈН за дату годину.

На основу наведеног се може закључити да је Музеј испоштовао дефинисану динамику спровођења поступка ЈН.

Музеј на Портал јавних набавки није послао обавештење о измени уговора закљученог у поступку ЈН у 2022. години, иако је Анексом Уговора о јавној набавци Услуге организације путовања, Бр. 06-78/15 од 9. августа 2022. године (заведен код добављача 10. августа), вредност уговора повећана са 1.250.000 динара без ПДВ-а, односно 1.500.000 динара са ПДВ-ом, на износ од 1.360.000 динара без ПДВ-а, односно 1.632.000 динара са ПДВ-ом. Вредност закљученог анекса није садржана ни у Извештају о набавкама за 2022. годину, објављеном на Порталу јавних набавки.

Остали рокови, одређени у документацији о набавци појединачно спроведених поступка су у складу са роковима прописаним Законом о јавним набавкама.

(2) Техничке спецификације предмета набавке

Закон о јавним набавкама је детаљније уредио начин сачињавања техничких спецификација предмета набавке у делу Техничке спецификације у којима су прописана општа правила о техничким спецификацијама, начин одређивања техничких спецификација, коришћење техничких спецификација као и коришћење ознака приликом састављања техничке спецификације⁸⁷.

Техничким спецификацијама, које се наводе у конкурсној документацији, утврђују се тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора, а тиме и за припрему понуде (место и рокови извршења, посебни захтеви у погледу начина извршења предмета набавке и сл.)⁸⁸.

Сходно наведеном, техничке спецификације не могу бити усмерене ка избору одређеног понуђача, или одређеног произвођача, већ морају бити описане на јасан и објективан начин који одговара стварним потребама наручиоца (намена и примена предмета набавке) и који је као такав у складу са понудом на тржишту.

Правилником о ЈН⁸⁹ уређено је да Тим за планирање набавки примењује, поред осталих критеријума, и критеријум да предложене техничке спецификације и утврђене количине и квалитет одређеног предмета набавке одговарају стварним потребама Музеја.

Подносилац захтева се сматра одговорним за израђене техничке спецификације и критеријуме за избор предложене у захтеву⁹⁰.

Музеј је истим актом даље уредио да комисија за јавну набавку припрема конкурсну документацију, која мора да буде сачињена на начин да омогући припрему и подношење понуде, односно пријаве⁹¹.

Правилником о ЈН⁹² уређено је да се за спровођење ЈН чија је процењена вредност већа од 3.000.000 динара, именује комисија за јавну набавку, која има непаран број, а најмање три члана, од којих један мора да буде лице са стеченим високим образовањем из правне научне

⁸⁷ члан 98 до 104 ЗЈН

⁸⁸ члан 98 ЗЈН

⁸⁹ члан 9 Правилника о ЈН (2021), односно члан 7 Правилника о ЈН (2023)

⁹⁰ члан 13 Правилника о ЈН (2021), односно члан 11 Правилника о ЈН (2023)

⁹¹ члан 33 Правилника о ЈН (2021), односно члан 29 Правилника о ЈН (2023)

⁹² члан 30 Правилника о ЈН (2021), односно члан 26 Правилника о ЈН (2023)

области на студијама другог степена, односно високо образовање које је законом изједначено са академским називом мастер на основним студијама у трајању од најмање четири године или службеник за јавне набавке. Ако процењена вредност ЈН не прелази износ од 3.000.000 динара, директор није дужан да именује комисију за ЈН, у ком случају поступак ЈН спроводи Тим за јавне набавке⁹³. За члана комисије именује се лице које има одговарајућа стручна знања из области која је предмет набавке, када је то потребно, а у комисију за ЈН могу се именовати лица која нису запослена код наручиоца, ако наручилац нема запослена лица која имају одговарајућа стручна знања⁹⁴.

У поступку ревизије је утврђено да је Музеј сачињавао захтеве за покретање поступка, који садрже техничке спецификације предмета набавке. У свим спроведеним поступцима ЈН именована је комисија за јавну набавку.

На питање да појасни начин одређивања техничких спецификација за све поступке јавних набавки који су спроведени у 2022. и 2023. години, Музеј је одговорио⁹⁵: „Имајући у виду да су у питању јавне набавке комисија одређена одлуком директора је заједнички на више састанака разматрала које техничке спецификације и за коју врсту набавке је потребно доставити, (...)“.

У наставку дајемо приказ сачињавања техничких спецификација предмета набавке спроведених поступака ЈН.

Табела број 5. Начин сачињавања техничких спецификација у поступцима ЈН у 2022/2023. години

Предмет набавке	На који начин су одређене техничке спецификације	Да ли су техничким спецификацијама утврђене тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора?	Комисија за ЈН
Технички системи за противпровалну/противпрепадну заштиту и видео обезбеђење (1 2022)	На основу акта о процени ризика и плана система техничке заштите	Да, у објављеној КД, у делу Подаци о предмету ЈН је наведено: Наручилац у предметном поступку јавне набавке захтева заштиту поверљивости података које привредним субјектима/понуђачима ставља на располагање, укључујући и њихове подизвођаче; Наручилац условљава преузимање појединог дела конкурсне документације (техничких спецификација), у складу са чланом 45 став 6 ЗЈН.	Службеник за ЈН, музејски саветник, виши кустос, кустос, сарадник за рачуноводствене послове, виши кустос
Услуге организације путовања (2 2022)	Музеј се није изјаснио	Да, спецификацијом је прецизиран обухват услуга и обавезе понуђача	Службеник за ЈН, музејски саветник, секретар, кустос, сарадник за рачуноводствене послове, виши кустос
Штампа (3 2022)	Музеј се није изјаснио	Да, спецификација тражених услуга је одређена на јасан начин у погледу описа, предмета, димензија предмета набавке и количина; техничка спецификација је за поједине услуге прецизирана, на основу достављених захтева за додатним информацијама и појашњењима.	Службеник за ЈН, музејски саветник, секретар, виши кустос, сарадник за рачуноводствене послове, виши кустос
	На основу понуде засноване на траженим услугама	Да, спецификација тражених услуга је одређена на јасан начин у погледу описа, предмета, димензија предмета набавке и количина.	Службеник за ЈН, виши кустос, музејски саветник, виши кустос, музејски саветник, виши кустос
Штампа (1 2023)	На основу понуда заснованих на траженим услугама	Да, спецификација тражених услуга је одређена на јасан начин у погледу описа, предмета, димензија предмета набавке и количина; техничка спецификација је за једну од услуга прецизирана, на основу достављеног захтева за додатним информацијама и појашњењима	Службеник за ЈН, виши кустос, секретар, кустос, финансијско-рачуноводствени сарадник, виши кустос

⁹³ члан 30 Правилника о ЈН (2021), односно члан 26 Правилника о ЈН (2023)

⁹⁴ члан 30 Правилника о ЈН (2021), односно члан 26 Правилника о ЈН (2023)

⁹⁵ у имељу од 29. јула 2024. године

Предмет набавке	На који начин су одређене техничке спецификације	Да ли су техничким спецификацијама утврђене тражене карактеристике радова, добара или услуга које се набављају и све друге околности које су од значаја за извршење уговора?	Комисија за ЈН
Услуге транспорта (3 2023)	„Сами контактирани привредни субјекти, с обзиром на искуство које поседују у превозу овакве робе, предлагали су превозно средство-камион одређених карактеристика...“	Спецификација тражених услуга садржи локације и оквирно време одржавања, као и носивост и димензије товарног простора шлепера	Службеник за ЈН, секретар, конзерватор, кустос, финансијско-рачуноводствени сарадник, виши кустос
Рачунарска опрема (4 2023)	Према потребама запослених и потребама у вези са изложбама, предавањима и слично	Да, спецификација тражених добара садржи захтеване карактеристике (са назначеним минималним техничким карактеристикама) и количине	Службеник за ЈН, секретар, кустос, виши кустос, економ, чувар

Поновљени поступак услуге Штампе (2022. године) – из техничке спецификације су изостављене поједине услуге које су биле предвиђене спецификацијом обустављеног поступка. У имељовима између запослених Музеја од 19. маја наведено је да су због повећања обима страна једне публикације поједини елементи избачени из спецификације (налепнице), да су измењене димензије једног артикла (легенде), „са идејом да се све уклопи у буџет“. У истом имељу је наведено и „у прилогу је последња верзија коју су данас послали из“ једног привредног субјекта, а који је учествовао у спроведеним поступцима, и који је у наставку комуникације навео да шаље нову измењену спецификацију и да се дате спецификације и количине уклапају у буџет. Захтев за покретање поступка набавке Број: 06-274 донет је 20. маја 2022. године (наредног дана).

Штампа (2023. године) – у имељу преписке запослених Музеја од 13. фебруара 2023. године наведено је да је „спецификација за портал рађена у односу на оно што су биле понуде, а које су засноване на ономе што је...“ тражено из Музеја. Такође, у имељу од 4. фебруара (такође између запослених), констатовано је да је у спецификацији додата напомена коју је један привредни субјект „заборавио да стави...“, пошто је по његовој понуди формирана документација. Понуде које се помињу у имељовима јесу понуде привредних субјеката од којих је Музеј раније набављао различите предмете набавки.

Услуге транспорта (2023) – у техничкој спецификацији су наведене димензије теретног возила за Бијенале архитектуре у Венецији и за Бијенале дизајна у Лондону: камион носивости до 22 тоне (камион шлепер – церада); димензија товарног простора (дужина 13,60 m, ширина: 2,20 m и висина: 2,30 m), а за Прашко квадријанале у Прагу – теретно возило – камион носивости од 3 тоне димензија товарног простора (дужина 6,20 m, ширина: 2,20 m, висина: 2,40 m).

На питање да појасни како је дошао до прецизних димензија товарних простора, Музеј се изјаснио⁹⁶ да је истраживање тржишта обављано слањем позива за подношење понуда електронским путем, али и телефонским путем. У наставку је додато да су сви контактирани привредни субјекти обавештени о специфичности ове набавке, роби која се превози и релацијама и периоду извршења услуге. „Сами контактирани привредни субјекти, с обзиром на искуство које поседују у превозу овакве робе, предлагали су превозно средство – камион – одређених карактеристика који би могао успешно да задовољи потребе наручиоца, безбедно превезе захтевану робу, поседује све дозволе за путовање у земљи и иностранству. Дакле, величина камиона је одређена у складу са специфичним потребама Наручиоца а за потребе превоза робе. С обзиром на специфичну делатност Музеја (реализација тачно заказаних културних манифестација у иностранству) неопходно је строго поштовање услова, безбедне испоруке и рокова задатих од стране Наручиоца.“ У наставку је подвучено: „Наручилац је у

⁹⁶ у акту Бр. 06-237/5 о д12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио и у имељу од 29. јула 2024. године достављеном од Музеја

складу са Законом о јавним набавкама, објавио конкурсну документацију на Портал. До отварања понуда није било ниједно питање упућено наручиоцу везано за објављену документацију. Наручилац је обезбедио јавност и транспарентност у овом поступку, конкуренција ничим није била ограничена, наручилац је водио рачуна да набави предметну услугу што бољег квалитета.“

Наведено објашњење не може се прихватити, најпре имајући у виду да није документовано да су сви контактирани привредни субјекти обавештени о специфичности ове набавке, роби која се превози и релацијама и периоду извршења услуге. Затим, једина достављена понуда приликом истраживања тржишта упућује на димензије које су другачије од димензија наведених у документацији о набавци.

Даље, димензије товарног простора нису у директној вези са безбедним превозом захтеване робе, не обезбеђују да понуђач поседује све неопходне дозволе за путовање у земљи и иностранству и не обезбеђују строго поштовање услова, безбедне испоруке и рокова задатих од стране Наручиоца.

У овом поступку примљена је једна понуда⁹⁷.

На основу напред наведеног, не може се потврдити да је Музеј вршио истраживање тржишта у погледу броја привредних субјеката који су у могућности да испуне захтеване услове.

Један од критеријума које примењује Тим за планирање набавки кога је требало испоштовати је да предложене техничке спецификације и утврђене количине и квалитет одређеног предмета набавке одговарају стварним потребама Музеја⁹⁸. Музеј није документовао да је пре покретања набавки вршена анализа стварних потреба у погледу техничких спецификација, количина и квалитета.

(3) Критеријуми за избор привредног субјекта

Критеријуми за избор привредног субјекта у поступку јавне набавке могу да се односе на⁹⁹:

- Испуњеност услова за обављање професионалне делатности,
- Финансијски и економски капацитет и
- Технички и стручни капацитет.

Наручилац одређује критеријуме за избор привредног субјекта, увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке. Приликом одређивања критеријума за избор привредног субјекта, наручилац може да захтева само ниво капацитета који обезбеђује да ће привредни субјект бити способан да изврши уговор о јавној набавци. Критеријуми за избор морају да буду у логичкој вези са предметом набавке и сразмерни предмету набавке. Ако наручилац одреди критеријуме за избор привредног субјекта, дужан је да у јавном позиву одреди потребни ниво капацитета и одговарајуће начине њиховог доказивања¹⁰⁰.

Стога, наручилац не може онемогућавати било којег привредног субјекта да учествује у поступку јавне набавке коришћењем дискриминаторских услова и критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, техничких спецификација и критеријума за доделу уговора.

Правилником о ЈН¹⁰¹ Музеј је уредио могућност подносиоца захтева за покретање поступка јавне набавке да у њему одреди специфичне критеријуме за квалитативни избор, али

⁹⁷ Подаци из Записника о отварању понуда без броја од 18. априла 2023. године

⁹⁸ члан 9 Правилника о ЈН (2021)

⁹⁹ члан 114 ЗЈН

¹⁰⁰ члан 114 ЗЈН

¹⁰¹ члан 11 став 2 Правилника о ЈН (2021), односно члан 9 став 2 Правилника о ЈН (2023)

у сваком случају на начин да не користи дискриминаторске критеријуме. Подносилац захтева се сматра одговорним за критеријуме за избор/критеријуме за доделу уговора који су предложени у захтеву¹⁰².

Критеријуми за доделу уговора морају да буду описани и вредновани, не смеју да буду дискриминаторски, морају да буду повезани са предметом уговора о набавци и морају да омогуће ефективну конкуренцију. Наручилац је дужан да у позиву за подношење понуда одреди критеријуме за доделу уговора¹⁰³.

Музеј интерним актом није уредио обавезу истраживања тржишта у погледу броја потенцијалних понуђача који могу да одговоре на постављене критеријуме, као ни начин документовања да је ова активност спроведена.

У поступку ревизије утврђено је да захтеви за покретање поступака набавки не садрже податке о критеријумима за избор привредног субјекта (Технички системи за противпровалну/противпрепадну заштиту и видео обезбеђење, Услуге организације путовања, Електрична енергија), иако су у појединим поступцима исти садржани у документацији о набавци.

Музеј је образложио¹⁰⁴ да у мањем броју захтева нису наведени критеријуми јер се „комуникација подносиоца захтева, чланова комисије, одвијала кроз састанке, разговоре, предлагања, путем мејлова, да би се дошло до најбољег решења.“

Појашњење Музеја потврђује да се одредбе донетог Правилника о ЈН не примењују.

У наставку дајемо кратак опис неких од захтеваних критеријума за избор привредних субјеката у поступцима ЈН спроведеним у 2022. и 2023. години.

Штампа (2022):

1) Поступак покренут у фебруару 2022. године, обустављен је када је понуђач коме је додељен уговор, Музеју доставио Обавештење Бр. 059/22 од 1. априла 2022. године, да одустаје од закључивања уговора. Од преостале две примљене понуде, у изјави о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта са понуђеном најнижом ценом је наведено да не поседује захтевани СРПС ИСО 14001: 2005 сертификат (Системи управљања заштитом животне средине). Трећа понуда прелази износ процењене вредности предмета ове јавне набавке.

У обустављеном поступку, на основу захтева за појашњењима објављеним на Порталу јавних набавки, измењена је конкурсна документација тако да је Музеј одустао од два захтева у делу Технички и стручни капацитет и то да понуђач располаже са: 1) минимум једном четворобојном Б2 машинром са аутоматским линијским електронским уређајем за читавање и корекцију наноса боје и верком за вододисперзивни лак и 2) UV СТР машином минимално В2 формата за осветљавање плоча. Привредни субјект је на овај начин путем Портала ЈН указао да ниједна од ставки из техничке спецификације не захтева машину са верком за вододисперзивни лак, а постављено је и питање зашто је захтеван UV СТР када је СТР довољан.

2) Поступак је поново покренут у мају 2022. године. У овом поступку Музеј је поново захтевао да понуђач поседује минимум једну четворобојну Б1 или Б2 машину са аутоматским линијским електронским уређајем за читавање и корекцију наноса боје (спектрофотометром) и верком за вододисперзивно лакирање. На питање да појасни разлог поновног одређивања критеријума од кога је одустао после питања заинтересованих привредних субјеката на Порталу јавних набавки, Музеј није одговорио.

¹⁰² члан 13 Правилника о ЈН (2021), односно члан 11 Правилника о ЈН (2023)

¹⁰³ члан 38 став 3 и 4 Правилника о ЈН (2021), односно члан 36 став 3 и 4 Правилника о ЈН (2023)

¹⁰⁴ у акту Бр. 06-237/4 од 12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио и у имејлу од 29. јула достављеном од Музеја

Поред овог критеријума, Музеј је у поновљеном поступку захтевао и Стандарде осигурања квалитета (у делу 4.1) и то да понуђач поседује сертификат:

- СРПС ЕН ИСО 50001:2012 Систем управљања енергије и
- ИСО 12647 - ProcessStandard Offset, са наводима „којим се потврђује висок ниво квалитета у графичкој производњи, укључујући стандардизацију комплетног процеса производње штампаног производа“.

Као и у обустављеном поступку, један од захтеваних критеријума за квалитативни избор привредног субјекта је и да понуђач поседује сертификат који се односи на заштиту животне средине, издат од стране овлашћене сертификационе куће, на којем се јасно види да је сертификат намењен производњи и продаји графичких штампарских производа - СРПС ИСО 14001:2005.

Правилником о врстама добара за која су наручиоци у обавези да примењују еколошке аспекте у поступцима јавних набавки¹⁰⁵, а који је ступио на снагу 1. јануара 2024. године, прописано је да су наручиоци у обавези да примењују еколошке аспекте у поступцима јавних набавки приликом одређивања техничких спецификација, критеријума за избор привредног субјекта, критеријума за доделу уговора или услова за извршење уговора о јавној набавци, између осталог, за фотокопир папир. Другим речима, ни у овом правилнику који је ступио на снагу наредне године није наведено да постоји обавеза примењивања еколошких аспеката која се односи на (целокупну) производњу и продају графичких штампарских производа, већ само на фотокопир папир.

Стандард квалитета СРПС ЕН ИСО 50001 – систем менаџмента енергијом није од утицаја на извођење предмета набавке, већ на пословање понуђача.

Музеј је образложио¹⁰⁶ да на тржишту постоји велики број понуђача који се баве предметном услугом. У наставку је подвучено да се Музеј бави специфичном делатношћу и да је квалитет пружене услуге: „пресудан за организацију изложби те је наручилац захтевао критеријуме из разлога да понуђачи поседују захтевано како би што боље, професионалније пружили услугу, схватили природу делатности којом се наручилац бави и да није у питању штампање обичних уџбеника, већ каталога од којих зависи изложба.“ У наставку је подвучено и да је Музеј „имао искуства са разним добављачима, како позитивна, тако и негативна. Тржиште је истражено, што је и достављено, путем мејлова, али и телефонских разговора. Сви музеји обављају због природе делатности, комуникацију између себе, размењују искуства која су шаролика у погледу добављача и квалитета пружених услуга штампања. Наручилац је обезбедио јавност и транспарентност у овом поступку, наручилац је водио рачуна да набави предметну услугу што бољег квалитета.“

На питање да ли је пре одређивања критеријума за избор извршено истраживање тржишта у погледу броја потенцијалних понуђача који могу да одговоре на постављене услове, Музеј није одговорио.

Према наведеном, Музеј није истражио тржиште у погледу потенцијалних понуђача који могу да одговоре на постављени захтев, што је могло ограничити конкуренцију.

У поступку је примљена једна понуда¹⁰⁷.

У поступку набавке предметних услуга који је спроведен наредне године одређени су основи за искључење, не и критеријуми за избор привредног субјекта. На питање да појасни

¹⁰⁵ „Службени гласник РС“, број: 115/2023

¹⁰⁶ у акту Бр. 06-237/4 од 12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио, као и имејлом од 29. јула 2024. године достављеном од Музеја

¹⁰⁷ Записник о отварању понуда без броја од 3. јуна 2022. године

разлог оваквог поступања, Музеј је одговорио¹⁰⁸ да критеријуми нису одређени зато што ЈН уређује „да наручилац може, а и не мора да их одреди. Наручилац је обезбедио јавност и транспарентност у овом поступку, конкуренција ничим није била ограничена, наручилац је водио рачуна да набави предметну услугу што бољег квалитета.“ У овом поступку примљене су четири понуде¹⁰⁹.

Иако је као критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта у поступку набавке **Услуга транспорта (2023)** одредио да привредни субјект поседује у власништву, у лизингу или закупу, најмање: 2 регистрована теретна возила - камиона носивости до 22 тоне и 1 регистровано теретно возило - камион носивости од 3 тоне, без прецизираних појединачних захтева, Музеј је у делу Техничке спецификације прецизирао димензије товарних простора ових теретних возила.

У делу конкурсне документације која се односи на критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта и упутство како се доказује испуњеност тих критеријума, у тачки 2.1. Техничка средства и мере за обезбеђивање квалитета, наведено је да Наручилац може да пре доношења одлуке у поступку јавне набавке захтева од понуђача да достави доказе о испуњености ових критеријума. На питање да ли је захтевао у наведеном поступку достављање ових доказа у вези са поседовањем тражених теретних возила, односно на који начин је изабрани понуђач доказао да испуњава услове у погледу димензија товарних простора које су захтеване у техничкој спецификацији, Музеј је одговорио¹¹⁰ да је Законом о ЈН уређено да Наручилац може пре доношења одлуке у поступку ЈН да захтева од понуђача да достави доказ о испуњености ових критеријума, „али не мора, Закон га не обавезује.“

Наведено је, како је описано, могло бити узрок прибављања једне понуде у поступку¹¹¹, а што је могло утицати на ефикасност спровођења поступка и прибављање услуга по већим ценама због одсуства конкуренције.

Музеј није истражио тржиште у погледу потенцијалних понуђача који могу да одговоре на постављени захтев, што је могло ограничити конкуренцију.

У поступку ревизије утврђено је да је Музеј у великом броју спроведених поступака ЈН, конкурсном документацијом одређивао авансно плаћање: 100% (Рачунарска опрема у 2023. години), 50% (Технички системи за противпровалну/противпрепадну заштиту и видео обезбеђење у 2022. години, Услуге транспорта у 2023. години), односно 30% (Штампа, оба поступка покренута у 2022. години). На питање да појасни разлог одређивања авансног плаћања у документацији о набавци већине спроведених поступака, Музеј је одговорио да „лице задужено за набавку рачунарске опреме се изјаснио да је авансно плаћање било захтеван приликом фазе истраживања тржишта од стране понуђача, а за сигурност је дата меница. Што се тиче Техничких система, услуге Транспорта, Штампe и слично, иста ситуација је са свим понуђачима због промене цена на тржишту да захтевају авансно плаћање, што је у складу са законом.“

Имајући у виду да корисници јавних средстава имају законску могућност уговарања аванса, Музеј је у документацији о набавци и закљученим уговорима у 2022. и 2023. години предвидео описани начин плаћања. У циљу заштите јавних средстава, а у складу са прописима који уређују буџетски систем, потребно је преиспитати да ли су аванси у оволиком обиму неопходни, те размотрити претежно уговарање плаћања након извршења предмета набавке.

¹⁰⁸ у акту Бр. 06-237/4 од 12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио, као и имејлом од 29. јула 2024. године достављеном од Музеја

¹⁰⁹ Подаци из Записника о отварању понуда без броја од 27. фебруара 2023. године

¹¹⁰ у акту Бр. 06-237/4 од 12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио, као и у имејлу од 29. јула 2024. године достављеном од Музеја

¹¹¹ Записник о отварању понуда без броја од 18. априла 2023. године

Налаз 1.4. Музеј није успоставио ефикасан систем праћења извршења уговора о јавним набавкама.

Законом о јавним набавкама прописано је да се Уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, а наручилац је обавезан да контролише извршење уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом¹¹². Наручилац је дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

У наставку Извештаја детаљније описујемо начин извршавања уговора о јавној набавци, као и измене уговора о јавним набавкама.

(1) Праћење извршења уговора о јавним набавкама

У циљу постизања веће ефикасности поступака набавки, наручилац је у обавези да прати извршење уговора и предузима одговарајуће мере како би се уговор реализовао на начин и под условима из конкурсне документације. Такође, потребно је задужити лица која би пратила извршење уговора о ЈН (квалитативно, квантитативно и вредносно).

Правилником о ЈН¹¹³ уређено је да уговор закључен у поступку ЈН садржи члан у којем је наведено одговорно лице задужено за праћење реализације уговора, а које је ангажовано од стране директора.

Истим интерним актом, уређена је обавеза комисије за ЈН¹¹⁴, односно лица за вођење деловодне књиге¹¹⁵ да по један примерак закљученог уговора достави архиви и служби рачуноводства, да фотокопију уговора достави лицу које је ангажовано за праћење реализације уговора, а један потписани примерак задржава комисија за ЈН, како би сва лица која су учествовала у поступку спровођења ЈН била упозната са коначном садржином уговора.

Лице које је ангажовано-задужено од стране директора за праћење реализације уговора је дужно да прати, контролише, води потребне евиденције и извештава писмено директора о реализацији, застојима, неправилностима и свим другим информацијама значајним за реализацију уговора за чије је праћење извршења одговоран¹¹⁶. Начин документовања спроведених активности није прецизиран.

Истим интерним актом даље је уређено да, уколико се одржава састанак с другом уговорном страном, о томе се сачињава белешка, као и да с другом уговорном страном у вези са извршењем уговора комуницира директор, а по овлашћењу директора може комуницирати и лице задужено за праћење реализације уговора¹¹⁷.

Поред лица које је задужено за праћење реализације уговора, уређено је даље истим интерним актом, директор по потреби може образовати комисију за пријем извршених или изведених радова која ће вршити квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова, а која су дужна да провере: да ли количина испоручених добара, пружених услуга или изведених радова одговара уговореној; да ли врста и квалитет испоручених добара, пружених услуга или изведених радова одговарају уговореним; да сачине записник о томе, који ће потписати и предати да се заведе, након чега ће бити достављен директору¹¹⁸.

¹¹² члан 154 ЗЈН

¹¹³ члан 40 став 2 Правилника о ЈН (2021), односно члан 39 став 2 Правилника о ЈН (2023)

¹¹⁴ Правилник о ЈН (2021)

¹¹⁵ Правилник о ЈН (2023)

¹¹⁶ члан 43 став 1 Правилника о ЈН (2021), односно члан 42 став 1 Правилника о ЈН (2023)

¹¹⁷ члан 43 став 3 и 4 Правилника о ЈН (2021), односно члан 42 став 3 и 4 Правилника о ЈН (2023)

¹¹⁸ члан 44 став 2 Правилника о ЈН (2021), односно члан 43 став 2 Правилника о ЈН (2023)

Увидом у закључене уговоре о ЈН, утврђено је да Музеј у шест од седам уговора закључених у поступцима ЈН у 2022. и 2023. години није одредио лице задужено за праћење реализације уговора, већ да је исто вршено доношењем одлука којима су одређена ова лица. Чланом 6 Уговора Набавка рачунарске опреме, Бр. 06-310/6 од 4. септембра 2023. године (заведено код добављача 5. септембра) одређено је лице задужено за праћење реализације овог уговора и утврђене су његове обавезе.

Од донетих шест одлука, чак четири је заведено под датумима ранијим од датума закључења уговора, при чему је у њима наведен број и датум закљученог уговора на кога се односе, а који је каснијег датума од датума одлука (редни бројеви: 1, 3, 4 и 5), како је приказано у Табели број 6.

Музеју је указано да уговори о јавним набавкама закључени у већини поступака не садрже податке о лицу одређеном за праћење реализације уговора. На захтев за појашњењем, Музеј је одговорио¹¹⁹ да субјект ревизије доставља скениране одлуке о именовању лица задужених за праћење реализације уговора.

Појашњење Музеја потврђује да субјект ревизије не поступа по донетим правилницима о ЈН.

Табела број 6. Преглед уговора закључених у поступцима јавних набавки у 2022. и 2023. години и одлука којима је одређено лице за праћење реализације ових уговора

Редни број	Уговор			Одлука (одређено лице за праћење реализације уговора за ЈН)		
	Назив	Број	Датум	Број	Датум	Опис овлашћења и дужности
1.	Уговор о набавци техничких система за противпровалну/противпреп адну заштиту и видео обезбеђење	06-16/7	23.02.2022.	06-100/2	21.02.2022.	праћење оперативне реализације уговора комуникација и сарадња са овлашћеним представником испоручиоца преузимање достављених докумената од стране испоручиоца
2.	Уговор о набавци услуге организације путовања	06-78/11	15.03.2022.	06-155/3	17.03.2022.	праћење оперативне реализације уговора комуникација и сарадња са овлашћеним представником испоручиоца
3.	Уговор Штамп	06-274/10	13.06.2022.	06-155/2	17.03.2022.	праћење оперативне реализације уговора комуникација и сарадња са овлашћеним представником испоручиоца
4.	Уговор о купопродаји електричне енергије	06-58/6	24.03.2022.	06-115	10.03.2023.	праћење оперативне реализације уговора комуникација и сарадња са овлашћеним представником снабдевача
5.	Уговор Штамп	06-48/6	22.03.2023.	06-96/2	03.03.2023.	праћење оперативне реализације уговора комуникација и сарадња са овлашћеним представником извршиоца потписивање записника о квантитативном и квалитативном пријему извршене услуге
6.	Уговор о јавној набавци услуга транспорта	06-151/6	27.04.2023.	06-151/6-2	28.04.2023.	праћење оперативне реализације уговора комуникација и сарадња са овлашћеним представником извршиоца

Картице материјалног књиговодства нису нам достављене (код набавки услуга штампе).

На захтев да за све уговоре о ЈН који су у закључени у 2022. и 2023. години достави документ у вези са праћењем извршења уговора (количински и вредносно), Музеј је образложио¹²⁰ да је исто достављено.

Подаци у вези са поређењем уговорених и набављених количина нису достављени, као ни преглед уговорених и фактурисаних јединичних цена.

Даље, иако су појединачним одлукама одређена лица задужена за праћење реализације уговора о јавним набавкама, Музеј за поједине уговоре није обезбедио да се извршавају на уговорени начин (набављане су количине изнад уговорених, као и услуге које нису уговорене;

¹¹⁹ у акту Бр. 06-237/5 од 12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио, а на одговор је указано и у имељу од 29. јула 2024. године достављеном од Музеја

¹²⁰ у имељу од 29. јула 2024. године

плаћен је аванс у већем проценту од уговореног; прекорачене су вредности закључених уговора).

Ако другачије није уређено општим актима и процедурама Музеја или закљученим уговором, плаћање се врши на основу рачуна које доставља друга уговорна страна, уз које се доставља пропратна документација¹²¹. Потписивање рачуна пре плаћања, а на основу извештаја лица задуженог за праћење извршења, односно реализације уговора, врши директор¹²². Музеј није доставио извештаје лица задужених за праћење извршења, односно реализације уговора закључених у поступцима ЈН у 2022. и 2023. години, већ појаснио¹²³ да су достављени извештаји, „то јест“ записници о извршеној услузи, записници о квалитативном и квантитативном пријему добара за јавне набавке у току 2022. и 2023. године и додао: „Након спроведене набавке рађени су записници о извршеној услузи, записнике о квалитативном и квантитативном пријему добара (извештаји).“

Наведено појашњење не може се прихватити, зато што су записници сачињавани када су били предвиђени закљученим уговорима, као потврда о извршеном квалитативном и квантитативном пријему предмета набавке, а потписују их Музеј и добављач. Са друге стране, извештаје предвиђене интерним актом је требало да сачини лице ангажовано-задужено за праћење реализације уговора, а које је према истом интерну акту дужно да прати, контролише, води потребне евиденције и извештава писмено директора о реализацији, застојима, неправилностима и свим другим информацијама значајним за реализацију уговора за чије је праћење извршења одговоран. Евиденције о количинском и вредносном извршењу уговора, као што је описано, нису сачињаване, као ни прегледи уговорених и фактурисаних техничких спецификација ни јединичних цена.

Рачуни на основу којих су извршена плаћања у 2022. и 2023. години не садрже потпис директора.

Музеј је по спроведеном поступку ЈН са добављачем „Birograf Comp“ д. о. о., Београд закључио **Уговора Штамп, Бр. 06-274/10 од 13. јуна 2022. године (заведено код добављача 21. јуна)**. Вредност уговора је износила 2.293.785 динара без ПДВ-а, односно 2.592.918 динара са ПДВ-ом.

Приликом извршавања овог уговора, Музеј је по Фактури број: 2687-22 од 12. децембра 2022. године:

1) извршио расходе у износу од најмање 27.159 динара за количине набављене изнад уговорених: 108 комада легенди – 16.058 динара и 20 комада принтова на поставци – 11.101 динар;

2) извршио расходе у износу од 652.441 динар за услуге које нису уговорене, односно нису садржане у техничкој спецификацији предмета набавке: 100 брошура Букет српски (8.654 динара), 100 брошура Букет енглески (8.654 динара), 200 лифлета (21.828 динара), 270 књига – публикација (613.305 динара).

Укупна вредност уговора није прекорачена зато што су поједине услуге набављене у мањем обиму од уговореног (књиге).

Чланом 9 став 2 Уговора Бр. 06-274/10 од 13. јуна 2022. године (заведено код добављача 21. јуна) уређено је да Наручилац није у обавези да наручи све услуге које су наведене у техничкој спецификацији и задржава право да прекорачи или смањи количине одређених ставки, у случају да се за то јави потреба; одступања од датих количина, биће прецизирана кроз

¹²¹ члан 45 став 1 Правилника о ЈН (2021), односно члан 44 Правилника о ЈН (2023)

¹²² члан 45 став 2 Правилника о ЈН (2021)

¹²³ у акту Бр. 06-237/5 од 12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио

појединачне нарудбине Наручиоца. У поступку ревизије није нам стављена на увид документација у вези са истим.

По спроведеном поступку ЈН Музеј је са добављачем „Донат Граф“ д. о. о., Београд закључио **Уговор Штампа Бр. 06-48/6 од 22. марта 2023. године**. Вредност уговора је износила 1.103.000 динара без ПДВ-а, односно 1.217.600 динара са ПДВ-ом.

У вези са извршавањем овог уговора, Музеј је по Фактури број: 830-23d од 12. октобра 2023. године извршио расходе у износу од 255.900 динара за набавку предмета набавке (магнети, мајице, блокчићи) који нису уговорени и по том основу прекорачио вредност закљученог уговора (у износу од 253.548 динара). Расходи су извршени из донације.

Расходи у износу од најмање 283.059 динара (у 2022. години у износу од 27.159 динара и у 2023. години у износу од 255.900 динара) извршени су без закљученог уговора. Расходи у износу од најмање **652.441 динара** извршени су у 2022. години без спроведеног поступка јавне набавке, што је садржано у Налазу 1.5.

Узрок наведеног поступања може бити промена техничких спецификација (одустанак од првобитно захтеваних услуга), односно смањење тражених количина, у односу на обустављени поступак, као и непостојање обавезе документовања праћења реализације закључених уговора.

Иако је чланом 4 Уговора Бр. 06-274/10 од 13. јуна 2022. године предвиђена обавеза Музеја да уплати 30% авансно по профактури коју достави извршилац, а за преосталих 70% у року од 45 дана од дана сваке sukcesивне испоруке добара, на основу документа којим је потврђена испорука (рачун-отпремница), потписана од стране наручиоца, Музеј је Предрачун бр: 0110-22 од 22. јуна 2022. године платио 29. јуна 2022. године у целости (776.445 динара), иако је и на овом документу назначено да је потребно уплатити аванс од 30%, односно 232.934 динара, а остатак у договореној валути. Авансни рачун број: 0041-22 издат је 6. јула 2022. године. На описани начин, Музеј је платио аванс у износу од 543.511 динара више од уговореног. Остале исплате вршене су по испостављеним рачунима и отпремницама.

Надаље, иако је чланом 8 Уговора Бр. 06-274/10 од 13. јуна 2022. године, односно чланом 7 Уговора Бр. 06-48/6 од 22. марта 2023. године предвиђено да ће се квантитативни и квалитативни пријем извршене услуге извршити по испоруци израђеног штампаног материјала, о чему ће овлашћени представници Наручиоца и Извршиоца сачинити записник, то се у пракси није потврдило за сваку појединачну испоруку. У непотписаном (од стране представника Музеја) Записнику о квалитативном и квантитативном пријему, Бр. 06-274/11 од 30. децембра 2022. године констатовано је да је 30. децембра извршена примопредаја добара у складу са закљученим уговором у свему према усвојеној понуди, као и да је услуга која је предмет уговора – извршена. Увидом у достављену документацију утврђено је да је испорука вршена sukcesивно, као и да отпремнице достављене уз фактуре испостављене у 2022. години садрже потпис запосленог Музеја. За разлику од 2022. године, рачуни-отпремнице испостављени у 2023. години, углавном не садрже потпис лица које је робу примило.

Музеј је по спроведеном поступку ЈН са добављачем „Dragon Maritime See“ д. о. о., Београд закључио **Уговор о јавној набавци услуга транспорта, Бр. 06-151/6 од 27. априла 2023. године**. Вредност уговора је износила 1.405.600 динара без ПДВ-а (добављач није обвезник ПДВ-а).

Чланом 5 уговорена је обавеза извршиоца да у року од 5 дана од дана извршења услуге прве фазе, друге фазе, односно комплетно уговореног посла сачини са представником Наручиоца задуженог за праћење реализације уговора Извештај о реализацији услуге прве фазе, друге фазе, односно комплетно уговореног посла, којим се потврђује да је услуга

реализована. Истим чланом утврђена је и обавеза извршиоца да Наручиоцу уз извештаје из претходног става достави доказ о врсти и начину транспорта робе.

Чланом 6 истог уговора предвиђено је плаћање: 50% авансно, а 50% у року најкасније до 45 дана од дана извршеног враћања робе на адресу.

Предмет уговора су услуге транспорта за: Бијенале архитектуре у Венецији (транспорт: Београд – Венеција – Београд); Бијенале дизајна у Лондону (транспорт: Нови Сад – Лондон – Београд) и Прашко квадријенале у Прагу (транспорт: Београд – Нови Сад – Праг – Нови Сад – Београд).

На захтев за информацијама о прецизном периоду одржавања сваке манифестације појединачно, Музеј је¹²⁴ појаснио да „свака од наведених манифестација је унапред одређена за период одржавања, а који се налази у решењима Министарства културе за одређивање институције реализатора. У односу на добијено решење планирамо потребне делове који су неопходни за реализацију. Дакле, за поменуте међународне манифестације датуми су на линковима: <https://kultura.gov.rs/vest/10166/izabran-predstavnik-republike-srbije-za-18-bijenale-arhitekture-u-veneciji.php>; <https://kultura.gov.rs/vest/10178/izabran-predstavnik-republike-srbije-na-4-bijenalu-dizajna-u-londonu.php>; <https://www.kultura.gov.rs/vest/sr/11225/srbija-nastupa-na-kvadrijenalu-u-pragu.php>“

Наведена решења Министарства културе нису нам достављена. Према јавно доступним подацима на које је Музеј упутио, манифестације су одржане:

- Бијенале архитектуре у Венецији у периоду од 20. маја до 26. новембра 2023. године¹²⁵;
- Бијенале дизајна у Лондону у периоду од 1. до 25. јуна 2023. године¹²⁶;
- Прашко квадријенале у Прагу у периоду од 8. до 18. јуна 2023. године¹²⁷.

Директор Музеја и представник извршиоца потписали су јединствени Записник о извршеној услузи Јавна набавка услуга транспорта, Број: 06-151/7 од 1. децембра 2023. године. Записник није потписало лице задужено за праћење реализације уговора, није сачињен за сваку појединачну услугу и није сачињен у року 5 дана од дана извршења услуге, како је предвиђено закљученим уговором.

Музеј је образложио¹²⁸: „Имајући у виду да у том моменту када је завршена услуга и Записник сачињен особа која је била задужена за праћење је била одсутна, а пошто је све извршено, ја сам потписала.“

На основу три испостављене фактуре (за сваку релацију посебно), Музеј је извршио плаћање укупно уговореног износа (1.405.600 динара) 6. јуна 2023. године, односно пре завршетка сваке од ових манифестација. Како је уговорено авансно плаћање (50%), а 50% у року најкасније до 45 дана од дана извршеног враћања робе на адресу, расходи у износу од 702.800 динара нису извршени на уговорени начин (за Бијенале архитектуре у Венецији требало је платити 300.000 динара после 26. новембра 2023. године, за Бијенале дизајна у Лондону требало је платити 300.000 динара после 25. јуна 2023. године и за Прашко квадријенале у Прагу требало је платити 102.800 динара после 18. јуна 2023. године).

Музеј није документовао да су достављена средства обезбеђења, иако су уговором предвиђена: средство обезбеђења за добро извршење посла (предвиђено Уговором Штампa, Бр. 06-274/10 од 13. јуна 2022. године, заведен код добављача 21. јуна;), средство обезбеђења за испуњење уговорних обавеза (предвиђено Уговором о јавној набавци услуга транспорта, Бр. 06-151/6 од 27. априла 2023. године) и средство обезбеђења за отклањање недостатака у

¹²⁴ у имејлу од 29. јула 2024. године

¹²⁵ извор: <https://kultura.gov.rs/vest/10166/izabran-predstavnik-republike-srbije-za-18-bijenale-arhitekture-u-veneciji.php>

¹²⁶ извор: <https://kultura.gov.rs/vest/10178/izabran-predstavnik-republike-srbije-na-4-bijenalu-dizajna-u-londonu.php>

¹²⁷ извор: <https://www.kultura.gov.rs/vest/sr/11225/srbija-nastupa-na-kvadrijenalu-u-pragu.php>

¹²⁸ у имејлу од 29. јула 2024. године

гарантном року (предвиђено Уговором Набавка рачунарске опреме, Бр. 06-310/6 од 4. септембра 2023. године). Датум издавања овлашћења на меничком писму је 16. јул 2024. године (**готово годину дана после закључења уговора**, са роком важности до 25. новембра 2024. године, док је захтевани гарантни рок одређен техничким спецификацијама износио од 12 месеци до 5 година).

Иако је уговарао авансно плаћање, Музеј у појединим уговорима није одредио обавезу добављача да достави средство обезбеђења за повраћај аванса (Уговор Штамп, Бр. 06-274/10 од 13. јуна 2022. године, заведено код добављача 21. јуна; Уговор о јавној набавци услуга транспорта, Бр. 06-151/6 од 27. априла 2023. године), што није у складу са чланом 94 став 3 Закона о јавним набавкама.

На описани начин, у делу који се односи на исплату аванса и достављање уговорених средстава обезбеђења, Музеј није поступио у складу са чланом 154 став 1 Закона о јавном набавкама, којим је прописано да се уговор о јавној набавци извршава у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом.

Музеј за уговоре закључене у 2022. и 2023. години није доставио извештаје лица задужених за праћење извршења, односно реализације уговора, који су предвиђени чланом 45 став 2 Правилника о ЈН (2021).

Све наведено потврђује да Музеј не прати извршење закључених уговора.

Иако је Музеј био обавезан да контролише извршења уговора о јавној набавци у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом, то се у пракси није потврдило.

Због свега наведеног, Музеј није успоставио систем праћења извршења уговора о јавним набавкама на ефикасан начин.

(2) Измене уговора о јавним набавкама

Наручилац може током трајања уговора о јавној набавци да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке, ако су испоштоване одредбе Закона о јавним набавкама¹²⁹ које уређују ову област. Измене уговора о јавној набавци могу се вршити по основу уговорних одредаба, у погледу додатних добара, услуга и радова, услед непредвиђених околности, промене уговорне стране, повећања обима набавке и замене подизвођача.

Правилником о ЈН уређено је да у случају потребе за изменом или раскидом уговора о ЈН, лице задужено за праћење реализације уговора о томе обавештава директора који затим доноси коначну одлуку да ли ће се закључити анекс, раскинути уговор или постићи поравнање¹³⁰.

По спроведеном поступку ЈН, Музеј је са добављачем „Big Blue Group“ д. о. о., Београд закључио **Уговор о набавци услуге организације путовања, бр. 06-78/11 од 15. марта 2022. године.**

Чланом 3 став 9 уговорено је да је цена фиксна и не може се мењати. Максимална вредност је уговорена у износу од 1.250.000 динара без ПДВ-а, односно 1.500.000 динара са ПДВ-ом (став 1 истог члана). Уговором није прецизиран начин његове измене.

Чланом 156 став 1 Закона о јавним набавкама прописано је да уговор о јавној набавци може да се измени, без обзира на вредност измене, ако су измене биле предвиђене у документацији о набавци и уговору о јавној набавци на јасан, прецизан и недвосмислен начин, а које могу да укључе и одредбе о промени цене или опција. Ставом 2 истог члана прописано је

¹²⁹ члан 156-161 ЗЈН

¹³⁰ члан 48 Правилника о ЈН (2021), односно члан 47 Правилника о ЈН (2023)

да обим и природа евентуалних измена, као и услови под којима могу да се примене, наводе се у уговору о јавној набавци.

Анексом Уговора о јавној набавци Услуге организације путовања, Бр. 06-78/15 од 9. августа 2022. године (заведено код добављача 10. августа), повећана је вредност првобитно закљученог уговора на износ од 1.360.000 динара без ПДВ-а, односно 1.632.000 динара са ПДВ-ом. Анексом је констатовано да је дошло до повећања обима услуге која је предвиђена основним уговором за мање од 10% првобитне вредности, те да су се створили објективни услови за његово закључење.

На захтев за доставом документације која је претходила закључењу Анекса, Музеј је 31. маја 2024. године доставио Одлуку Бр. 06-78/15-2 заведену под датумом 10. август 2024. године, којом је Анекс уговора Бр. 06-78/5 од 9. августа 2022. године укинут и стављен ван снаге. Документација која је претходила закључењу Анекса, из које произлази разлог закључења анекса, укључујући и документ које је лице задужено за праћење реализације овог уговора било у обавези да достави директору, није нам стављена на увид. Музеј, према наведеном, не поштује одредбе донетог интерног акта којим је уредио област набавки.

Музеј на Портал јавних набавки није послао обавештење о измени закљученог уговора. Вредност закљученог анекса није садржана ни у Извештају о набавкама за 2022. годину, који је објављен на Порталу јавних набавки.

Музеј је образложио¹³¹ да „По истом се није поступало, није било плаћања, није створена услуга, није било обавеза нити испуњења. Запослена на радном месту секретара је проценила да је било неопходно закључити анекс уговора. Међутим, није настала реална потреба за повећаним обимом услуга.“

У поступку ревизије није утврђено да су на основу закљученог анекса вршене исплате.

Анекс Уговора о јавној набавци Услуге организације путовања, Бр. 06-78/15 од 9. августа 2022. године закључен је на начин који није у складу са чланом 156 Закона о јавним набавкама.

Електрична енергија у 2023. години Музеј је са Акционарским друштвом Електропривреда Србије, Београд, закључио Анекс уговора о потпуном снабдевању електричном енергијом, због ситуације на тржишту енергената, а у вези са променом јединичних цена.

Налаз 1.5. Музеј је без спроведеног одговарајућег поступка јавне набавке у 2022. и 2023. години извршио расходе и издатке за набавку електричне енергије, откупа за музејску збирку, набавку услуга: штампе, хотелског смејтаја и превоза, организације путовања, транспорта и осигурања у укупном износу од најмање 12.228.471 динара.

Чланом 27 ЗЈН прописани су прагови до којих се не примењују одредбе ЗЈН и то за: 1) набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара; 2) набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара, за потребе дипломатских мисија, дипломатско-конзуларних представништава и обављање других активности Републике Србије у иностранству, као и на набавку радова за те потребе чија је процењена вредност мања од 650.000.000 динара; 3) набавку друштвених и других посебних услуга из члана 75 овог закона чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара када набавку спроводи јавни наручилац, односно мања од 20.000.000 динара када набавку спроводи секторски наручилац. За све остале набавке,

¹³¹ у акту Бр. 06-237/3 од 12. јула 2024. године који није потписан од стране службеника који је акт сачинио и у имељу од 29. јула 2024. године достављеном од Музеја

наручилац је у обавези да примени одредбе Закона о јавним набавкама и спроведе одговарајући поступак јавне набавке.

У поступку ревизије утврђено је да је Музеј у 2022. и 2023. години без спроведеног поступка јавне набавке извршио расходе и издатке у износу од најмање 12.228.471 динара (у 2022. години у износу од 4.429.129 динара, и у 2023. години у износу од 7.799.342 динара), тако што је:

1) у 2022. години набављао услуге штампе које нису уговорене (а у вези са извршењем **Уговора Штампа, Бр. 06-274/10 од 13. јуна 2022. године, заведено код добављача 21. јуна**), односно нису садржане у техничкој спецификацији предмета набавке, што је описано у Налазу 1.4. (укупно 652.441 динара и то за набавку: 100 брошура Букет српски – 8.654 динара, 100 брошура Букет енглески – 8.654 динара, 200 лифлета – 21.828 динара, 270 књига-публикација – 613.305 динара).

2) у 2022. и 2023. години преузео обавезе за електричну енергију у износу од најмање 2.518.677 динара по рачунима испостављеним на основу уговора закључених без спроведених поступака јавне набавке од чега: за период јануар – децембар 2022. године у износу од 1.931.641 динара и за период јануар – април 2023. године у износу од 587.036 динара и извршио расходе у истом износу (у 2022. години 1.793.531 динар, а у 2023. години 725.146 динара). Као што је описано, Музеј је у 2023. години у отвореном поступку ЈН доделио Уговор о купопродаји електричне енергије, бр. 06-58/6 од 24. марта 2023. године (заведено код добављача 6. априла).

3) за набавку услуга хотелског смештаја и превоза у 2023. години преузео обавезе и извршио расходе у износу од 2.262.544 динара по фактурама издатим на основу Уговора Услуге хотелског смештаја и превоза, Бр. 06-80/6 од 10. марта 2023. године закљученом са добављачем „Miross“ д. о. о., Београд, по спроведеном поступку без примене Закона о јавним набавкама; вредност уговора је износила 1.727.054 динара без ПДВ-а; Процењена вредност у Плану набавки на које се закон не примењује 2023. година, Бр. 06-1/3 од 5. јануара 2023. године износила је 2.270.000 динара (редни број 25. услуге).

4) Музеј је у 2023. години извршио издатке у износу од најмање 2.408.800 динара на основу закључених уговора о откупу за музејску збирку (закључени у 2023. години), без спроведеног одговарајућег поступка ЈН, а да нису постојали разлози за изузеће од примене ЗЈН. Последишно, План јавних набавки за 2023. годину не садржи податке у вези са овим набавкама.

Чланом 51 став 2 Закона о јавним набавкама прописано је да доделу уговора јавни наручилац по правилу врши у отвореном или рестриктивном поступку, а може вршити и у другим поступцима јавне набавке ако су за то испуњени услови прописани овим законом, изузев преговарачког поступка са објављивањем јавниг позива.

Истим законом¹³² прописано је да наручилац може да спроводи преговарачки поступак без објављивања јавног позива ако само одређени привредни субјект може да испоручи добра, пружи услуге или изведе радове, из било којег од следећих разлога: (1) циљ набавке је стварање или куповина јединственог уметничког дела или уметничког извођења; (2) непостојање конкуренције из техничких разлога или (3) због заштите ексклузивних права, укључујући права интелектуалне својине.

¹³² члан 61 став 1 тачка 1)

5) у 2022. и 2023. години преузео обавезе и извршио расходе за набавке добара и услуга без спроведеног поступка ЈН, а који представљају целину са предметима набављеним у спроведеним поступцима ЈН (2.688.447 динара), како је приказано у Табели број 7.

Табела број 7. Предмет набавке представља целину са претметима набављеним у спроведеним поступцима јавних набавки

у динарима

Редни број	Уговор						Фактура			Поступак спроведен без примене ЗН	Предмет набавке је целина са поступком ЈН
	Назив	Број	Датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Добављач	Број и датум	Опис	Износ		
1.						Beosonic д.о.о., Чукарица	F-196-2022 од 14.12.2022.	2 авиокарте (Београд-Лондон-Београд 03-07.03.2023.) 2 авиокарте (Београд-Лондон-Београд 27.05-02.06.2023.) 6 авиокарата (Београд-Праг-Београд 07-11.06.2023.) 2 авиокарте (Београд-Праг-Београд 05-19.06.2023.) 2 авиокарте (Београд-Венеција-Београд 17-22.05.2023.)	515.082		Услуге организације путовања (2022)
2.	Уговор за набавку услуга штампања	06-191/5	18.04.2022. (28.04.2022.)	993.845	1.129.049	Birograf Comp д.о.о., Београд	0744-22 од 18.04.2022.	Публикација (44. Салон архитектуре-300 комада)	699.214	ДА	Штампа (2022)
							0780-22 од 26.04.2022.	Лифлет (Пре салона-300 комада)	52.816		
							0949-22 од 13.05.2022.	Улазнице (50 комада), каталог (250 комада)	286.881		
							1212-22 од 08.06.2022.	Дипломе (56 комада), футроле за дипломе (56 комада)	68.034		
3.	/	/	/	/	/	Feniks Promo, Београд	392-2022 од 26.10.2022.	Осло А5+блиндрук+клише, стикер круг, коверат наменски 19x26+штампа, juvidur+дорада	223.020		Штампа (2022)
Укупно 2022.									1.845.047		
1.	Уговор за набавку Репрезентација-поклони за отварање изложбе Бијенале дизајна у Лондону	06-228/7	12.06.2023.	207.000	248.400	ПР Штампарија Драслар Лист, Београд	100 од 15.06.2023.	Wobber картица за презентацију (1.150 комада)	248.400	ДА	Штампа (2023)
2.	Уговор за набавку Материјал за посебне намене редовних потреба Музеја	06-270/8	18.07.2023.	322.500	387.000	ПР Штампарија Драслар Лист, Београд	132 од 01.08.2023.	Брошуре за редовну поставку Музеја (500 комада), фолије за главне излоге (35 комада), легенде на ПВЦ папиру (400 комада), карте за улаз (5.000 комада)	387.000	ДА	Штампа (2023)

Редни број	Уговор						Фактура			Поступак спроведен без примене ЗЈН	Предмет набавке је целина са поступком ЈН
	Назив	Број	Датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Добављач					
							Број и датум	Опис	Износ		
3.	Уговор за набавку Транспорт радова Беч-Београд-Беч	06-4/5	13.01.2023. (24.01.2023.)	208.000	208.000	Dragon Maritime See д.о.о., Београд	643/1/1-2023-L од 24.01.2023.	Камионски транспорт робе у увозу Беч-Београд	104.000	ДА	Услуге транспорта (2023)
							2505/1/1-2023-L од 24.03.2023.	Камионски транспорт робе у извозу Београд-Беч	104.000		
Укупно 2023.									843.400		
Свега без поступка ЈН									2.688.447		

Музеј је образложио¹³³ да је транспорт радова по Уговору број: 06-4/5 од 13. јануара 2023. године морао бити извршен 20. јануара и из тог разлога није могао да буде обједињен у јавну набавку за транспорт током 2023. године. У наставку је додато да се транспорт радова односио на реализацију програмске изложбе „Архикултура“ 31. јануара, а како није било времена да се ЈН спроведе до 20. јануара, „урађена је једино могућа набавка нижег обима, а остали транспорти током 2023. године били су обједињени у јавној набавци.“

6) у 2023. години преузео обавезе за осигурање и извршио расходе у износу од најмање 1.697.562 динара (осигурање имовине и колективно осигурање запослених од последица несрећног случаја, осигурање техничке опреме у транспорту, добављач Компанија „Дунав осигурање“ а. д. о., Београд), тако што је предмет јавне набавке поделио на више набавки.

На описани начин, Музеј је без спроведеног одговарајућег поступка јавне набавке у 2022. и 2023. години преузео обавезе у укупном износу од најмање 12.228.471 динара (у 2022. години у износу од 4.429.129 динара, а у 2023. години у износу од 7.799.342 динара) и извршио расходе и издатке у истом износу, од чега у 2022. години у износу од 4.291.019 динара, а у 2023. години у износу од 7.937.452 динара), чиме није поступио у складу са одредбама Закона о јавним набавкама.

У септембру 2024. године, Музеј је покренуо преговарачки поступак без објављивања јавног позива за набавку добара – Музејских предмета.

¹³³ у Службеној белешци, Бр. 06-227 од 8. јула 2024. године

ЗАКЉУЧАК 2. Музеј интерним актом није ближе уредио начин планирања набавки на које се Закон не примењује, није обезбедио конкуренцију приликом прибављања предмета набавке у већини спроведених поступака набавки, док у појединим поступцима није обезбедио ни једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин, што је од утицаја на постизање веће ефикасности и економичности набавки, док је извештаје о набавкама објавио на Порталу јавних набавки како је прописано.

Циљ је био да утврдимо да ли су субјекти ревизије планирали и спроводили набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН у складу са начелима овог закона и на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

На основу постављеног циља истражили смо да ли је субјект ревизије:

- ✓ интерним актом ближе уредио планирање и спровођење набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН и да ли се исти примењује у поступцима набавки,
- ✓ поступке набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН спроводио уз примену начела овог закона и на начин који је примерен околностима конкретне набавке,
- ✓ пратио извршење уговора о набавкама/наруџбеница, односно да ли су набавке извршене у складу са уговореним условима и понудом понуђача и да ли је субјект ревизије водио евиденције о овим набавкама и објавио их на Порталу ЈН.

На основу анализе документације субјекта ревизије, достављених изјашњења, одржаних интервјуа и прикупљених аналитичких доказа, донели смо закључак који темељимо на следећим налазима.

Налаз 2.1. Иако је област набавки на које се ЗЈН не примењује делимично уредио Правилником о ЈН, Музеј није прецизирао начин документовања спроведених активности у вези са изработом плана набавки на које се ЗЈН не примењује, као ни обавезу документовања података који су у њима исказани, због чега нису документовани ни подаци исказани у плановима набавки на које се Закон не примењује за 2022. и 2023. годину. Имајући у виду да интерним актом није детаљно уредио планирање набавки, Музеј је код набавке појединих предмета набавке пропустио да спроведе одговарајући поступак ЈН, и то у 2022. години (набавка електричне енергије, услуге штампе, услуга организације путовања), односно у 2023. години (набавка електричне енергије, откупа за музејску збирку, услуга хотелског смештаја и превоза, услуга штампе, услуга транспорта, услуга осигурања, услуга уметничког и литерарног стваралаштва и услуга приказивања).

Налаз 2.2. Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН спроводи уз примену начела ЗЈН, на начин који је примерен околностима конкретне набавке. Музеј у већини спроведених поступака није обезбедио конкуренцију (у 76,92% поступака спроведених у 2022. години, односно у 63,64% поступака спроведених у 2023. години). Приликом прибављања предмета набавке у 2022. и 2023. години у износу од најмање 12.599.000 динара Музеј није обезбедио конкуренцију и једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин. Узрок наведеног може бити непотпуно истраживање тржишта, на које указује одсуство документације која би потврдила да је исто спроведено у потпуности и на прописани начин, као и чињеница да је Музеј приликом истраживања тржишта, у појединим поступцима одређивао један дан за достављање понуда (од данас за сутра), што може бити узрок достављања једне понуде у касније спроведеним поступцима (Конзервација и рестаурација нацрта за плакате, Конзервација и рестаурација фотографија и негатива на филму). Све наведено је од утицаја на ефикасност спроведених поступака. Расходи и издаци у износу од најмање 36.277.180 динара

(у 2022. години у износу од 10.292.000 динара и у 2023. години у износу од 25.985.180 динара) извршени су без доказа да је предметна набавка извршена. Музеј је у 2022. и 2023. години без писаног уговора извршио набавке у износу од најмање 11.419.000 динара. Без прибављене сагласности Министарства финансија у 2023. години су преузете обавезе у износу од најмање 18.040.000 динара. Расходи у износу од најмање 965.783 динара (у 2022. години у износу од 915.783 динара и у 2023. години у износу од најмање 50.000 динара) извршени су за набавку услуга од добављача иако су оне биле у опису посла запослених (књиговодствено-рачуноводствени послови).

Налаз 2.3. Музеј је на Порталу јавних набавки објавио Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, који садрже податке о набавкама изузетим од примене Закона о јавним набавкама, како је прописано чланом 181 ЗЈН.

Налаз 2.1. Музеј интерним актом није уредио планирање набавки на које се Закон не примењује нити је уредио начин документовања спроведених активности приликом планирања набавки.

Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга, као и да исти објави на својој интернет страници¹³⁴.

Музеј је ову област уредио Правилницима о ЈН¹³⁵, у делу V Спровођење поступака набавки на које се не примењују одредбе Закона.

Правилником о ЈН (2021) уређено је да план набавки на које се Закон не примењује представља списак набавки чије се покретање очекује у години за коју се доноси и да садржи: предмет набавке, процењену вредност набавке, основ за изузеће из Закона и оквирно време покретања поступка. Поступци набавки на које се ЗЈН не примењује **спроводe** се како је прописано члановима 4-16 истог правилника¹³⁶, у делу II Планирање набавки.

Како је овим правилником уређено, захтев за набавку може поднети свако заинтересовано лице Тиму за планирање, који, у зависности од потреба припрема – допуњује захтев у складу са природом и врстом набавке, односно у складу са захтевом запосленог. По пријему Захтева, Тим за планирање набавки израђује прелиминарне спецификације и које су основа за истраживање тржишта и процену вредности набавки¹³⁷.

Као што је описано у оквиру Налаза 1.1, описане активности се односе на поступак непосредно пре покретања поступка набавке, односно на спровођење, а не на планирање.

Истим интерним актом даље је уређено да на заведене и попуњене захтеве, након поступка истраживања тржишта, начелници одељења стављају парафе и достављају захтев шефу рачуноводства. Служба рачуноводства поново врши проверу слободних, односно расположивих средстава. Шеф рачуноводства затим ставља свој параф на захтев уколико се утврди да за наведену набавку постоје расположива средства према финансијском плану. Захтев одобрен од стране шефа рачуноводства се упућује директору, који врши проверу оправданости предложених предмета набавки и процењених вредности и разматра усклађеност предмета набавки са стварним потребама Музеја. Након одобрења директора стављањем

¹³⁴ члан 49 ЗЈН

¹³⁵ Правилник о ЈН (2021), односно Правилник о ЈН (2023)

¹³⁶ члан 50 Правилника о ЈН (2021)

¹³⁷ члан 14 Правилника о ЈН (2021)

парафа на захтев, Тим доставља захтев лицу које је ангажовано да изврши класификацију набавке према врсти и да састави позив за подношење понуде, након чега ће Тим тако састављен позив упутити на најмање три иемјл адресе¹³⁸.

Поступци набавки друштвених и других посебних услуга спроводе се тако да се¹³⁹: обезбеди примена начела Закона на начин који је примерен околностима конкретне набавке; обезбеде циљеви који су прописани у овом правилнику; спречи постојање сукоба интереса; уговори цена без ПДВ-а која није већа од упоредиве тржишне цене за предмет набавке захтеваног квалитета. У поступку набавке може се објавити обавештење за добровољну претходну транспарентност у складу са Законом¹⁴⁰.

Правилником о ЈН (2023)¹⁴¹ уређено је да се поступак набавке чија процењена вредност не прелази износ од 500.000 динара без обрачунатог ПДВ-а, **спроводи** по претходно испитаном тржишту, избором најповољније понуде, а да поступак испитивања тржишта спроводи лице означено у захтеву за покретање поступка набавке – подносилац захтева. Поступак се окончава сачињавањем записника о избору најповољније понуде. Обавеза документовања података из записника није уређена овим интерним актом.

Чланом 49 истог интерног акта уређено је да су набавке на које се Закон не примењује прописане члановима 11-21 и чланом 27 Закона о јавним набавкама.

Потреба за покретањем поступка набавке¹⁴² се исказује подношењем захтева заинтересованог лица из Музеја. Подносилац захтева је дужан да у њему одреди предмет набавке, процењену вредност, техничке спецификације, квалитет, количину и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, техничке прописе и стандарде који се примењују, рок извршења, место извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и слично, одржавање, гарантни рок и сл., а може одредити и специфичне критеријуме за квалитативни избор, али у сваком случају на начин да не користи дискриминаторске критеријуме за квалитативни избор и техничке спецификације. У образац захтева набавке уносе се подаци: предмет набавке-кратак и јасан опис, потреба да се набавка подели у више целина (партија) уколико је потребно, процењену вредност набавке и рок испуњења обавеза извршиоца и оквирни датум-месец у коме се планира закључење уговора. Подносилац захтева се сматра одговорним за израђене техничке спецификације и критеријуме за избор/доделу уговора који су предложени у захтеву за покретање поступкат.

Поступак по покренутом захтеву уређен је у наставку на начин уређен и претходним интерним актом, а што је горе описано.

Након сачињавања уговора, лице које је ангажовано – задужено од стране директора за праћење реализације уговора, дужно је да прати, контролише, води потребне евиденције и извештава писмено директора о реализацији, застојима, неправилностима и свим другим информацијама значајним за реализацију уговора за чије је праћење извршења одговоран. Поред лица које је задужено за праћење реализације уговора, директор по потреби може образовати комисију за пријем извршених или изведених радова која ће вршити квантитативни и квалитативни пријем добара, услуга или радова, а која су дужна да провере: да ли количина испоручених добара, пружених услуга или изведених радова одговарају уговореној; да ли врста и квалитет испоручених добара, пружених услуга или изведених радова одговарају уговореним и да сачине записник о томе, који ће потписати и предати да се заведе, након чега ће бити достављен директору.

Начин документовања спроведеног праћења извршења уговора није ближе уређен.

¹³⁸ члан 16 Правилника о ЈН (2021)

¹³⁹ члан 52 Правилника о ЈН (2021)

¹⁴⁰ члан 52 Правилника о ЈН (2021)

¹⁴¹ члан 48

¹⁴² члан 49 Правилника о ЈН (2023)

Спровођење поступака набавки друштвених и других посебних услуга уређено је на начин уређен и претходним интерним актом.

Начин сачињавања плана набавки без примене одредаба ЗЈН није уређен Правилником о ЈН (2023).

Музеј је донео:

- План набавки на које се Закон не примењује 2022. година, Бр. 06-1/2 од 4. јануара 2022. године и
- План набавки на које се Закон не примењује 2023. година, Бр. 06-1/3 од 5. јануара 2023. године.

На описани начин, Музеј интерним актом није прецизирао документацију коју је потребно сачинити, односно прибавити приликом израде плана набавки на које се Закон не примењује.

Наведено може бити разлог да подаци исказани у плановима набавки на које се ЗЈН не примењује за 2022. и 2023. годину нису документовани, односно да се за планиране набавке не може потврдити да је Музеј податке исказао на основу спроведеног истраживања тржишта у вези са набавком предмета набавке које представљају стварне потребе. Сачињавани записници о истраживању тржишта у вези са спроведеним поступцима донети су после датума доношења планова набавки на које се Закон не примењује.

За разлику од израде плана набавки без примене ЗЈН, Музеј је сачињавао записнике о истраживању тржишта после доношења планова јавних набавки, непосредно пре покретања поступака.

Последица наведеног је да Музеј није адекватно спровео планирање набавки, што је довело до тога да је спроводио набавке појединих предмета набавке без примене Закона (набавка електричне енергије, услуга хотелског смештаја и превоза, услуга осигурања, откупа за музејску збирку, услуга уметничког и литерарног стваралаштва и услуга приказивања, као и набавке које су могле бити обједињење са спроведеним поступцима: услуге организације путовања, штампе, транспорта), иако је требало да спроведе поступке ЈН, што је описано у Налазу 1.5.

Налаз 2.2. Иако је био у обавези да обезбеди примену начела ЗЈН приликом спровођења поступака набавки на које се Закон не примењује, Музеј у већини спроведених поступака није обезбедио конкуренцију, а у 2022. и 2023. години, приликом прибављања предмета набавке у износу од најмање 12.599.000 динара, није обезбедио ни једнак положај свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин.

Закон о јавним набавкама је прописао прагове набавки до којих се закон не примењује¹⁴³ и то: на набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара, као и на набавку друштвених и других посебних услуга из члана 75 ЗЈН чија је процењена вредност мања од 15.000.000 динара, када набавку спроводи јавни наручилац.

Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да набавке на које се не примењују одредбе ЗЈН спроводи уз примену начела ЗЈН, на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

ЗЈН прописана је обавеза наручиоца: да у примени овог закона поступа на економичан и ефикасан начин, да обезбеди конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката, без дискриминације, као и да поступа на транспарентан и пропорционалан начин¹⁴⁴; да у поступку

¹⁴³ члан 27 Закона о јавним набавкама

¹⁴⁴ члан 5 став 1 ЗЈН

јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију, при чему не може да ограничи конкуренцију са намером да одређене привредне субјекте неоправдано доведе у повољнији или неповољнији положај¹⁴⁵; да у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим привредним субјектима.

У записницима о истраживању тржишта сачињеним после доношења планова јавних набавки, односно непосредно пре покретања поступака, констатовано је углавном да је истраживање тржишта вршено телефонским путем, односно да су имејлови упућивани на одређене имејл адресе, наведене су и вредности понуда, али подаци из записника у највећем броју поступака **нису документовани** (на пример, у 2022. години: Услуге превода, лектуре и коректуре; Продукција поставке за изложбу „Нит уметности“; Набавка потрошног материјала; Дигитални маркетинг – оглашавање и рекламирање на социјалним мрежама, истраживање циљних група, аналитика, снимање видео материјала, продукција, као и унапређење сајта МПУ; односно у 2023. години: Снимање, монтирање и продукција видеа за потребе Одељења уметничких збирки МПУ; Услуге хотелског смештаја и превоза), **или су делимично документовани** (на пример, у 2022. години: Хобловање, санација оштећења, гитовање и лакирање у три слоја лаком високе отпорности на хабање паркета у простору галерије на другом спрату Музеја примењене уметности – од записником констатоване четири понуде, у прилогу записника достављена је једна понуда; Набавка материјала за конзервацију – две понуде у прилогу су различитих вредности од понуда наведених у записнику, једна понуђена вредност је документована; Транспорт предмета за Милано – записником су констатоване три понуде, али је једна документована).

У 2023. години, поједини подаци из записника о истраживању тржишта пре покретања поступака набавки јесу документовани, као на пример: Услуге лектуре, коректуре и превода текстова.

Музеј је у појединим поступцима приликом истраживања тржишта упућивао имејлове којима је одређен један дан за достављање понуда (од данас за сутра): у 2022. години: Конзервација и рестаурација нацрта за плакате¹⁴⁶, Конзервација и рестаурација фотографија и негатива на филму. Наведено може бити узрок достављања једне понуде приликом истраживања тржишта, као и разлог пријема једне понуде у касније спроведеним поступцима (Конзервација и рестаурација нацрта за плакате¹⁴⁷; Конзервација и рестаурација фотографија и негатива на филму¹⁴⁸).

У поступку ревизије, утврдили смо да је Музеј код узоркованих поступака набавки упућивао понуђачима позиве за подношење понуда на имејл адресе. Међутим, поједини понуђачи нису достављали понуде за одређене предмете набавке, што је утицало на обезбеђивање конкуренције у поступцима набавке.

Музеј није обезбедио конкуренцију у 76,92% (у 2022. години), односно у 63,64% (у 2023. години) узоркованих **спроведених** поступака (у десет од 13 у 2022., односно у седам од 11 у 2023. години)

Тако на пример, у спроведеним поступцима без примене ЗЈН, конкуренција није била обезбеђена у 2022. години: код услуга превода, лектуре и коректуре, набавке потрошног материјала, дигиталног маркетинга – оглашавања и рекламирања на социјалним мрежама, истраживања циљних група, аналитике, снимања видео материјала, продукције, као и унапређење сајта МПУ, конзервације и рестаурације нацрта за плакате, конзервације и

¹⁴⁵ члан 7 став 1 и 2 ЗЈН

¹⁴⁶ Записником о истраживању тржишта је констатовано да је примљена једна понуда

¹⁴⁷ Записник о отварању понуда у поступку набавке на коју се Закон о јавним набавкама не примењује, број: 06-442/4 од 22. септембра 2022. године: примљена је једна понуда

¹⁴⁸ Записник о отварању понуда у поступку набавке на коју се Закон о јавним набавкама не примењује, број: 06-423/4 од 12. септембра 2022. године: примљена је једна понуда

рестаурације фотографија и негатива на филму, хобловања, санацију оштећења, гитовање и лакирање у три слоја лаком високе отпорности на хабање паркета у простору галерије на другом спрату Музеја примењене уметности, организације изложбе „На стакленом путу: Уметност стакла и репрезентација у Србији 1850 – 1950“, ангажовања књиговодствено-рачуноводствене агенције), односно у 2023. години (снимање, монтирање и продукција видеа за потребе Одељења уметничких збирки МПУ).

Део поступака спроведених без примене ЗЈН (а у којима такође није обезбеђена конкуренција) описан је у налазу 1.5.

Музеј код већине узоркованих поступака набавки није обезбедио конкуренцију.

У појединим поступцима (Конзервација и рестаурација нацрта за плакате; Конзервација и рестаурација фотографија и негатива на филму), Музеј је већ у позивима за истраживање тржишта одређивао авансне исплате, у оба поступка одређен је аванс од 30%).

Имајући у виду да корисници јавних средстава имају законску могућност уговарања аванса, Музеј је у документацији у вези са набавком и закљученим уговорима у 2022. години предвидео описани начин плаћања. У циљу заштите јавних средстава, а у складу са прописима који уређују буџетски систем, потребно је преиспитати да ли су аванси у оволиком обиму неопходни, те размотрити претежно уговарање плаћања након извршења предмета набавке.

У поступку ревизије утврдили смо да је Музеј прибављао предмете набавке без обезбеђене конкуренције, једнаког положаја свих привредних субјеката и није поступао на транспарентан начин, да је извршавао расходе и издатке без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена и без писаног уговора, као и без прибављене сагласности Министарства финансија.

Уредбом о класификацији делатности прописује се Класификација делатности са називима, шифрама и описима делатности, као општи стандард према којем се врши разврставање јединица разврставања у делатности.

Сектор Р Уметност; забава и рекреација обухвата делатности којима се задовољавају различите културне, забавне или рекреативне потребе и интересовања, укључујући извођење музичких и сценских дела, рад музеја, галерија и збирки, заштиту културних добара, одржавање игара на срећу, спортске и рекреативне активности, а обухвата, између осталог, област 90-Стваралачке, уметничке и забавне делатности.

Једна од грана у оквиру наведене области јесте Грана 90.0-Стваралачке, уметничке и забавне делатности, која, поред осталих, обухвата:

- групу: 90.02 – Друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности (обухвата: помоћне активности у оквиру извођачке уметности, позоришних плесних представа, концерата и оперских представа и других врста сценског извођења (активности редитеља, продуцената, сценографа и сценских радника, мајстора светла; активности продуцената или организатора уметничких догађаја, са сценском опремом или без ње), као и

- групу: 90.03 – Уметничко стваралаштво (обухвата, поред осталог: активности самосталних уметника као што су вајари, сликари, цртачи филмова, карикатуристи, гравери, бароресци, литографи и др.).

Чланом 75 Закона о јавним набавкама прописана је додела уговора и оквирних споразума за набавке друштвених и других посебних услуга које су наведене у Прилогу 7. истог закона, а чланом 27 став 1 тачка 3) истог закона прописано је да праг до којих се закон не примењује за набавку ових услуга износи 15.000.000 динара за јавног наручиоца.

У поступку ревизије утврдили смо следеће:

1) Музеј је, по спроведеном Јавном конкурс за **представљање Републике Србије на међународној изложби XXIII Triennale Milano International Exhibition „Unknown Unknowns. An Introduction to Mysteries“**, са ПР Дизајнерске услуге Вју Београд из Београда (носилац пројекта) закључио Уговор о реализацији изложбе, бр. 06-530 од 29. децембра 2021. године. Вредност уговора је 8.482.000 динара увећана за ПДВ.

Како је у питању идејно решење – уметнички пројекат, исти представља Услугу уметничког и литерарног стваралаштва и услуге приказивања (ознака из Општег речника набавке: 92310000-7), које су садржане у Прилогу 7 – Друштвене и друге посебне услуге.

У члану 1 став 2 истог уговора наведено је да је Музеј именован са задатком да врши координацију, организацију и реализацију изабраног идејног решења – уметничког пројекта који ће представљати Републику Србију на наведеној манифестацији.

Чланом 2 уговорен је предмет и то реализација пројекта одобреног јавним конкурсом „Infinity of Structure“ ауторског тима за представљање Републике Србије на међународној изложби XXIII Triennale Milano International Exhibition „Unknown Unknowns. An Introduction to Mysteries“, од 20. маја до 20. новембра 2022. године.

Чланом 9 уговорена је обавеза носиоца пројекта да сачини детаљан акциони план са динамиком реализације и прецизним трошковима по планираним позицијама који ће бити саставни део овог уговора. Чланом 10 уговорено је да ће, по усвајању акционог плана, а у оквиру одобрених средстава Министарства културе и информисања, Музеј вршити уплату средстава према захтеву и утврђеној динамици реализације пројекта. Обавеза носиоца пројекта да по завршетку сваке фазе у реализацији посла у накнадно утврђеном року Музеју редовно правда све своје трошкове са записницима и рачунима, уређена је чланом 11 истог уговора. Чланом 13 уговорено је да по завршетку изложбе техничка опрема која је набављена за реализацију пројекта припада Музеју, а остали делови поставке изложбе припадају носиоцу пројекта који се обавезује да уради демонтажу опреме и пројекта. Пренос средстава уговорен је чланом 15, и то на месечном нивоу у периоду од 15. јануара до 15. маја 2022. године.

У прилогу уговора налази се буџет пројекта по ставкама. Акциони план нам није стављен на увид.

Музеј је расходе и издатке за ове намене у укупном износу од 8.482.000 динара извршио по испостављеним предрачунима и рачунима носиоца пројекта, који не садрже спецификације са прецизираним услугама које су пружене, као ни потврдиле набавну вредност фактурисаних добара (на пример, вредност фактурисаног пројектора, компјутера за пројекцију, звучника и техничке подршке за репродукцију звука износила је, за количину од једне јединице, 1.775.000 динара) и услуга.

Музеј се изјаснио¹⁴⁹: „чланом 4. поменутог Уговора носилац пројекта обавезује се да реализује пројекат који је одабран путем јавног конкурса, што је достављено у документацији, као и чланом 6. истог уговора где се обавезује да обави комплетну продукцију пројекта. Чланом 8. истог Уговора констатује се да Музеј преноси средства која су одобрена од стране Министарства културе (у чије име се пројекат и реализује) на име трошкова продукције, а по прелиминарном предрачуну који је саставни део. Наредни члан број 9 указује на обавезе носиоца пројекта да достави акциони план и прелиминарни буџет, што је и урађено. У циљу обезбеђивања реализације поменути уговарач је доставио менице које су враћене након извршеног дела. Овим путем напомињем да су за плаћање слати предрачуни и рачуни на основу којих су плаћања вршена.“

Музеј је својим наводима потврдио да је расходе и издатке у износу од 8.482.000 динара извршио а да није обезбедио валидну рачуноводствену документацију о пословној промени, односно без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена.

¹⁴⁹ у имејлу од 29. јула 2024. године

2) Са Студио Турбина д.о.о., Београд Музеј је закључио Уговор о изради изложбе у Павиљону Србије на Бијеналу архитектуре у Венецији 2023., бр. 06-72 од 14. фебруара 2023. године.

Музеј се изјаснио¹⁵⁰ да је организација Студио Турбина д. о. о., Београд реализатор „за који се определио тим који је одабран по јавном конкурс у и по Одлуци Министарства културе.“

У вези са наведеним, Музеј је доставио Уговор, без броја и датума, између Наручиоца посла (једног од аутора изабраног идејног решења) и Извршиоца посла (Студио Турбина д. о. о., Београд). Предмет овог уговора је учешће у реализацији и израда изложбене поставке у Павиљону Србије на Бијеналу архитектуре у Венецији 2023. године, изабраном на конкурс у организацији Музеја (Организатора). Чланом 5 истог уговора утврђена је обавеза Организатора наступа да Извршиоцу договорен износ према унапред договореној динамици исплата а све у комуникацији и координацији са Наручиоцем посла.

Уговор о изради изложбе у Павиљону Србије на Бијеналу архитектуре у Венецији 2023, бр. 06-72 од 14. фебруара 2023. године: Ставом 3 члана 1 уговорено је да: наручилац жели, а извршилац прихвата, наручиоца у свему у складу са пројектом изложбе наручиоца који је саставни део овог уговора, изради следеће: изложбену поставку у Павиљону Србије на Бијеналу архитектуре у Венецији 2023. године, односно продукцијом идејног решења ауторског тима који је одабран по јавном конкурс у, као и монтажу и демонтажу поменуте изложбене поставке.

Укупна вредност уговора утврђена чланом 6 став 1 Уговора је износила 9.000.000 динара. Чланом 6 став 2 истог уговора дефинисано је да, како су за услуге и радове прве фазе израде уговорених обавеза даном потписивања овог уговора одобрена средства у износу од 4.000.000 динара, по добијању остатка новчаних средстава до висине вредности овог уговора биће закључен анекс уговора.

Музеј наведени анекс није доставио и поред захтева упућиваних више пута (имејлом од 29. јуна 2024. године, ургенцијом имејлом од 16. септембра 2024. године, а претходно и телефонским путем и приликом рада на терену у просторијама Музеја у периоду од 5. до 12. јула 2024. године). Како су исплате по наведеном уговору извршене у износу од најмање 5.900.000 динара, а вредност закљученог уговора износи 4.000.000 динара, Музеј је без писаног уговора у 2023. години преузео обавезе у износу од најмање 1.900.000 динара.

Чланом 4 став 1 уговорено је да ће по усвајању акционог плана, Музеј вршити уплату према захтеву и достављеној документацији о преузетим обавезама и утврђеној динамици реализације пројекта. Исплате ће бити вршене сукцесивно на месечном нивоу, по испостављању рачуна и достављеном записнику о извршеном послу, а у складу са прелиминарним буџетом (члан 6 став 2 истог уговора). У поступку ревизије уговорени записници нису достављени.

Расходи у износу од најмање 5.900.000 динара извршени су по испостављеним предрачунима и еФактурама из којих се не могу утврдити спецификација ни количине фактурисаних добара и услуга.

Због наведеног, расходи у износу од најмање 5.900.000 динара извршени су без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена.

Закључком Владе 05 Број: 401-7214/2022 од 14. септембра 2022. године наложено је корисницима средстава буџета Републике Србије да почев од 15. септембра 2022. године за преузимање обавеза на терет буџета Републике Србије, чија је процењена вредност већа од 2.000.000 динара, прибаве сагласност Министарства финансија, и то за расходе и издатке који се извршавају из извора: 01 – Општи приходи и примања буџета, 04 – Сопствени приходи

¹⁵⁰ у имејлу од 24. септембра 2024. године

буџетских корисника, 09 – Примања од продаје нефинансијске имовине, 10 – Примања од домаћих задуживања, 11 – Примања од иностраних задуживања и 13 – Нераспоређени вишак прихода и примања из ранијих година

Иако је од Музеја више пута (као што је описано) захтевано да достави сагласност Министарства финансија у вези са преузимањем обавеза у износу извршених расхода, Музеј ишту није доставио.

Музеј је преузео обавезе у износу од најмање 5.900.000 динара без обезбеђене сагласности Министарства финансија, чиме није поступио у складу са Закључком Владе 05 Број: 401-7214/2022 од 14. септембра 2022. године.

3) ПР Агенција за продуцентске и друге делатности у оквиру извођачке уметности ArtBeat Digital, Београд: Према јавно доступним подацима, на конкурс је за представника Србије изабран **„Пројекат 134, Света геометрија“**. Музеј се изјаснио¹⁵¹: „(...) као и одабраном пројекту“ физичког лица „на основу кога је Музеј као реализатор направио Уговор о реализацији (по добијеним решењима и одлукама од стране Министарства културе), јер Музеј је институција која реализује пројекат у име Министарства културе. Интегрални део Уговора је и буџет на основу кога су вршена плаћања, а који је одобрен од стране Министарства културе.“

Исплате су у 2023. години извршене добављачу у укупном износу од 5.350.000 динара, по испостављеним еФактурама које не садрже спецификације са прецизираним услугама, добрима и радовима који су набављени.

Због наведеног, расходи у износу од најмање 5.350.000 динара извршени су без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена.

И поред захтева упућиваних више пута (као што је описано), Музеј није доставио писани уговор за преузете обавезе у износу од 5.350.000 динара. Према наведеном, Музеј је обавезе у износу од 5.350.000 динара преузео без писаног уговора.

Сагласност Министарства финансија, а на основу Закључка Владе 05 Број: 401-7214/2022 од 14. септембра 2022. године за преузимање обавеза у износу од 5.350.000 динара такође, и поред упућених захтева, није достављена.

4) Са Удружењем „Модерни у Београду“, Београд, Музеј је закључио Уговор о пословно-техничкој сарадњи, Бр. 06-57 од 2. фебруара 2022. године, за набавку **услуга израде идејног решења изложбене поставке и реализацију истог за 44. Салон архитектуре**. Вредност уговора је износила 150.000 динара.

Иако су више пута упућивани захтеви (као што је описано: имејлом, на терену и телефонским путем) Музеј није доставио документацију која потврђује да је у поступку набавке обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин. Расходи за продукцију идејног решења и реализацију изложбене поставке 44. Салона архитектуре извршени су у износу од најмање 809.000 динара.

Расходи у износу од 809.000 динара извршени су по испостављеном предрачуноу, односно рачуну, који не садрже спецификације са прецизираним услугама, добрима и радовима који су набављени.

Због наведеног, расходи у износу од најмање 809.000 динара извршени су без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена.

У поступку ревизије, Музеју је, као што је описано (имејлом, телефонским путем и усменим путем приликом рада у просторијама Музеја), у више наврата испостављан захтев за доставом правног акта на основу кога су расходи извршени у већем износу од уговорене вредности.

¹⁵¹ у имејлу од 23. септембра 2024. године

Музеј је 23. септембра у прилогу имејла доставио непотписан Анекс број 1 Уговора о пословно-техничкој сарадњи, са описом да је закључен 2. фебруара 2022. године (истог датума када и првобитни уговор). У кореспонденцији између добављача и Музеја која је достављена ДРИ наведено је: „(...) да је Анекс датиран на 23.03.2022 (...)“.

Музеј је у 2022. години обавезе у износу од најмање 659.000 динара преузео без писаног уговора.

5) Музеј је у 2023. години извршио исплате добављачима у износу од најмање 11.790.000 динара а да није доставио документацију која потврђује да је у поступку набавки обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин.

У Табели број 8 дат је преглед извршених исплата за набавку услуга у 2023. години које представљају Услуге уметничког и литерарног стваралаштва и услуге приказивања (ознака из Општег речника набавке: 92310000-7), а које су садржане у Прилогу 7 – Друштвене и друге посебне услуге.

Табела број 8. Набавка услуга уметничког и литерарног стваралаштва и услуге приказивања у 2023. години

Редни број	Уговор						Плаћено најмање	Напомена
	Назив	Предмет	Број	Датум	Добављач	Уговорена вредност		
1.	Уговор о реализацији пројекта Прашко квадријенале	Реализација и продукција идејног решења пројекта на Прашком квадријеналу-Међународној изложби сценског дизајна и сценског простора 2023. године који се реализује у периоду од 08.06. до 18.06.2023. године, а који је одабран јавним конкурсом- <u>израда дизајна поставке изложбе и визуелни идентитет</u>	06-162/3	24.05.2023.	ПР Друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности, Стара Пазова	3.280.000,00	3.280.000,00	Према јавно доступним подацима, донета је одлука да ће Републику Србију на Прашком квадријеналу представљати рад „Moonshine piano“ Музеј је такође доставио непотписан Извештај о раду жирија без броја од 5. јула 2022. године, који потврђује избор рада
2.	Уговор о реализацији пројекта Прашко квадријенале	Реализација и продукција идејног решења пројекта на Прашком квадријеналу-Међународној изложби сценског дизајна и сценског простора 2023. године који се реализује у периоду од 08.06. до 18.06.2023. године, а који је одабран јавним конкурсом- <u>израда изложбене поставке</u>	06-162/2	23.05.2023.	ПР Консултантске услуге у области информатике Digital Mythbusters, Београд	5.000.000,00	5.000.000,00	
3.	/	/	/	/	Organigram, Београд	/	500.000,00	
4.	/	/	/	/	ПР Производња од дрвета Објект, Београд		3.010.000,00	Није достављен уговор опис из еФактура: израда елемената изложбе у Павиљону Србије на Бијеналу архитектуре 2023
УКУПНО 2023. година						8.280.000	11.790.000,00	

Музеј се изјаснио¹⁵²: „Уговор о реализацији Прашког квадријенала, као и одлуке јавних конкурса на основу којих се врши плаћање приликом реализације по избору аутора чији је пројекат одабран на јавним конкурсима (...) Накнадно ће бити достављена документација којом се потврђује да је аутор изабрао баш њих за реализацију искључиво из разлога неометане продукције идејног пројекта.“

Документација која потврђује избор аутора у вези са ангажованим добављачима није нам достављена.

Према наведеном, Музеј у вези са расходима извршеним у 2023. години у износу од најмање 11.790.000 динара није доставио документацију која потврђује да је у поступку набавке обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин.

Расходи за набавку добара, услуга и радова у износу од најмање 11.790.000 динара извршени су по испостављеним еФактурама друге уговорне стране, који не садрже спецификације са прецизираним услугама, добрима и радовима који су набављени.

У поступку ревизије, Музеју су у више наврата (као што је описано) испостављани захтеви, поред осталог, за доставом документације која потврђује на која се добра, услуге и радове односе исплате наведеним добављачима. Музеј није доставио тражену документацију.

Захтеви су упућивани: имејлом 29. јула 2024. године, ургенцијом имејлом 16. септембра 2024. године, као и претходно телефонским путем и приликом рада на терену у просторијама Музеја (у периоду од 5. до 12. јула 2024. године).

Расходи у износу од најмање 11.790.000 динара извршени су без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена.

И поред захтева упућиваних више пута, Музеј није доставио писани уговор за преузете обавезе у износу од 3.510.000 динара (редни број 3. и 4. Табеле број 8), чиме није поступио у складу са Законом о буџетском систему.

Сагласност Министарства финансија, а на основу Закључка Владе 05 Број: 401-7214/2022 од 14. септембра 2022. године за преузимање обавеза достављена је на износ од 5.000.000 динара (Допис број: 401-00-7466/2022-03 од 13. јула 2023. године), а из исте се не може потврдити на које се обавезе односи. Музеј је без прибављене сагласности Министарства финансија извршио расходе у износу од најмање 6.790.000 динара, чиме није поступио у складу са Закључком Владе 05 Број: 401-7214/2022 од 14. септембра 2022. године.

6) Музеј је у 2022. години спровео поступак набавке без примене одредаба ЗЈН за Организацију изложбе „На стакленом путу: Уметност стакла и репрезентација у Србији 1850 – 1950“, а коју, према спецификацији позива за подношење понуда, чине:

1. Организација просторне поставке (креирање плана и динамике спровођења активности, организација и координација изложбених активности, организација и имплементација дизајнерских решења са планом активационих тачака);

2. Продукција поставке (набавка материјала за израду елемената, формирање изложбене поставке, имплементација графичког дизајна у просторно решење, осмишљавање решења за активацију циљних група у оквиру поставке);

3. Организација пратећих радионица (организација радионица према циљним групама, имплементација садржаја изложбе у радионице).

Приликом истраживања тржишта пре покретања поступка набавке услуга организације изложбе: „На стакленом путу: Уметност стакла и репрезентација у Србији 1850 – 1950“, Музеј

¹⁵² у имејлу од 23. септембра 2024. године

је упутио три позива за достављање понуда, на које су одговорила два привредна субјекта са седиштем на истој адреси, од којих је један 2019. године брисан из регистра Агенције за привредне регистре¹⁵³.

У покренутом поступку, позиви су упућени на један од два имејла са кога је одговорено на истраживање тржишта, као и на имејл са кога приликом истраживања тржишта није добијен одговор. У спроведеном поступку примљена је једна понуда¹⁵⁴.

Наведено може указивати да Музеј није вршио истраживање тржишта. Конкуренција у спроведеном поступку није омогућена, а постоји ризик да поступањем на описани начин није обезбеђен једнак положај свим привредним субјектима.

Све наведено је могло утицати на ефикасност спровођења поступака набавки и прибављање предмета набавке под неповољнијим условима.

Расходи извршени по закљученом Уговору за набавку Организација изложбе „На стакленом путу: Уметност стакла и репрезентација у Србији 1850-1950“, бр. 06-494/5 од 24. октобра 2022. године износили су 1.001.000 динара и извршени су по испостављеној еФактури која не садржи спецификацију са прецизираним услугама и добрима који су набављени.

Због наведеног, расходи у износу од 1.001.000 динара извршени су без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена.

7) Музеј је у 2023. години спровео поступак набавке без примене одредаба ЗЈН за **Услуге организовања изложби**, и то: 45. Салон архитектуре; Италијански дан дизајна: „Поглед у свет животиња“; Изложба: „Час домаћинства“ и Изложба „Поштанске марке“.

Према техничкој спецификацији¹⁵⁵, услуга обухвата:

- за 45. Салон архитектуре: 1. организацију просторне поставке (креирање плана и динамике спровођења активности; имплементацију дизајнерских решења са планом активационих тачака); 2. Услугу продукције (набавка материјала за израду елемената различитих типова у циљу формирања изложбене поставке: витрине, постоља, носеће инсталације, имплементација графичког садржаја у просторно решење, техничка опрема за поставку; елементи поставке изложбе: витрине, постаменти, постоља; звучни ефекти имплементирани у поставку);
- за Италијански дан дизајна „Поглед у свет животиња“: 1. Дизајн и продукција (архитектура и дизајн поставке; технички концепт и продукција поставке); 2. Техничка продукција и израда изложбе (техничка продукција свих елемената изложбе: набавка материјала, техничка разрада, тест израда елемената поставке, израда елемената, монтажа и демонтажа поставке; израда пројекта и техничког елабората поставке: израда 3Д модела простора и поставке, разрада техничког концепта поставке, израда техничке документације и радионичарских цртежа); 3. Транспорт изложбених материјала;
- за изложбу „Час домаћинства“: 1. дизајн и продукцију изложбе; 2. дизајн и израду техничког концепта поставке, израду техничке документације и радионичарских цртежа и техничку продукцију одређених елемената поставке;
- за изложбу „Поштанске марке“: 1. организацију просторне поставке; 2. креирање плана и динамике спровођења активности и дизајнерских решења; 3. елементе поставке изложбе (витрине, постаменти, постоља).

¹⁵³ Решење број: БП 213959/2019 од 30. октобра 2019. године, извор: веб-страница Агенције за привредне регистре

¹⁵⁴ подаци из Записника о отварању понуда у поступку набавке на коју се Закон о јавним набавкама не промене, број: 06-494/4 од 24. октобра 2022. године

¹⁵⁵ садржаној у Захтеву за покретање поступка набавке, број: 06-149 од 31. марта 2023

Расходи извршени по закљученом Уговору за набавку Услуга организовања изложби, бр. 06-149/5 од 10. априла 2023. године износили су 1.910.000 динара и извршени су по испостављеним еФактурама које не садрже спецификацију са прецизираним услугама и добрима која су набављена.

Због наведеног, расходи у износу од 1.910.000 динара извршени су без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена.

Записником о истраживању тржишта за набавку услуга организовања изложби¹⁵⁶ констатовано је да су после телефонског разговора позиви упућени на три адресе. Од наведених имејл адреса, за две постоји ризик да припадају истом привредном субјекту, а трећа је имејл адреса са које у претходним поступцима није било одговора. Од достављене две понуде, једну је доставило лице које је, поред привредног субјекта који је доставио понуду, истовремено и заступник привредног субјекта чије је седиште на адреси на којој се налази и седиште привредног субјекта који је доставио другу понуду. Друга достављена понуда је приспела од привредног субјекта који, за разлику од претходно описаног поступка, није брисан из регистра, али је његово седиште на истој адреси (улица, спрат и број стана) као и седиште привредног субјекта обрисаног из регистра.

У спроведеном поступку је такође примљена једна понуда¹⁵⁷.

8) Музеј је у поступку спроведеном без примене одредаба ЗЈН са „The 42 Media Society“ д. о. о., Београд закључио Уговор за набавку Услуге лектуре, коректуре и превод текстова, Бр. 06-54/8 од 22. фебруара 2023. године. Расходи у износу од 1.035.180 динара извршени су по испостављеним еФактурама, које садрже називе/описе изложби и назначену количину од једне јединице у свакој од фактура. Број страна и јединичне цене се не могу утврдити из достављене документације.

У документацији која се односи на плаћања достављен је и Записник о извршеном послу за период од фебруара до јула 2023. године (заведен у Музеју под Бр. 06-54/9 од 5. јула 2023. године). У истом записнику је констатовано да су обављани послови лектуре, коректуре и превода текстова на енглески језик за изложбе прецизиране истим записником, укупно 639 страница, односно 1.155.000 карактера.

Расходи у износу од 1.035.180 динара извршени су без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена.

Као што је описано у тачкама 1-7) овог налаза:

Музеј је у 2022. и 2023. години извршио расходе у износу од најмање 12.599.000 динара (у 2022. години у износу од 809.000 динара, а у 2023. години у износу од 11.790.000 динара) а да није доставио документацију која потврђује да је у поступцима набавки обезбедио конкуренцију, једнак положај свих привредних субјеката и да је поступао на транспарентан начин.

Без писаног уговора, Музеј је у 2022. и 2023. години преузео обавезе у износу од најмање 11.419.000 динара (у 2022. години у износу од 659.000 динара а у 2023. години у износу од 10.760.000 динара).

Музеј је у 2023. години без прибављене сагласности Министарства финансија преузео обавезе у износу од најмање 18.040.000 динара, чиме није поступио у складу са Закључком Владе 05 Број: 401-7214/2022 од 14. септембра 2022. године.

Без доказа из којих се може утврдити да је предметна набавка заиста извршена (тачке 1-8) овог налаза), Музеј је у 2022. и 2023. години извршио расходе и издатке у износу од најмање

¹⁵⁶ без броја од 28. марта 2023. године

¹⁵⁷ Подаци из Записника о отварању понуда у поступку набавке на коју се Закон о јавним набавкама не примењује, број: 06-149/4 од 10. априла 2023. године

36.277.180 динара (у 2022. години у износу од 10.292.000 динара, а у 2023. години у износу од 25.985.180 динара).

9) Правилником о организацији и систематизацији послова у Музеју примењене уметности – Установи културе од националног значаја, Бр. 06-382 од 30. децембра 2015. године (укључујући Правилник о допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у Музеју примењене уметности – Установи културе од националног значаја, Бр. 06-36 од 28. јануара 2016). године, предвиђена су два радна места у Служби за финансијско-књиговодствене послове: Финансијско-рачуноводствени сарадник – организатор материјално-финансијских послова и Рачуноводствени референт-књиговођа, са по једним извршиоцем.

Истим интерним актом уређени су описи послова:

- Финансијско-рачуноводственог сарадника – организатора материјално-финансијских послова: прикупља, уређује и припрема податке за израду финансијских анализа, извештаја и пројеката; проверава исправност финансијско-рачуноводствених образаца; врши билансирање прихода и расхода (месечно, квартално и годишње); врши билансирање позиција биланса стања; израђује документацију за подношење пореским службама и другим прописима установљеним органима и службама; води евиденције о реализованим финансијским плановима и контролише примену усвојеног контног плана; припрема и обрађује податке за финансијске прегледе и анализе, статистичке остале извештаје везане за финансијско-материјално пословање; припрема податке, извештаје и информације о финансијском пословању; припрема и обрађује захтеве за плаћање по различитим основама; прати прописе и води евиденцију измена прописа из делокруга рада; води евиденције из делокруга рада и извештава о извршеним активностима; израђује делове нацрта аката из делокруга рада; врши обрачуна и реализује девизна плаћања и води девизну благајну;

- Рачуноводственог референта-књиговође: врши пријем и контролу формалне исправности књиговодствених исправа; обрађује, контира и припрема документацију за књижење; евидентира све пословне промене у пословне књиге и евиденције; помаже у књижењу основних средстава; води динарску благајну и припрема документацију за подизање и уплату готовог новца у благајну; припрема документацију за новчане уплате и исплате; подиже и уплаћује готовину са рачуна; припрема излазне рачуне и другу документацију за наплату; одлаже, чува и архивира рачуноводствене исправе у складу са прописима.

У 2022. и 2023. години на радном месту Финансијско-рачуноводственог сарадника је била велика флукуација ангажованих лица (пет лица у 2022. години, од којих два ангажована уговорима о делу, а једно уговором о допунском раду).

(9.1) У току 2022. и 2023. године, Музеј је за набавку услуга књиговодствено-рачуноводствене агенције преузео обавезе и извршио расходе у износу од најмање 826.000 динара, како је приказано у Табели број 9.

Табела број 9. Расходи за услуге књиговодствених-рачуноводствених агенција

у динарима

Редни број	Уговор							Укупно плаћено
	Назив/Опис	Број	Датум	Добављач	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Начин плаћања	
1.	Ангажовање књиговодствено-рачуноводствене агенције	06-297/5	13.06.2022. (14.06.2022.)	„Bona Dea Balance“ д.о.о., Београд	376.000	Пружалац услуга није обвезник ПДВ-а	аванс 50% у току вршења услуге 25% након извршене услуге 25%	376.000
2.	Ангажовање књиговодствено-рачуноводствене агенције Постављање књиговодства према изворима финансирања, контирање и књижење пословних промена на основу расположиве документације према важећем контном оквиру, књижење ГК и помоћне аналитичке евиденције које налаже Закон о буџетском систему, евиденција основних средстава, књижење и контрола обрачуна зарада, накнада запослених и незапослених лица	06-483/6	21.10.2022.	ПР Агенција за књиговодство „Bookkeeper total Beograd“, Београд	320.000	Пружалац услуга није обвезник ПДВ-а	аванс 50% у току вршења услуге 25% након извршене услуге 25%	320.000
3.	Ангажовање књиговодствено-рачуноводствене агенције	06-361/4	12.12.2022.	ПР Агенција за књиговодство „Bookkeeper total Beograd“, Београд	80.000	Пружалац услуга није обвезник ПДВ-а	аванс 100%	80.000
Укупно 2022. година					776.000			776.000
4.	Ангажовање књиговодствено-рачуноводствене агенције-Израда завршног рачуна за 2022. годину	06-74/6	27.02.2023.	ПР „Bilans Tim 011“, Београд	50.000	Пружалац услуга није обвезник ПДВ-а	аванс 100%	50.000
Укупно 2023. година					50.000			50.000
Свега 2022. и 2023. година					826.000			826.000

Свим уговорима закљученим за набавку услуга књиговодствене-рачуноводствене агенције одређено је лице (Финансијско-рачуноводствени сарадник) за праћење реализације уговора. На описани начин, Музеј је у 2022. и 2023. години извршио расходе у износу од најмање 826.000 динара, за набавку услуга које је према акту о систематизацији био дужан да обавља запослени на радном месту Финансијско-рачуноводствени сарадник.

У техничким спецификацијама које су саставни део захтева за покретање поступка набавке прецизиран је опис послова:

- за редни број 1. и 2. Табеле број 9: постављање књиговодства према изворима финансирања, контирање и књижење пословних промена на основу расположиве документације према важећем контном оквиру, књижење главне књиге и помоћне аналитичке евиденције које налаже Закон о буџетском систему, евиденција основних средстава, књижење и контрола обрачуна зарада, накнада запослених и незапослених лица;
- за редни број 3. исте табеле: провера евиденције основних средстава; залиха робе и материјала, анализа пословних књига установе, провера прихода и примања као и

расхода и издатака, контрола обрачуна зарада, уговора, путних налога и осталих финансијских докумената.

- за редни број 4. исте табеле: завршни рачун за 2022. годину.

(9.2) Поред наведеног износа, по Фактури Rc_116/22 од 12. јула 2022. године извршени су расходи у износу од 19.783 динара добављачу „Вона Деа Баланс“ д. о. о., Београд за набавку услуга израде и предаје на портал Министарства финансија Обрасца 5 за период 01.01-30.06.2022. године, иако је на дан фактурисања Музеј имао ангажовано лице у чијем је опису посла била израда наведеног обрасца (Финансијско-рачуноводствени сарадник ангажован Уговором о раду на неодређено време, Број: 06-303 од 3. јуна 2022. године).

Такође, по рачунима издатим од ПР АМН Плус, Београд (Рачун: 035 од 19. јануара 2022. године и Рачун: 20024 од 18. фебруара 2022. године) извршени су расходи у износу од 120.000 динара за набавку рачуноводствених, односно књиговодствених услуга иако је у истом периоду Уговором о раду на одређено време, Број: 06-504/2 од 3. децембра 2021. године било ангажовано и лице ради повећаног обима посла због израде законом прописане обавезне финансијско-рачуноводствене документације на крају буџетске године.

Због наведеног, Музеј је извршио расходе у износу од најмање 965.783 динара (описано у тачки 9.1 и 9.2) за набавку услуга од добављача иако су оне биле у опису посла запослених, од чега у 2022. години у износу од 915.783 динара и у 2023. години у износу од најмање 50.000 динара.

Расходи су извршени из Општих прихода и примања буџета (извор 01) у износу од 612.000 динара, Сопствених прихода буџетских корисника (извор 04) у износу од 320.000 динара и Нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година (извор 13) у износу од 33.783 динара.

Поред свега наведеног, у поступку ревизије утврђено је и да за 2022. годину подаци из Главне књиге Музеја нису усаглашени са подацима из Главне књуге Управе за трезор.

(10) Музеј је у 2022. и 2023. години извршио расходе на име исплата адвокату у износу од најмање 800.000 динара (од чега у 2022. години 300.000 динара, а у 2023. години 500.000 динара), а у вези са анализом, припремом и праћењем предмета покренутих против два привредна друштва, иако је Актом о систематизацији¹⁵⁸ уређено да секретар, поред осталог, контактира и сарађује са надлежним службама оснивача и прати динамику реализације обавеза установе из домена правних, општих и кадровских послова.

¹⁵⁸ Правилник о организацији и систематизацији послова у Музеју примењене уметности-установи културе од националног значаја, Бр. 06-382 од 30. децембра 2015. године (укључујући Правилник о допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у Музеју примењене уметности – установи културе од националног значаја, број: 06-36/2016 од 28. јануара 2016. године)

Налаз 2.3. Музеј је на Порталу јавних набавки објавио Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, који садрже податке о набавкама изузетим од примене Закона о јавним набавкама, како је прописано чланом 181 ЗЈН.

Законом о јавним набавкама¹⁵⁹ прописано је да је наручилац дужан да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки из члана 11-21 овог закона, и то по сваком основу за изузеће посебно, као и јавне набавке из члана 27 став 1 овог закона. Наручилац је у обавези да наведене податке збирно објављује на Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, према упутству које Канцеларија за јавне набавке објављује на својој интернет страници.

Музеј је на Порталу јавних набавки објавио Извештај о набавкама за 2022. годину и Извештај о набавкама за 2023. годину, који садрже податке о набавкама изузетим од примене Закона о јавним набавкама, како је прописано чланом 181 ЗЈН.

Изменама и допунама Закона о јавним набавкама из 2023. године, додат је нов члан 152а, којим је прописано да је наручилац у обавези да на Порталу ЈН објављује податке о закљученим уговорима о поступцима набавке. Наиме, наручилац је у обавези да на Порталу јавних набавки објављује податке о свим уговорима закљученим након спроведеног поступка јавне набавке, о свим изменама уговора по основу чл. 156-161 овог закона, као и податке о уговорима/наруџбеницама закљученим односно издатим у складу са чланом 27 овог закона и њиховим изменама.

Такође, остала је и обавеза наручиоца да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки из чл. 11-21 овог закона, и то по сваком основу за изузеће посебно, као и јавне набавке из члана 27 став 1 овог закона и да такве податке збирно објављују на Порталу јавних набавки најкасније до 31. јануара текуће године за претходну годину, према упутству које Канцеларија за јавне набавке објављује на својој интернет страници.

Увидом у Портал ЈН, утврдили смо да је Музеј од 1. јануара 2024. године започео евидентирање закључених уговора из спроведених поступака ЈН из 2024. године, као и извршење уговора и издатих наруџбеница из поступака набавки које су изузете од примене Закона у Регистар уговора.

¹⁵⁹ члан 181

V Прилози

1. Прилог 1 – Методологија у поступку рада

Да бисмо одговорили на ревизијска питања, анализирали смо законодавни и институционални оквир и интерна акта субјекта ревизије у вези са организацијом послова:

1. јавних набавки и активностима планирања, спровођења поступка јавних набавки и извршења уговора о јавним набавкама и
2. набавки на које се не примењују одредбе ЗЈН и активностима планирања, спровођења и извршења уговора/наруџбеница за набавке.

У поступку ревизије, анализирали смо набавке у свим фазама поступка, сагледавајући писане политике, процедуре, активности и друга интерна акта субјекта ревизије којима је уређена област јавних набавки, као и прикупљену документацију о спроведеним поступцима набавки. Такође смо анализирали организацију послова набавки код субјекта ревизије, као и овлашћења и одговорности запослених у поступцима јавних набавки.

Обавили смо интервјуе са представницима субјекта ревизије, како бисмо утврдили ризике, узроке и евентуалне последице у поступцима набавки, посебно у случајевима када су изостављене све неопходне активности субјекта ревизије у поступцима набавки.

У поступку планирања ревизије анализирали смо износ извршених расхода и издатака у 2022. години (изузимајући расходе за запослене), вредност закључених уговора о ЈН у 2022. и 2023. години са Портала ЈН, вредност набавки изузетих од примене ЗЈН у 2022. години према подацима са Портала ЈН, да ли је било измена закључених уговора о ЈН у периоду њиховог важења. Такође смо узели у обзир да ли је и када у претходним годинама вршена ревизија код појединих установа културе.

Анализа података је извршена по свим горенаведеним критеријумима за 28 установа културе на републичком нивоу које се налазе у списку корисника јавних средстава. Имајући у виду да је циљ ове ревизије испитивање системских проблема у јавним набавкама код исте групације корисника јавних средстава, за субјекте ревизије узели смо првих девет ранжираних музеја на републичком нивоу.

Како бисмо имали уједначен приступ у ревидирању јавних набавки одабрали смо исту категорију субјеката ревизије, односно музеје на републичком нивоу. Музејска делатност је јавна делатност заштите музејске грађе и нематеријалног културног наслеђа од општег интереса за Републику Србију која подразумева стручни и научни рад на истраживању, прикупљању, евидентирању, сабирању, документационој обради, очувању, конзервацији, рестаурацији, чувању, излагању, тумачењу, презентацији и дигитализацији цивилизацијских и културних материјалних, нематеријалних и природних добара у физичком и дигиталном облику у циљу проучавања, едукације, уживања и развоја друштва¹⁶⁰.

Предлог за избор субјеката ревизије је извршен на основу следећих критеријума:

- 1) Остварен промет на рачунима музеја на републичком нивоу у 2022. години, из којег су изузети расходи за запослене,
- 2) Вредност закључених уговора о јавним набавкама у 2022. и 2023. години,
- 3) Број закључених уговора о јавним набавкама у 2022. и 2023. години и
- 4) Спроведене ревизије у претходном периоду.

Примењујући наведене критеријуме изабрали смо девет музеја на републичком нивоу, а један од њих је Музеј примењене уметности, Београд.

¹⁶⁰члан 7 Закона о музејској делатности, „Службени гласник РС“, бр. 35/2021 и 96/2021

2. Прилог 2 – Ревидирани поступци ЈН

у динарима

Редни број	Предмет ЈН	Процењена вредност без ПДВ-а	Назив добављача	Уговор о ЈН				Анекс Уговора о ЈН*			Извршено	Разлика (уговорено-извршено)
				Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом		
1.	Технички системи за противпровалну/противпрепадну заштиту и видео обезбеђење	15.000.000	Група понуђача: Monitoring Sistem д.о.о., Нови Сад и Romax Trade д.о.о., Нови Сад	06-16/7 од 23.02.2022.	до испуњења уговорних обавеза обе стране	14.973.600	17.968.320	/	/	/	17.968.320	0
2.	Услуге организације путовања	1.250.000	Big Blue Group д.о.о., Београд	06-78/11 од 15.03.2022.	годину дана од дана потписивања	1.250.000	1.500.000	06-78/15 од 09.08.2022. (10.08.2022.)	1.360.000	1.632.000	1.354.967	277.033
3.	Штампа	2.887.000	Birograf Comp д.о.о., Београд	06-274/10 од 13.06.2022.	до обостраног извршења уговорних обавеза	2.293.785	2.592.918	/	/	/	2.554.334	38.584
2023. година												
Редни број	Предмет ЈН	Процењена вредност без ПДВ-а	Назив добављача	Уговор о ЈН				Анекс Уговора о ЈН			Извршено са ПДВ-ом	Разлика (уговорено-извршено)
				Број и датум	Период важења	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом	Број и датум	Вредност без ПДВ-а	Вредност са ПДВ-ом		
1.	Штампа	1.992.000	Донат Граф доо, Београд	06-48/6 од 22.03.2023.	до извршења уговорних обавеза	1.103.000	1.217.600	/	/	/	1.471.148	-253.548
2.	Електрична енергија**	1.883.200	ЈП ЕПС Београд	06-58/6 од 24.03.2023. (06.04.2023.)	12 месеци од дана закључења или до реализације уговорене вредности	1.661.323	1.993.588	58/9 од 13.12.2023. (04.03.2024.)	промењена ЈЦ		2.001.156	-7.568
3.	Услуге транспорта	1.405.600	Dragon Maritime See д.о.о., Београд	06-151/6 од 27.04.2023.	до извршења уговорних обавеза	1.405.600	1.405.600	/	/	/	1.405.600	0
4.	Рачунарска опрема	1.745.834	Dock Solution д.о.о., Београд	06-310/6 од 04.09.2023. (05.09.2023.)	у року од 60 дана од авансне уплате	1.720.000	2.064.000	/	/	/	2.064.000	0

*Анексом је предвиђена укупна вредност уговора у наведеним износима.

**Извршење по уговору за електричну енергију дато је у износу са рачуна који обухвата трошкове испоручене електричне енергије и све остале трошкове исказане на рачуну. Прекорачења укупно уговорених количина није било.

3. Прилог 3 – Ревидирани поступци без примене ЗЈН

у динарима

Редни број	Опис	Добављач	Примљене понуде	Уговор бр.	Уговорен износ без ПДВ-а	Уговорен износ са ПДВ-ом/ са порезом	Извршено плаћање
2022. година							
1.	Дигитални маркетинг-оглашавање и рекламирање на социјалним мрежама, истраживање циљних група, аналитика, снимање видео материјала, продукција, као и унапређење сајта МПУ	„The 42 Media Society“ д.о.о., Београд	1	06-103/5 од 03.03.2022.	990.000	1.188.000	1.214.000
2.	Услуге превода, лектуре и коректуре	„The 42 Media Society“ д.о.о., Београд	1	06-108/5 од 08.03.2022.	985.000	1.182.000	1.251.798
3.	Услуге штампања	„Birograf Comp“ д.о.о., Београд	1	06-191/5 од 18.04.2022. (28.04.2022.)	993.845	1.129.049	1.106.945
4.	Ангажовање књиговодствено-рачуноводствене агенције	„Bona Dea Balance“ д.о.о., Београд	1	06-297/5 од 13.06.2022. (14.06.2022.)	376.000		376.000
5.	Продукција поставке за изложбу „Нит уметности“	ПР „Triger Art“, Београд	3	06-300/7 од 13.06.2022.	410.000		410.000
6.	Хобловање, санација оштећења, гитовање и лакирање у три слоја лаком високе отпорности на хабање паркета у простору галерије на другом спрату Музеја примењене уметности	ПР Специфични грађевински радови, Нова Варош	1	06-418/5 од 09.09.2022.	594.720		594.720
7.	Конзервација и рестаурација фотографија и негатива на филму	физичко лице	1	06-423/5 од 13.09.2022.	90.000	108.000	108.000
8.	Конзервација и рестаурација нацрта за плакате	ПР „Чича П“, Београд	1	06-442/5 од 22.09.2022.	119.200		119.200
9.	Ангажовање књиговодствено-рачуноводствене агенције	ПР Агенција за књиговодство „Bookkeeper total Beograd“, Београд	2	06-483/6 од 21.10.2022.	320.000		320.000
10.	Организацију изложбе „На стакленом путу: Уметност стакла и репрезентација у Срији 1850-1950“	„Студио Турбина“ д.о.о., Београд	1	06-494/5 од 24.10.2022.	1.001.000		1.001.000
11.	Набавка потрошног материјала	„Студио Турбина“ д.о.о., Београд	1	06-539/6 од 28.11.2022.	200.000		200.000
12.	Набавка материјала за конзервацију	„Музејско снабдевање“ д.о.о., Београд	3	06-583/7 од 12.12.2022.	122.500	147.000	147.000
13.	Ангажовање књиговодствено-рачуноводствене агенције	ПР Агенција за књиговодство „Bookkeeper total Beograd“, Београд	1	06-561/4 од 12.12.2022.	80.000		80.000
	Укупно 2022. година				6.282.265		6.928.663
2023. година							
1.	Транспорт радова Беч-Београд-Беч	„Dragon Maritime See“ д.о.о., Београд	1	06-4/5 од 13.01.2023. (24.01.2023.)	208.000		208.000
2.	Услуге лектуре, коректуре и превода текстова	„The 42 Media Society“ д.о.о., Београд	3	06-54/8 од 22.02.2023.	862.650	1.035.180	1.035.180
3.	Ангажовање књиговодствено-рачуноводствене агенције	ПР „Bilans Tim 011“, Београд	2	06-74/6 од 27.02.2023.	50.000		50.000
4.	Осигурање имовине и колективно осигурање запослених од последица несрећног случаја	Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд	1	06-67/5 од 02.03.2023. (09.03.2023.)	994.785	1.043.891	1.043.891

Редни број	Опис	Добављач	Примљене понуде	Уговор бр.	Уговорен износ без ПДВ-а	Уговорен износ са ПДВ-ом/ са порезом	Извршено плаћање
5.	Осигурање техничке опреме у транспорту	Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд	1	06-88/6 од 09.03.2023.	68.832	72.274	72.274
6.	Услуге хотелског смештаја и превоза	„Miross“ д.о.о., Београд	1	06-80/6 од 10.03.2023.	1.727.054		2.262.544
7.	Услуга организовања изложби	Удружење „Турбина“, Београд	1	06-149/5 од 10.04.2023.	1.910.000		1.910.000
8.	Осигурање опреме и предмета у транспорту за: 18. Бијенале архитектуре у Венецији, 4. Бијенале дизајна у Лондону и Прашко квадријенале	Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд	1	06-176/6 од 04.05.2023. (09.05.2023.)	553.712	581.397	581.397
9.	Репрезентација-поклони за отварање изложбе Бијенале дизајна у Лондону	ПР Штампарија Драслар Лист, Београд	3	06-228/7 од 12.06.2023.	207.000	248.400	248.400
10.	Снимање, монтирање и продукција videa за потребе Одељења уметничких збирки МПУ	ПР Агенција за филмску и ТВ продукцију и постпродукцију Монтезаро, Београд	1	06-264/5 од 10.07.2023.	705.770		705.770
11.	Материјал за посебне намене редовних потреба Музеја	ПР Штампарија Драслар Лист, Београд	3	06-270/8 од 18.07.2023.	322.500	387.000	387.000
	Укупно 2023. година				7.610.303		8.504.456